

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ

ANA BİLİM DALI

DOKTORA
TEZİ

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0
ARAÇLARI KULLANMA DURUMLARININ
FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Emrullah BANAZ

TÜRKÇE EĞİTİMİ DOKTORA PROGRAMI

Antalya, 2022

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ DOKTORA PROGRAMI**

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANMA
DURUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

**DOKTORA TEZİ
Emrullah BANAZ**

Antalya, 2022

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ DOKTORA PROGRAMI**

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANMA
DURUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

DOKTORA TEZİ

Emrullah BANAZ

**Danışman
Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN**

Antalya, 2022

DOĞRULUK BEYANI

Doktora tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı dűőecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakalardan gűsterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışımda alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitű tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tűm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

..... / / 2022

Emrullah BANAZ

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Emrullah BANAZ'ın bu çalışması 18.07.2022 tarihinde jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Doktora Programında Doktora Tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

İMZA

Başkan : Prof. Dr. Nurettin ÖZTÜRK

..... Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği

Üye : Doç. Dr. Mesut GÜN

..... Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği

Üye : Doç. Dr. Bekir DİREKÇİ

..... Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği

Üye : Doç. Dr. Alper SİNAN

..... Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ölçme ve Değerlendirme

Danışman : Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN

..... Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği

DOKTORA TEZİNİN ADI: Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçları Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

ONAY: : Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Başta, doktora serüvenim boyunca her türlü desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen, kendimi geliştirmemde büyük katkısı olan, bu araştırmanın ortaya çıkmasında, araştırmanın her aşamasını adım adım takip ederek yol gösterici ve destekleyici yönüyle çalışmanın şekillenmesini sağlayan kıymetli danışmanım Sayın Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN'e şükranlarımı sunarım.

Çalışmanın geliştirilmesi açısından katkılarından dolayı tez izleme komitesi üyeleri hocalarım Sayın Doç. Dr. Bekir DİREKÇİ ve Doç. Dr. Alper SİNAN ile çalışmaya sağlamış oldukları katkılardan dolayı jüri üyesi hocalarım Sayın Prof. Dr. Nurettin ÖZTÜRK ve Doç. Dr. Mesut GÜN'e çok teşekkür ederim

Verilerin toplanması sürecinde desteğini yakından hissettiğim Sayın Öğr. Gör. Meryem Yılmaz KARACA ve Öğr. Gör. Hakan KARACA'ya ve çok teşekkür ederim.

Bu yoğun ve zorlu süreçte desteğini üzerimden bir an olsun eksik etmeyen, bu yolda beni her daim motive eden, duasını daima üzerimde hissettiğim, hakkını hiçbir zaman ödeyemeyeceğim canım annem Seyhan BANAZ ve canım babam Cihangir BANAZ'a ve kardeşlerime çok teşekkür ederim.

Son olarak bu tez çalışmasının vefat eden kız kardeşim Ayşe Berra BANAZ'a bir armağan niteliğinde olduğunu hassaten ifade etmek isterim.

Emrullah BANAZ

Antalya, 2022

ÖZET

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANMA DURUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Banaz, Emrullah

Doktora Tezi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Ahmet Zeki Güven

Temmuz 2022, 127 + xvi

Hayatı kolaylaştıran, bilgiye erişimde ve daha birçok eylemde kişiye vakit kazandıran, aynı anda pek çok duyuya hitap eden etkileşimli eğitim ortamlarının oluşmasında etkili olan teknoloji, insan yaşamının vazgeçilmezi hâline gelmiştir. Özellikle öğretim teknolojileri denince akla ilk gelen uygulamaların başında Web 2.0 araçları yer almaktadır. Öğretimi daha eğlenceli hâle getiren, çevrim içi/ çevrim dışı uygulamalarla Web tabanlı öğretim materyalleri hazırlamaya imkân sunan Web 2.0 araçları, öğretim sürecinde öğretmenlere yardımcı olmaktadır. Bununla beraber günümüzün Z kuşağı bireyleri Web tabanlı uygulamalarla bilgiyi şekillendirebilmekte, dönüştürmekte, paylaşabilmektedir. Dolayısıyla öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanma durumlarını belirlemenin bu açıdan oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumlarını farklı değişkenler açısından incelemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli üzerine yapılandırılmıştır. Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin çeşitli illerinden görev yapmakta olan 422 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Kullanma Durum Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Geliştirilen ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmenlerin demografik yapılarına yönelik sorular yer alırken diğer ikinci bölümde ise öğretmenlerin Web 2.0 kullanma durumlarını belirlemeye yönelik maddeler yer almaktadır. Verilerinin analizinde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) analiz teknikleri kullanılmıştır. Geliştirilen ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının, 93 olduğu görülmüştür. Bununla beraber veriler, SPSS

23 programı kullanılarak parametrik testlerden tek yönlü varyans analizi (ANOVA), t-testi, LSC Post-Hoc analizi gibi çeşitli istatistik testleri ile analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulgularından hareketle Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumları cinsiyet, eğitim düzeyi, meslek süresi, bilgisayar kullanımı, internet kullanma süresi, Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumları, hizmet içi eğitim alma durumu değişkenlerine yönelik anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretmenleri, Web 2.0 araçları, durum ölçeği, teknoloji

ABSTRACT

INVESTIGATING THE WEB 2.0 TOOLS USE BY TURKISH TEACHERS WITH RESPECT TO SEVERAL VARIABLES

Banaz, Emrullah

PhD Dissertation, Division of Turkish Education

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Ahmet Zeki Güven

July 2022, 127 + xvi

Technology, which makes life easier, saves people time when accessing information and performing a variety of other tasks, and is effective in creating interactive educational settings that appeal to many senses at once, has become vital for human life. In particular when it comes to instructional technologies, Web 2.0 tools are among the first that come to mind. Web 2.0 tools, which make teaching more enjoyable and allow the preparation of Web-based teaching materials with online / offline applications, help teachers in the teaching process. Web-based applications allow individuals of Generation Z to modify, transform, and share information. In this regard, it is seen crucial to evaluate how teachers utilise Web 2.0 tools.

The purpose of this study is to investigate the Web 2.0 tools use by Turkish teachers in with respect to several variables. The survey design of the quantitative research methods was adopted in the research. The study group comprises of 422 Turkish teachers working from various provinces of Turkey. The data were collected through the Web 2.0 Tools Usage Status of Turkish Teachers Scale developed by the researcher. The developed scale consists of two parts. In the first part, there are questions about the demographic structure of teachers, while in the other second part, there are items to determine the use of Web 2.0 tools by teachers. The construct validity of the developed scale was tested through Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA) techniques. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was 93. In addition, the collected data were analysed by various statistical tests such as one-way analysis of variance (ANOVA), t-test, LSC Post-Hoc analysis from parametric tests using SPSS 23 program.

Based on the findings of the study, it was concluded that Web 2.0 tools usage of Turkish teachers varied significantly based on variables such as gender, educational level, experience, computer literacy, time spent on the internet, Web 2.0 tools awareness and attendance at in-service-training.

Keywords: *Turkish teachers, Web 2.0 tools, status scale, technology*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Sınırlılıklar.....	6
1.6. Tanımlar	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	8
2.1.Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri	8
2.2. Türkçe Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri.....	10
2.3. Eğitimde Teknoloji Entegrasyonu	12
2.3.1. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Müdürlüğü (YEĞİTEK).....	14
2.3.2. EBA (Eğitim Bilişim Ağı)	15
2.4. İnternet ve Web 2.0 Araçlarının Gelişimi	16
2.4.1. Web 2.0 Araçlarının Gelişimi ve Eğitimde Kullanımı	20
2.4.1.1. Web 2.0 Araçlarının Eğitimde Kullanımı.....	22
2.5. Türkçe Eğitimi ve Web 2.0 İlişkisi	29
2.5.1. Türkçe Dersi Öğretim Programlarında Teknoloji ve Web 2.0	29
(2006, 2015, 2019 Programları)	29
2.6. Türkçe Eğitiminde Kullanılan Web 2.0 Araçları	38
2.6.1. Zihin Haritası Araçları.....	39

2.6.1.1. Mindmeister	39
2.6.1.2. Coggle	40
2.6.1.3. SpiderScribe	41
2.6.1.4. Mindomo	42
2.6.2. Pano Oluşturma Araçları	43
2.6.2.1. Padlet	43
2.6.2.2. Aurasma (HP Reveal)	44
2.6.2.3. Blendspace	44
2.6.2.4. Lino It	45
2.6.3. Poster ve Karikatür Oluşturma Araçları	46
2.6.3.1. WordArt	46
2.6.3.2. Canva	47
2.6.3.3. Make Beliefs Comix	47
2.6.3.4. Tondoo	48
2.6.4. Hikâye ve Kitap Yazma	48
2.6.4.1. Pixton	48
2.6.4.2. Storyjumper	49
2.6.4.3. Storyboard That	50
2.6.4.4. Storybird	50
2.6.5. Not Alma ve Blog Oluşturma	51
2.6.5.1. Evernote	51
2.6.5.2 Trello	52
2.6.5.3. Blogger	53
2.6.5.4. Tumblr	53
2.6.6. Test ve Bulmaca Oluşturma	54
2.6.6.1. Kahoot	54
2.6.6.2. Flippquiz	55
2.6.6.3. Puzzlemaker	55
2.6.6.4. Plickers	55
2.6.7. Etkili Sunum	56
2.6.7.1. Powtoon	56
2.6.7.2. Prezi	57

2.6.7.3. Buncee	57
2.6.7.4. Emaze.....	58
2.6.8. Bilgi Afişi	59
2.6.8.1. Visme	59
2.6.8.2. Easelly.....	59
2.6.8.3. Piktochart	60
2.6.8.4. Venngage	60
2.6.9. Sanal Sınıf	61
2.6.9.1. Edmodo	61
2.6.9.2. Classdojo.....	62
2.6.9.3. Remind.....	63
2.6.9.4. Beyaz Pano	63
2.7. İlgili Araştırmalar	64
2.7.1. Yurt İçinde Yapılmış İlgili Araştırmalar	64
2.7.2. Yurt Dışında Yapılmış İlgili Araştırmalar.....	69
YÖNTEM.....	72
3.1. Araştırma Modeli	72
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	72
3.3. Veri Toplama Araçları.....	73
3.4. Ölçek Geliştirme Süreci	73
3.4.1. Madde Havuzu Aşaması.....	75
3.4.2. Pilot Uygulama Aşaması	76
3.4.3. Güvenilirlik Analizi.....	82
3.4.4. Madde Ayırt Ediciliği Analizi	83
3.5. Doğrulayıcı Faktör Analizi.....	84
3.6. Normallik Testi.....	87
3.7. Demografik Değişkenler	90
3.7.1. Cinsiyete Göre Dağılım	90
3.7.2. Eğitim Düzeylerine Göre Dağılım	91
3.7.3. Hizmet Sürelerine Göre Dağılım	91
3.7.4. Akıllı Cep Telefonu Kullanımına Göre Dağılım	92
3.7.5. Bilgisayar Kullanımına Göre Dağılım	92

3.7.6. <i>İnternet Kullanım Süresine Göre Dağılım</i>	92
3.7.7. <i>Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumuna Göre Dağılım</i>	93
3.7.8. <i>Hizmet içi Eğitim Durumuna Göre Dağılım</i>	93
BULGULAR	94
4.1. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	94
4.2. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Öğrenim Düzeyi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	94
4.3. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Meslekî Hizmet Süresindeki İlişkiye Yönelik Bulgular	95
4.4. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranı ile Bilgisayar Kullanımı Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	96
4.5. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile İnternet Kullanım Süresi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	97
4.6. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	98
4.7. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	98
SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	100
5.1. Sonuç ve Tartışma	100
5.2. Öneriler.....	109
KAYNAKÇA	111
EKLER	128

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 2. 1. <i>Yeterlik Alanlarına Yönelik Performans Göstergelerinin Dağılımı</i>	11
Tablo 2. 2. <i>İnternetin Tarihçesindeki Önemli Olaylar</i>	16
Tablo 2. 3. <i>Web 1.0 ile Web 2.0 Arasındaki Farklar</i>	21
Tablo 2. 4. <i>Bryant'ın Web 2.0 Araçları Sınıflandırması</i>	23
Tablo 2. 5. <i>Mark Lee ve McLoughlin (2011)'in Web 2.0 Araçları Sınıflandırması</i> .	24
Tablo 2. 6. <i>Conole ve Alevizou (2010)'nun Web 2.0 Araçları Sınıflandırması</i>	25
Tablo 2. 7. <i>Elmas ve Geban (2013)'in Web 2.0 Araçları Sınıflandırması</i>	28
Tablo 2. 8. <i>Benzer (2017)'in Web 2.0 Araçları Sınıflandırması</i>	38
Tablo 3.1. <i>Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçları Kullanma Düzeyleri Ölçek Geliştirme Süreci</i>	73
Tablo 3. 2. <i>KMO ve Bartlett Küresellik Testi</i>	76
Tablo 3. 3. <i>Web 2.0 Araçları Kullanma Durumu Döndürülmüş Bileşen Matris</i>	77
Tablo 3. 4. <i>21 Maddeye yönelik Döndürülmüş Bileşen Matrisi</i>	78
Tablo 3. 5. <i>Ölçek Maddeleri ile Ölçek Toplam Korelasyonu Değerleri</i>	79
Tablo 3. 6. <i>Web 2.0 Araçları Kullanma Durumlu Döndürülmüş Bileşen Faktör Matris-2</i>	80
Tablo 3. 7. <i>Ölçeğin Öz Değerleri ve Açıkladıkları Varyans Düzeyleri</i>	81
Tablo 3. 8. <i>TÖWAKD Ölçeğine İlişkin Güvenilirlik Analizi</i>	82
Tablo 3. 9. <i>TÖWAKD Ölçeği Faktörlerine İlişkin Güvenilirlik Analizi</i>	82
Tablo 3. 10. <i>Maddelerin Ayırt Ediciliğinin Alt ve Üst Gruplara Göre Belirlenmesi</i> .	83
Tablo 3. 11. <i>Ölçeğe Ait Standardize Edilmiş Beta Katsayıları, Hata ve T Değerleri</i>	85
Tablo 3. 12. <i>Araştırma Kapsamında İncelenen Uyum Kriterleri Sınırlılıkları</i>	86
Tablo 3. 13. <i>Katılımcıların Geliştirilen Ölçeğin Uyum Kriterleri</i>	86

Tablo 3. 14. <i>Normallik Testi Sonuçları.....</i>	87
Tablo 3. 15. <i>Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımları.....</i>	89
Tablo 3. 16. <i>Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları.....</i>	90
Tablo 3. 17. <i>Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımları.....</i>	90
Tablo 3. 18. <i>Öğretmenlerin Akıllı Cep Telefonu Kullanımlarına Göre Dağılımları.....</i>	91
Tablo 3. 19. <i>Öğretmenlerin Bilgisayar Kullanımına Göre Dağılımları.....</i>	91
Tablo 3. 20. <i>Öğretmenlerin İnternet Kullanım Sürelerine Göre Dağılımları.....</i>	91
Tablo 3. 21. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumuna Göre Dağılım.....</i>	92
Tablo 3. 22. <i>Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılım... </i>	92
Tablo 4. 1. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki ilişki.....</i>	93
Tablo 4. 2. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Öğrenim Düzeyi Arasındaki İlişki.....</i>	93
Tablo 4. 3. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Hizmet Süresi Arasındaki İlişki.....</i>	93
Tablo 4 4. <i>LSD ve Post-Hoc Analizi.....</i>	95
Tablo 4. 5. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Bilgisayar Kullanımı Arasındaki İlişki.....</i>	95
Tablo 4. 6. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile İnternet Kullanım Süresi Arasındaki İlişki.....</i>	96
Tablo 4. 7. <i>LSD ve Post-Hoc Analizi.....</i>	96
Tablo 4. 8. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumları Arasındaki İlişki.....</i>	97
Tablo 4. 9. <i>Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanma Oranları ile Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları Arasındaki İlişki.....</i>	97

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2. 1. EBA Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	16
Şekil 2. 2. Dünyada İnternet Kullanımı.....	19
Şekil 2. 3. İnternet Kullanıcılarına Genel Bir Bakış.....	20
Şekil 2. 4. Mindmeister Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	39
Şekil 2. 5. Coogle Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	40
Şekil 2. 6. SpiderScribe Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	41
Şekil 2. 7. Mindomo Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	42
Şekil 2. 8. Padlet Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	43
Şekil 2. 9. Blendspace Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	44
Şekil 2. 10. Lino it Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	45
Şekil 2. 11. WordArt Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	45
Şekil 2. 12. Canva Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	46
Şekil 2. 13. Make Beliefs Comix Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	47
Şekil 2. 14. Pixton Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	48
Şekil 2. 15. Storyjumper Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	48
Şekil 2. 16. Storyboard That Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	49
Şekil 2. 17. Storybird Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	50
Şekil 2. 18. Evetnote Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	51
Şekil 2. 19. Trello Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	51
Şekil 2. 20. Blogger Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	52
Şekil 2. 21. Tumblr Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	53
Şekil 2. 22. Kahoot Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	53
Şekil 2. 23. Puzzlemaker Ana Sayfa Ekran Görüntüsü	54
Şekil 2. 24. Plickers Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	55
Şekil 2. 25. Powtoon Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	55

Şekil 2. 26. Prezi Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	56
Şekil 2. 27. Buncee Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	57
Şekil 2. 28. Emaze Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	57
Şekil 2. 29. Visme Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	58
Şekil 2. 30. Easelly Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	59
Şekil 2. 31. Piktochart Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	59
Şekil 2. 32. Venngage Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	60
Şekil 2. 33. Edmodo Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	61
Şekil 2. 34. Classdojo Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	62
Şekil 2. 35. Remind Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	62
Şekil 2. 36. Beyaz Pano Ana Sayfa Ekran Görüntüsü.....	63
Şekil 3. 1. Katılımcıların Yamaç Grafiği.....	81
Şekil 3. 2. DFA Sonuçlarına Ait Path Diyagramı.....	84

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 3. 1. *Ölçek Puanlarının Normallik Histogramı*.....88

Grafik 3. 2. *Ölçek Puanlarının Q-Q Saçılım Grafiği*..... 88

KISALTMALAR LİSTESİ

AFA: Açımlayıcı Faktör Analizi

BİT: Bilgi İletişim Teknolojileri

DFA: Doğrulayıcı Faktör Analizi

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

FATİH: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

GFI: Goodnes of Fit Index

IFI: Incremental Fit Index

KGO: Kapsam Geçerlilik Oranı

KMO: Kaiser Mayer Olkin

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

NFI: Normad Fit Index

SD: Serbestlik Derecesi

SPSS: Sosyal Bilimler İçin İstatistiksel Paket Programı

SS: Standart Sapma

TDK: Türk Dil Kurumu

TDÖP: Türkçe Dersi Öğretim Programı

TED: Türk Eğitim Derneği

TÖWAKDÖ: Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Kullanma Durum Ölçeği

YEĞİTEK: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Günümüz eğitimcileri, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmelerine destek olmak için dijital araçları eğitim ortamına uyarlamak zorundadır (Pan, 2010). Dolayısıyla günümüzde teknolojik gelişmelerin hız kesmeden devam etmesi, teknoloji ile büyüyen bireylerin yetiştirilmesinde görev alan öğretmenlerin rollerinin değişmesini zorunlu kılmıştır. Bununla beraber, gelişen teknoloji birçok alanda olduğu gibi dil öğretiminde de belli değişiklikler olmasına neden olmuştur.

Davranışçı dil öğretim yöntemleri yerini, öğrenciler arası etkileşim ve iletişimi esas alan yapılandırmacı dil öğretimine bırakmıştır. “Yapılandırmacı dil yaklaşımı ülkemizde 2004-2005 öğretim yılında uygulamaya konulan Türkçe Dersi Öğretim Programında temel alınmıştır. Bu programda ‘Yapılandırmacı yaklaşım merkeze alınmakla birlikte çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, öğrenci merkezli eğitim, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim, sarmal, tematik ve beceri yaklaşımı gibi çeşitli eğitim yaklaşımlarından da yararlanılmıştır’ denilerek açıklanmıştır” (Güneş, 2011: 146).

2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile beraber programda yapılandırmacı yaklaşımın yanı sıra teknolojik kavramlar da yer almaya başlamıştır. Öyle ki 2018 programına göre bireyde bulunması gereken yetkinlikler arasında dijital yetkinliğin de olması gerektiğinden bahsedilmiştir. Dijital yetkinlik “İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması, ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir” (MEB, 2019: 5).

Güven vd. (2022)’den hareketle COVID-19 salgını, eğitim öğretim hayatımızda dijital teknolojilerin sunduğu fırsatlardan daha çok yararlanmayı gerekli kılmıştır. Hayatımızın birçok yerinde kendine yer bulan dijital teknolojiler, özellikle küresel salgın ile beraber artık hayatın vazgeçilmezi hâline gelmiştir.

Stefancik ve Stadiotova (2020)'dan hareketle, günümüz teknoloji kuşağı olarak adlandırılan gençlerin özellikle bilgisayar ve akıllı telefona sahip olma oranlarının yüksek olması, bu araçların sınıf ortamına dahi kolaylıkla girmesine ve öğrenme sürecinin normal bir parçası hâline gelmesine neden olmuştur. Bununla beraber Kuznetsova ve Soomro (2019) ise akıllı telefon kullanımının artması ile gençlerin özellikle dijital ortamlarda çok fazla zaman geçirdiğini ifade etmişlerdir.

Günümüzde dijital yetkinliğe sahip bireyler yetiştirmek, çağın koşullarına uygun eğitim öğretim sunabilmek zorunluluk hâline gelmiştir. Ancak bu bireylerin yetiştirilmesi için öncelikle eğiticinin dijital yetkinliğe sahip olması gerekmektedir. “Çağın gereğine uygun bireyler yetiştirmek, ülkelerin en önemli ihtiyaçlarından biridir. Bilgiye erişme, ancak nitelikli programlar ve öğretmenler vasıtasıyla yetiştirilebilir” (Direkci, Şimşek ve Ayvalli, 2020: 273).

Günümüzde bilgi aktarma sürecinde teorik bilgilerin yanı sıra kazanımlara entegre edilebilen öğretim teknolojilerinin gerekliliği zorunlu hâle gelmiştir. Bu öğretim teknolojilerinden biri de Web 2.0 araçlarıdır.

Solomon ve Schurum (2007) Web 2.0 kavramını, bilgi veya verileri oluşturmak, kontrol etmek ve çevrim içi bireyler veya gruplarla işbirliği içinde Web tabanlı yazılım uygulamalarını kullanmak şeklinde tanımlamışlardır. “Web 2.0 kavramı ilk kez 2004 yılında O'Reilly ve Madia Live International tarafından organize edilen ve Google, Yahoo, Msn, Amazon, Ebay gibi Web dünyasının önde gelen şirketlerinin de katıldığı Web konferansında, Web alanında yaşanan gelişmeler ve Web dünyasının geleceği konusunda tartışılırken ortaya çıkmıştır” (Genç, 2010: 237-238).

“Web 2.0 teknolojileri internet ve Web altyapılı hizmettir. Web 2.0 araçları arasında bloglar, wikiler, eklentili tarayıcılar, sosyal ağlar, multimedya paylaşımı, podcast'ler ve Web tabanlı uygulamalar yer almaktadır” (Anderson, 2012). “Günümüzün popüler Web 2.0 teknolojileri, bireylerin elektronik ortamda sosyal etkileşim içerisinde girmesine, hazır Web sistemlerinin içeriğine müdahale edebilmesine ve bilgi paylaşımında bulunabilmesine imkân tanıyan servisler ve Web siteleri olarak öne çıkmaktadır” (Köse, 2010: 338). Web 2.0 araçlarının kullanımı öğrencilere büyük oranda bilgi ile etkileşim kurma imkânı sunar (Lemke vd., 2009). Web 2.0 teknolojileri işbirlikli

öğrenmeye, grup çalışmalarına, aktif öğrenmeye katkı sağlayan teknolojiler olması açısından önemlidir. Dolayısıyla ders ortamına aktarıldığı oranda etkili olacaktır.

Peck ve Domcott (1994) eğitim-öğretim ortamlarında teknoloji kullanımının gerekliliğine yönelik on madde önermişlerdir (Akt. Al-Zeidiyeen vd. 2010: 212). Bu maddeler şu şekildedir:

- Teknoloji, öğretmenlerin ve öğrencilerin, güvenli ortamda, kendi hızlarında öğrenmelerine imkân sağlayan, öğretimi kişileştiren araçlardır.
- Öğrencilerin bilgiye erişme, değerlendirme ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde yardımcı olur.
- Teknoloji, öğrencilerin düşünce ve yazma becerilerinin kalitesini ve niceliğini artırabilir.
- Teknoloji, öğrencilerin eleştirel düşüncelerini geliştirebilir ve kendi çalışmalarını organize etmelerine, analiz etmelerine, yorumlamalarına, geliştirmelerine ve değerlendirmelere izin verebilir.
- Teknoloji, öğrencilerin sanatsal anlatımlarını teşvik edebilir.
- Teknoloji, öğrencilerin okul dışındaki kaynaklara erişimlerini sağlar.
- Teknoloji, öğrencilere yeni ve etkili öğrenme deneyimi sağlayabilir.
- Öğrencilerin bilgisayar kullanırken rahat hissetmeleri gerekiyor, çünkü onlar artarak öğrencilerin önemli bir parçası olacak.
- Teknoloji, öğrencilere anlamlı işler yapabilmeleri için olanaklar oluşturur.
- Okulların etkililik ve verimliliklerini artırması gerekmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin modern öğretim teknolojisini iyi kullanmaları ve etkili öğretim kaynakları geliştirmeleri beklenmektedir.

Tarakçı ise (2014: 7) Web 2.0 araçlarının katkılarını genel olarak şu şekilde maddelemiştir:

- “Grup çalışması alışkanlığı,
- Etkili öğrenme,
- Üst düzey öğrenme becerisi,
- Bilgi okuryazarlığı,
- Yapılandırıcı problem çözme,
- Öğrenciye uygunluk (ilgi çekme),
- Bireysel gelişim,

- Sorumluluk alma.”

Yukarıda yer alan maddelerden hareketle, Web 2.0 araçlarının eğitim ortamında kullanılmasının, öğrencilerin analitik ve üst düzey becerilerinin geliştirilmesinde, daha etkileşimli bir sınıf ortamı oluşturulmasında, elektronik okuma ve elektronik yazma becerilerinin geliştirilmesinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Yapılan literatür taraması sonucunda Web 2.0 araçları ile ilgili olarak (Hamalı ve Hamalı, 2021; Çelik, 2020; Güven ve Banaz 2020; Banaz, 2020; Özipek, 2019; Şener, 2019; Tıraşoğlu, 2019; Batıbay, 2019; Bal, 2019; Karadağ, 2018; Özbal, 2017; Gün, 2015) şeklinde bazı çalışmalar yapıldığı görülmüş; fakat doğrudan Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumları üzerine bir ölçek geliştirme çalışmasının olmadığı fark edilmiştir. Enformasyon çağı olarak adlandırılan günümüzde dil öğretimi ile teknoloji ilişkisi kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle hazırlanan bu tez çalışmasının Türkçe öğretiminde teknoloji kullanımı, Web 2.0 araçları, dijital okuryazarlık vb. konularda yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri

Araştırmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumlarını farklı değişkenler açısından incelemektir. Araştırma amacından hareketle aşağıdaki şu sorulara yanıtlar aranmıştır:

1. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım düzeyleri nedir?
2. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım durumları cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
3. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım durumları öğrenim düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
4. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım durumları meslekî hizmet sürelerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
5. Türkçe öğretmenlerinin bilgisayar kullanımları ile Web 2.0 araçları kullanım durumları arasında nasıl bir ilişki vardır?
6. Türkçe öğretmenlerinin internet kullanımları ile Web 2.0 araçları kullanım durumları arasında nasıl bir ilişki vardır?

7. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım durumları, Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumlarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

8. Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanım durumları hizmet içi eğitim alma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüz teknoloji ve enformasyon çağında, teknolojinin ve internet kullanımının insan hayatında ne derece önem taşıdığı bilinmektedir. Bundan 10 yıl öncesine kadar dijital cihazlarla internet kullanımı pek çok insan için lüks iken günümüzde gereklilik hâline geldiği görülmektedir (Bal, 2016).

Özellikle insandan insana solum yolu ile bulaşan ve ölümcül bir hastalık olan COVID-19 küresel salgını ile beraber teknolojinin kullanımı zorunluluk hâline gelmiştir. Salgının yayılım hızını azaltmak için “16 Mart 2020’de Millî Eğitim Bakanlığı, eğitim-öğretim etkinliklerinin uzaktan eğitim sistemi ile devam etmesine karar vererek yüz yüze eğitime alternatif bir yöntem ortaya koymuştur. Kararın ardından eğitim öğretim faaliyetleri uzaktan eğitim süresince EBA TV üzerinden televizyon yayını ile ya da EBA üzerinden çevrim içi derslerle sürdürülmüştür” (Kaplan ve Gülden, 2021: 235).

Shire ve McKinney (2021)’den hareketle, teknoloji ve özellikle internetin hayatımızdaki önemi arttıkça öğretim ortamlarının bu duruma adapte olması gerekliliği fark edilmiş, özellikle öğrenciler ve öğretmenler için teknolojinin kullanımı bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Courville (2011)’den hareketle, günümüzde iş performansıyla ilgili meslekî gelişimine odaklanan öğretmenlerin aksine öğrenciler içerikler geliştirmekte, üretme ve bunları paylaşmaktadır. Dolayısıyla gelişen ve değişen teknoloji ile Z kuşağının öğrenim beklentisi farklılaşmış; teknoloji tabanlı eğitim-öğretim, sınıf ortamında daha dikkat çekmeye başlamıştır. Bu durum, öğretmenlerin de rollerinin değişmesine neden olmuş; çeşitli öğretim yöntemlerini derslerinde uygulayabilen öğretmenlerin yanı sıra 21. yüzyıl okuryazarlık becerilerine hâkim, teknopedagojik bilgi ve beceri edinebilen, kendini bu anlamda geliştirebilen öğretmen gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Teknolojik ilerleme ve gelişmeler, edinilen yeni teknolojilerin öğrenme ortamına entegrasyonu ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Özellikle Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi ile beraber sınıf ortamına etkileşimli tahtaların girmesi teknolojinin eğitim ortamına aktarılmasındaki en somut adımlardan biridir. Ayrıca FATİH projesi ile öğretmenlerin, teknolojiyi daha yakından takip etmeleri sağlanmıştır.

Bu araştırmada Türkçe öğretmenlerinin derslerinde Web 2.0 araçlarını kullanma durumları farklı değişkenler açısından ortaya konulacaktır. Araştırmanın, Türkçe öğretmenlerinin sınıf ortamında teknolojik materyalleri ne kadar kullandıkları, Web 2.0 araçlarını derslerinde ne düzeyde kullandıkları, yeterlilik düzeyleri ile ilgili çeşitli bilgiler sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

- Araştırmaya katılan öğretmenlerin tüm anket sorularına doğru ve içtenlikle yanıt verdikleri varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmadan elde edilen bulgular;

- 2021-2022 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.
- “Öğretmenlerin Web 2.0 Araçları Kullanma Durum Ölçeği” ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Web 2.0: “Bilgisayar işaretleme dillerini bilme zorunluluğu olmaksızın belli bir düzeyde bilgisayar okuryazarlığına sahip kullanıcıların içerik üretip paylaşabildikleri çevrim içi uygulamalardır” (Batıbay, 2019: 9).

Dijital Yetkinlik: “İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi ve iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel kullanılmasına denir” (MEB, 2018: 4).

21. Yüzyıl Becerileri: “Bireylerin yaşamlarını sürdürdükleri yüzyılın beklentilerine cevap vermeleri için gerekli olan bilgi ve donanıma sahip olma durumlarına verilen addır” (Boyacı ve Özer, 2019: 710).

FATİH Projesi: “Her öğrencinin iyi eğitime kavuşması, en kaliteli eğitim içeriklerine ulaşması ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için tasarlanmış olan eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili dünyada uygulamaya konulan en büyük ve en kapsamlı eğitim hareketidir” (<http://fatihprojesi.meb.gov.tr>).

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili kavramlar, kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar hakkında bilgi verilmiştir.

2.1.Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri

Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri MEB (2006)'e göre “Öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli biçimde yerine getirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri ve tutumlardır” şeklinde ifade edilmektedir. “Öğretmen yetiştirme, kapsamlı ve çok boyutlu bir konudur. Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, uygulama dönemi ve bu dönemdeki izleme-değerlendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim gibi konular, tümüyle öğretmen yetiştirme kavramı içine girer” (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005: 234).

“Günümüzde çağın eğitim gerekleri, eğitim ve öğretmene yüklenen yeni anlamlar, öğrencilerin farklılaşan ihtiyaçları, bireyin eğitimi konusundaki yeni yaklaşımlar, öğretmene meslekî anlamda yeni sorumluluklar yüklemektedir. Bu bağlamda öğretmenlik bütünüyle insan hayatının sorumluluğunu taşıyabilecek yüksek yeterlikler getiren bir meslek olarak kabul edilmektedir” (MEB, 2017: 2).

Günümüz bilgi toplumundaki bazı değişimlerle beraber özellikle teknoloji alanındaki gelişmeler ile yeni yaklaşımlar öğretmenlerin geleneksel rol ve işlerinin değişmesine neden olmuştur. World Bank (2005)'a göre “Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak çeşitli bilgi kaynaklarına kolaylıkla erişebilmektedir. Bu durumun sonucu olarak okulun ve öğretmenin geleneksel olarak bilinen işlevlerinin yeninden değerlendirilmesi zorunlu hâle gelmektedir” (akt. TED, 2009: 6).

ABD merkezli International Society for Technology in Education (ISTE) derneğinin belirlediği “Öğretmenler İçin Ulusal Eğitim Teknoloji Standartları” şu şekildedir (ISTE, 2000):

1. Öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak ve yaratıcılıklarını teşvik etmek:

Öğretmenlik uzmanlık alanlarına yönelik çeşitli bilgiler ile sınıf içinde kullanabilecekleri dijital/öğretim teknolojileri materyal tasarımı vb. teknolojileri kullanma durumlarını harmanlayarak yüz yüze ve çevrim içi ortamlarda öğrencilerin öğrenme düzeylerini, yaratıcılıklarını ve aktif becerilerini geliştirecek etkinlikler düzenlerler.

2. Bilgi (dijital) çağının gereklerine uygun öğrenme yaşantıları ve değerlendirme etkinlikleri tasarlamak ve geliştirmek:

Öğretmenler, istenilen kazanımlara erişmek amacıyla dijital araçlar aracılığıyla güncel teknoloji tabanlı içerikler ve ölçme değerlendirme uygulamaları tasarlar, geliştirir ve sonuçlandırır.

3. Bilgi (dijital) çağında çalışma ve öğrenme konusunda model olmak:

Öğretmenler, toplumsal olarak pek çok konuda, önce bir mesleğin uygulayıcısı olmaları nedeniyle meslek hayatlarını enformasyon çağına uygun şekilde dönüştürür ve bilgiye erişimde topluma örnek olur.

4. Bireyleri, bilgi (dijital) toplumu üyesi bir bireyin taşıması gereken sorumluluklarla ilgili olarak teşvik etmek ve onlara model olmak:

Öğretmenler, her geçen gün yeni ve farklı bir gelişmenin yaşandığı teknoloji çağında, ulusal ve evrensel olarak toplumların karşılaştıkları problemler ve sorumluluklarla ilgili olarak bilgi sahibi olurlar ve topluma yön verirler.

5. Meslekî gelişim ve liderlik etkinliklerine katılmak:

Öğretmenler, kendi mesleki alanlarında meydana gelen belli değişikliklere uyum sağlamak için meslekî anlamda kendilerini geliştirir, hayat boyu öğrenme noktasında örnek olur, görev yaptıkları yerlerde eğitim materyali olarak kullanılan teknoloji tabanlı araç ve gereçleri etkili bir şekilde kullanarak bu konuda meslektaşlarına liderlik eder (Akt. Şener, 2019: 31-32).

Yukarıda ifade edilen bilgilerden hareketle öğretmenlik mesleğinin toplumda oldukça önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, gelişen ve değişen teknoloji ile beraber; teknolojiyi yakından takip edebilen, çağın koşullarına uyum sağlayabilen öğretmen beklentisinin günümüz toplumunda var olduğu görülmektedir.

2.2. Türkçe Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri

Türkçe öğretmeni, meslekî olarak Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında gerekli bilgi, tutum ve becerilere sahip olan kişidir. 2008 yılında MEB tarafından hazırlanan “İlköğretim Özel Alan Yeterlikleri” kılavuzunda öğretmenlere belli yeterlikler ve belli performans göstergeleri atfedilmiştir. Her bir yeterlik için performans göstergeleri A1, A2 ve A3 şeklinde düzeylendirilmiştir.

“A1 Düzeyi: Öğretmenin, öğretim programına yönelik uygulamalardaki farkındalığı ile öğretmenlik mesleğine yönelik sahip olduğu temel bilgi, beceri ve tutumlarını ifade eden performans göstergelerini içerir.

A2 Düzeyi: Öğretmenin, A1 düzeyindeki bilgi ve farkındalığının yanı sıra, öğretim sürecindeki uygulamalarında edindiği meslekî deneyimlerle programın gereğini yerine getirdiği, uygulamalarını çeşitlendirdiği, öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate aldığı performans göstergelerini içerir.

A3 Düzeyi: Öğretmenin A2 düzeyinde geliştirdiği uygulamalarını, öğretimin farklı değişkenlerini de göz önünde bulundurarak özgün bir şekilde çeşitlendirilmesini gerektiren performans göstergelerini içerir. Bu düzeydeki performans göstergelerine sahip olan öğretmen, özgün yorumuna dayalı yeni uygulamalarla alanına katkı sağlayabilir; meslektaşları, veliler, sivil toplum kuruluşları ve diğer kurumlarla sürekli işbirliği yapar” (<https://oygm.meb.gov.tr/www/ilkogretim-ozel-alan-yeterlilikleri/icerik/257>).

MEB (2017)’den hareketle, Türkçe Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri çalışması kapsamında Türkçe öğretmenliği ile ilgili olarak 5 yeterlik alanı, 25 alt yeterlik alanı ve 169 performans göstergesi belirlenmiştir.

1. Türkçe Öğretim Sürecini Planlama ve Düzenleme: “Bu alan Türkçe öğretim sürecini planlama, amaca uygun olarak ortamlar düzenleme materyal hazırlama ve kaynaklardan yararlanma uygulamalarını kapsamaktadır. Bu alanda, 4 alt yeterlilik ve 19 performans göstergesi yer almaktadır” (MEB,2017: 46).

2. Dil Becerilerini Geliştirme: “Bu alan, öğrencilerin anlama ve anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler düzenleme, dili doğru ve etkin kullanma, öğrencilerin gereksinimlerini dikkate alma, Atatürk’ün Türk dili ve ulusal değerlerle ilgili

düşünce ve görüşlerini yansıtmaya uygulamalarını kapsamaktadır. Bu alanda 9 alt yeterlik ve 69 performans göstergesi yer almaktadır” (MEB,2017: 48).

3. Dil Gelişimini İzleme ve Değerlendirme: “Bu alan öğrencilerin öğretim sürecindeki gelişimlerini izleme ve değerlendirme uygulamalarını kapsamaktadır. Bu alanda 4 alt yeterlik ve 27 performans göstergesi yer almaktadır” (MEB, 2017: 53).

4. Okul, Aile ve Toplumla İşbirliği Yapma: “Bu alan, Türkçe öğretim sürecini desteklemek amacıyla ailelerle iş birliği, toplumsal liderlik ve okulun kültür ve öğrenme merkezi olması, okuldaki tören ve organizasyonlara yönelik uygulamaları kapsamaktadır. Bu alanda 5 alt yeterlik ve 27 performans göstergesi yer almaktadır” (MEB, 2017: 55).

5. Türkçe Alanında Meslekî Gelişimini Sağlama: “Bu yeterlik alanı, Türkçe öğretim sürecini desteklemede öğretmenin meslekî gelişime yönelik uygulamalarını kapsamaktadır. Bu alanda 3 alt yeterlik ve bu yeterliklere yönelik 23 performans göstergesi yer almaktadır” (MEB, 2017: 57).

Tablo 2.1. *Yeterlik alanlarına yönelik performans göstergelerinin dağılımı*

Yeterlik Alanı	A1 Düzeyi	A2 Düzeyi	A3 Düzeyi	Toplam
Türkçe öğretim sürecini planlama ve düzenleme	6	7	6	19
Dil becerilerini geliştirme	21	25	23	69
Dil gelişimini izleme ve değerlendirme	9	9	9	27
Okul, aile ve toplumla işbirliği yapma	10	9	8	27
Türkçe alanında meslekî gelişimini sağlama	7	8	8	23
Toplam	53	58	54	165

Hazırlanan Türkçe Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri’nin “Türkçe Öğretim Sürecini Planlama ve Düzenleme” ana yeterliğinin alt yeterliği olan “Türkçe öğretiminde teknolojik kaynakları kullanabilme” başlığının altındaki performans göstergeleri düzeylere göre şu şekilde ifade edilmiştir:

A1 Düzeyi:

- “Öğrenmenin daha etkili gerçekleşmesi için teknolojik/dijital kaynaklardan yararlanmanın ne derece önemli olduğunun farkına varır.

- Türkçe öğretiminde, bilgiye ulaşmada kullanabileceği internet sitelerini ve çeşitli yazılımları bilir/tanır.

A2 Düzeyi:

- Türkçe öğretiminin daha verimli olması amacıyla teknolojik/dijital kaynakları değerlendirerek sistemli bir şekilde kullanır.
- Mevcut imkânlar doğrultusunda öğrencilerin teknolojik/dijital kaynaklardan faydalanabilmeleri için uygun öğretim ortamları hazırlayarak bu kaynaklara eşit olarak ulaşmalarını sağlar.

A3 Düzeyi:

- Öğrencilerin Türkçe öğreniminde ihtiyaçları olan teknolojik/dijital kaynakları eleştirel gözle değerlendirerek etkin kullanımlarını sağlar” (MEB, 2017, 60-65).

MEB 2023 Vizyonunda teknolojiyle ilgili olarak öğretmenler için “Öğretmenlerimizin dijital eğitim konusunda kendilerini geliştirmelerine yönelik olarak, istedikleri zaman faydalanabilecekleri içerik videoları geliştirilecek ve çevrim içi atölyeler düzenlenecektir”, “Matematik, Fen Bilimleri, Fizik, Kimya, Biyoloji, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Coğrafya gibi derslerin öğretmenlerine, disiplinler arası proje yapımı, 3D tasarım ve akıllı cihaz gibi alanlarda yüz yüze atölye eğitimleri verilecektir” (MEB, 2018: 75) şeklindeki ifadeler yer verilmiştir.

Yukarıdaki performans göstergeleri ve açıklamalardan hareketle, Türkçe öğretmenlerinin teknolojiyi aktif olarak kullanmaları, sınıf ortamına entegre edebilmeleri, teknoloji ile ilgili çeşitli yazılımlar noktasında bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları beklenmektedir.

2.3. Eğitimde Teknoloji Entegrasyonu

Gelişen teknoloji hayatımızın her alanını etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Günümüz şartlarında teknolojiye ve eğitime her alanda ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Dolayısıyla eğitim ve teknoloji birbirini doğrudan etkileyen iki temel kavramdır. “Eğitim teknolojisi verimli bir öğretim sürecinin var olması için eğitim sürecine katılan kişiler ve öğretim kaynaklı araçların faaliyetlerini organize eden; temel bilgiler ve uygulama boyutunun kaynaştırılmasıdır. Bununla birlikte eğitimsel süreçlerin sürekli olarak devam ettirdiği ve geliştirdiği; uygulamalı ve bilimsel araştırmalara dair disiplin sahasıdır”

(Alkan, 1997). “Eğitim teknolojisi, öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirerek, kullanılan materyallerin çeşitlendirilmesine katkı sağlayan, teorik bilgilerin uygulanarak değerlendirilmesine yardımcı olan bir yapıdır” (Koyuncuoğlu, 2021: 13).

Özipek (2019)’e göre ise eğitim teknolojisi, eğitimin bireylere en etkili bir şekilde kazandırılabilmesi için gerekli teknolojik araç gereçlerden, bilgilerden, birikimlerden yararlanma sanatıdır. Bununla beraber eğitim teknolojisi “Öğrenme ve öğretme ortamlarını tasarımıyan, öğrenme ve öğretmede meydana gelen sorunları çözen, öğrenme ürününün kalitesini ve kalıcılığını artıran bir akademik sistemler bütünüdür” (İşman, 2002: 9).

İşman (2011)’dan hareketle, eğitim teknolojileri sistemli bir bütünlük içinde kullanıldığında eğitim ve öğretim ortamı ile kullanan eğitimciler için büyük avantajlar sağlamaktadır. Eğitim teknolojilerinin bireye sağladığı avantajlar şu şekilde ifade edilebilir;

- Bireyin herhangi bir zaman ve mekânda istediği içeriğe erişmesine imkân sunar.
- Bireyin istediği konuya yönelik olarak konuyla ilgili alan uzmanına veya esas kaynaklara ulaşım imkânı sunar.
- Eğitim uygulamalarını toplumun her kesimine ulaştırabilme şansı oluşturur.
- Bireylerin bireysel ve farklı gruplarla iletişim ve etkileşim içinde öğrenmelerine destek olur.
- Bireylerin orijinal ve özgün içerikler ortaya çıkarmalarına yardımcı olur.
- Bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik öğrenme ortamı sağlar.
- Etkili ve kalıcı öğrenme/öğretme sürecinde etkin rol oynar.
- Bireylere yapılandırmacı yaklaşımın temel aldığı yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sunar.
- Bireyleri istedikleri zaman, hayatlarının her alanında, bilgiye eriştirebilir.
- Öğrencilere bilgiye bireysel olarak ulaşma ortamı ve imkânı sunar

Yukarıda ifade edilen maddelerden hareketle eğitimde teknolojinin kullanımı, teknolojinin eğitime entegrasyonu, eğitim ve teknoloji ilişkisi yönünden oldukça etkilidir. Özellikle günümüz teknoloji kuşağının vakitlerinin büyük çoğunluğunu internet, akıllı telefon, tablet, bilgisayar ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla geçirdikleri düşünüldüğünde, teknolojinin eğitime entegrasyonunun, öğrencilerde ilgi uyandırması,

dikkat çekmesi, bilginin kalıcı olması açısından oldukça önemli olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra teknoloji entegrasyonu, sadece teknolojik araçların veya uygulamaların kullanılması ile ilgili olmayıp aynı zamanda bu araçların veya uygulamaların konu içeriğine uygun olarak yöntem, teknik ile öğrenciye sunulması durumudur.

2.3.1. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Müdürlüğü (YEĞİTEK)

Türkiye’de teknolojinin eğitime entegrasyonu noktasında 2000’li yılların başında Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nün (EĞİTEK) kurulması, önemli bir adım olmuştur. Kurumun ismi, 2011 yılında “yeni veya iyileştirilmiş fikirlerin, yeni getiriler sağlaması ve üretim faaliyetlerine yansıtabilmesi amacıyla ‘Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Müdürlüğü’ (YEĞİTEK) olarak değiştirilmiştir” (<https://yegitek.meb.gov.tr/www/gecmisten-gunumuze-yegitek/icerik/3312>).

YEĞİTEK, yaptığı gelişmelerle beraber 2010 yılında, Millî Eğitim Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığının ortak bir projesi olan FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) projesini uygulamaya koymuştur. “Her öğrencinin en iyi eğitime kavuşması, en kaliteli eğitim içeriklerine ulaşması ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için tasarlanmış olan eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili dünyada uygulamaya konulan en büyük ve en kapsamlı eğitim hareketidir” (<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/>). şeklinde tanımlanan FATİH projesi ile sınıflara, internet alt yapısı ile uyumlu, etkileşimli beyaz tahtalar yerleştirilmiş ve proje kapsamında öğrencilere tablet bilgisayarlar dağıtılmıştır. Tüm bu çalışmalara rağmen FATİH Projesinde istenilen amaca ulaşılammıştır. Özipek (2019)’ten hareketle, bir projenin başarılı olmasını sağlayan en önemli faktörlerden biri de o projenin uygulayıcılarıdır. FATİH Projesinin uygulanması noktasında, mihenk taşlarından olan öğretmenlere proje ile ilgili olarak yeterince bilgi ve hizmet içi eğitimlerin verilmemesi, bazı öğretmenlerin yaşça büyük olmasından dolayı teknolojiye yönelik olumsuz tutumları projenin başarısız olmasının nedenlerinden bazılarıdır.

Özellikle COVID-19 küresel salgını ile Millî Eğitim Bakanlığı yüz yüze eğitime bir alternatif olarak uzaktan eğitim sistemini benimsemiştir. Bu süreçte YEĞİTEK bünyesinde oraya konan uzaktan eğitimin ana unsurları EBA platformu ve TRT EBA yayınları olmuştur.

“13 Nisan 2020’de devreye alınan EBA Canlı Ders uygulaması ile öğretmenler ve öğrenciler güvenli bir şekilde ve kişisel verilerin gizliliğinin de korunduğu bir ortamda senkron ders yapabilmekte ve anlık etkileşim içinde olabilmektedirler” (<https://yegitek.meb.gov.tr/www/gecmisten-gunumuze-yegitek/icerik/3312>).

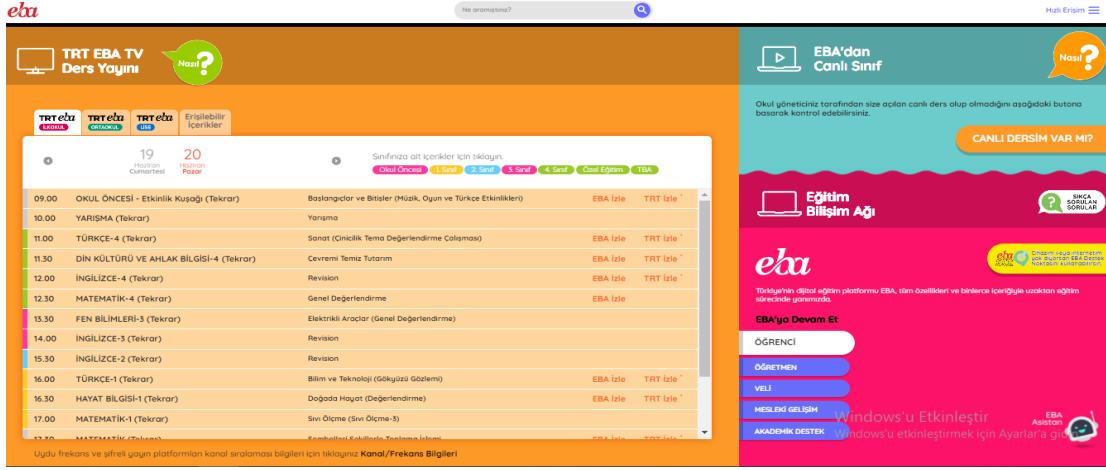
Yukarda ifade edilenlere ek olarak “Türkiye’de hizmet sunan GSM operatörleri ile anlaşarak EBA içeriklerine ücretsiz erişim imkânı artırılmıştır. Elverişsiz sosyo-ekonomik koşulları nedeniyle uzaktan eğitime devam edemeyen öğrencilere ise uzaktan eğitim imkânı sağlamak üzere 4.5G GSM sim kartlı 25 GB internet paketi olan tablet bilgisayarlar dağıtılmıştır” (<https://yegitek.meb.gov.tr/www/gecmisten-gunumuze-yegitek/icerik/3312>).

Bununla beraber teknolojinin eğitime entegrasyonunun oldukça önemli olduğu bilinciyle her yıl YEĞİTEK tarafından Eğitimde Teknoloji Zirvesi düzenlenmektedir. Zirve’de yer alan çalışmaların tamamı teknoloji ile alakalı olup 21. yy okuryazarlık becerileri, e-öğrenme, içerik oluşturma, artırılmış gerçeklik, STEM eğitimi, kodlama tabanlı öğrenme, eğitimde inovasyon, yapay zekâ temelli eğitim, siber saldırılara yönelik önlem vb. konuların ön plana çıktığı görülmektedir.

2.3.2. EBA (Eğitim Bilişim Ağı)

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Yenilik ile Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) tarafından 2012 yılında, FATİH Projesine teknoloji tabanlı içerikler oluşturmak amacıyla yani FATİH Projesinin istenen hedefe ulaşmasını sağlamak amacıyla tüm sınıf seviyelerine yönelik geliştirilmiş, içerisinde e-içeriklerin yer aldığı çevrim içi eğitim/öğretim sitesi ve sosyal platformdur (Özipek, 2019).

EBA’da okullarda okutulan 1.700’den fazla ders ve 40.000’nin üzerinde zengin, güvenilir ve etkileşimli içerik bulunmaktadır. Derslerin her biri için EBA’da ayrı bir alan bulunmaktadır (<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/icerik.html>).

Şekil 2.1. EBA ana sayfa görüntüsü (<https://www.eba.gov.tr/#/anasayfa>).

EBA'nın ana sayfası Şekil 2.1'deki gibidir. Sosyal bir eğitim platformu olan EBA üzerinden öğrenci, öğretmen, veli etkileşimi olabilmektedir. Özellikle öğrenci ve öğretmenler kendi duvar alanlarında birbirleri ile bilgi paylaşımı, tartışma, anket, mesajlaşma uygulamalarını kullanabilmektedirler. Bunlarla beraber öğrenci dilediği dersin videosuna, o ders ile ilgili etkinlik örneklerine EBA üzerinden ücretsiz olarak ulaşabilmektedir.

2.4. İnternet ve Web 2.0 Araçlarının Gelişimi

Ağların ağı olarak tanımlanan internet, İngilizce “**Inter**connected **network**” (birbirine bağlı ağ) kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır (Weber, 2004). Bununla beraber “İnternet, birçok bilgisayar sistemini TCP/IP protokolü ile bağlayan dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır” (Parlak, 2005: 2). TCP/IP en genel tanımı ile bilgisayarlar üzerinden veri iletme/alma sürecindeki organizasyonu sağlayan ve veri iletişimini olanaklı hâle getiren iletişim protokolüdür. Günümüzde adını sıkça duyduğumuz WWW ortamında birbirine bağlantı objelerinin iletilmesini sağlayan protokol Hyper Text Tranfer Protocol (HTPP) olarak adlandırılmaktadır.

Tablo 2. 2. İnternetin tarihçesindeki önemli olaylar (Gazioğlu, 2020: 22).

Tarih	Olay
1958	ARPA kuruldu (Günümüzdeki adı DAPRA Defense Advanced Resarch Projects Agency).
1963-1967	ARPANET geliştirildi.
1970'ler	ARPANET bireysel ağlara bağlandı. (Ör. Hawaai ALOHAnet)

1971	Intel, ilk mikro işlemciyi geliştirdi.
1972	İlk e-posta icat edildi (Ray Tomlinson @ işaretini kullandı).
1973	Uluslararası bağlantılar gerçekleştirildi (İngiltere, Norveç).
1975	Microsoft kuruldu.
1976	Apple kuruldu.
1979	National Science Foundation bilgisayar bilim araştırma ağını kurdu.
1980'ler	DNS Domain Name System geliştirildi.
1981	IBM ilk PC'yi tanıttı.
1990	CERN'de ilk Web tarayıcısı Word Wide Web (WWW).
1991	Türkiye'nin ilk internet ağı projesi başlatıldı (ODTÜ ve TUBİTAK).
1993	Türkiye'de internet kullanılmaya başlandı.
1994	Turkcel, Yahoo, Amazon kuruldu.
1995	Türk Telekom kuruldu. Ebay kuruldu. mIRC icat edildi.
1996	ICQ icat edildi.
1997	Netfilx kuruldu (2012 itibariyle çevrim içi kütüphanesi gelişti).
1998	3G Japonya'da icat edildi.
1998	Google kuruldu.
1999	MSN Live Messenger icat edildi.
2001	3G kullanılabilir hâle geldi.
2003	Skype icat edildi.
2004	Facebook kuruldu (2007'de kullanılmaya başlandı).
2005	Youtube kuruldu.
2006	Twitter kuruldu.
2007	Smart telefonlar kullanıldı.
2009	4G kullanıma açıldı. Pinterest ve Instagram kuruldu.
2010	WhatsApp icat edildi.
2010	Teknopark İstanbul kuruldu.
2011	Zoom icat edildi.
2012	Facebook, Instagram'ı satın aldı.
2013	Telegram icat edildi.
2018	TikTok icat edildi.
2019	5G Tanıtıldı.
2020	Elon Musk beyni bilgisayara bağlayan Neuralink ipi tanıttı.

Tablodan hareketle, Türkiye'de internet gelişiminin 1991 yılından itibaren ODTÜ ve TUBİTAK projesi ile başladığı görölmektedir. Genel olarak ise 1980'li yıllardan itibaren internet gelişiminde bir artış olduğu görölmektedir.

Gelişen teknolojik hareketlerle beraber internet kullanımında ciddi oranda artış olduğu gözlenmiştir. 2020 TÜİK verilerine göre 16-74 yaş arasında bireylerde İnternet kullanım oranı %79.0'a çıkmıştır. Bu oran bir önceki yıl %73'tü. İnternet kullanım oranı cinsiyete göre incelendiğinde, bu oranın erkeklerde %84 iken kadınlarda %73 olduğu görülmüştür. Bunların yanı sıra hanelerin %90'ının evden internete erişim imkânı olduğu gözlemlenmiştir ([https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679)).

Yukarıda ifade edilen internet kullanımının son dönemlerdeki artışının en temel sebeplerinden biri de 2019 yılında ortaya çıkan COVID-19 Pandemisi olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına göre pandemi bir hastalığın veya enfeksiyon etkeninin ülkelerde, kıtalarda, hatta tüm dünya gibi çok geniş alanda yayılım göstermesi durumudur (<https://covid19.saglik.gov.tr/>).

2019 yılının sonlarına doğru Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan SARS-CoV-2 virüsünün sebep olduğu COVID-19 salgını etkisini tüm dünya üzerinde göstererek hızlı bir şekilde yayılmıştır. Aslan (2020)'a göre COVID-19 salgını belirlenmiş net bir sebebi olmaksızın gelişen, tedaviye ve aşılar cevap vermeyen zatürre şeklindedir. "COVID-19 esas olarak damlacık yolu ve hasta kişilerin öksürme veya hapşırma yolu ile yüzeylere saçtığı damlacıklarla temas sonrası kişiye bulaşmaktadır" (Dikmen vd., 2020: 31).

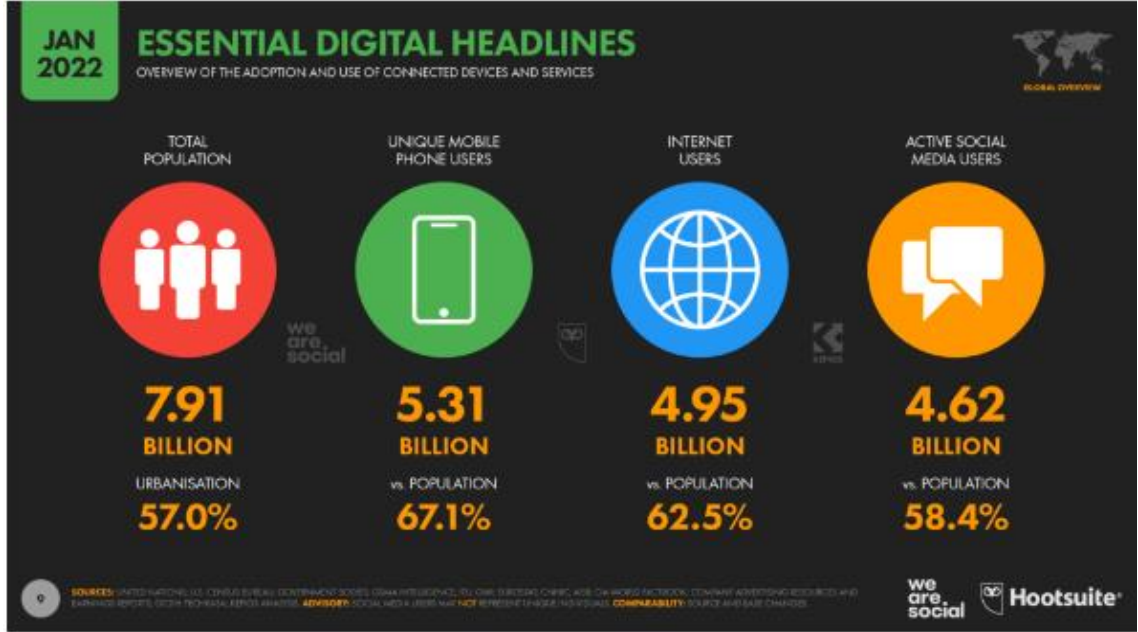
Türkiye'de COVID-19'a yönelik ilk pozitif vaka 11 Mart 2020 tarihinde görülmüştür. İlk vakanın görüldüğü tarihten sekiz gün sonra 19 Mart 2020 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı tüm ülkede yüz yüze eğitimin durdurulduğunu ve uzaktan eğitime geçiş yapılacağını duyurmuştur (Adak, 2021)

İnternet ve teknolojinin hızla gelişmesine ek olarak pandemi ile gelen uzaktan eğitim, insanların yaşam tarzlarının değişmesinde etkili olmuş, birçok insan pandemi sürecinde sanal dünya ortamına dâhil olmuştur.

McKenna, Green ve Gleason (2002)'dan hareketle, interneti yüz yüze iletişimden farklı kılan dört temel unsuru şu şekilde sıralamışlardır: Fiziksel görünümün önemini kaybetmesi, zaman-mekân kontrolü vermesi, benzer diğer insanları kolayca bulmaya

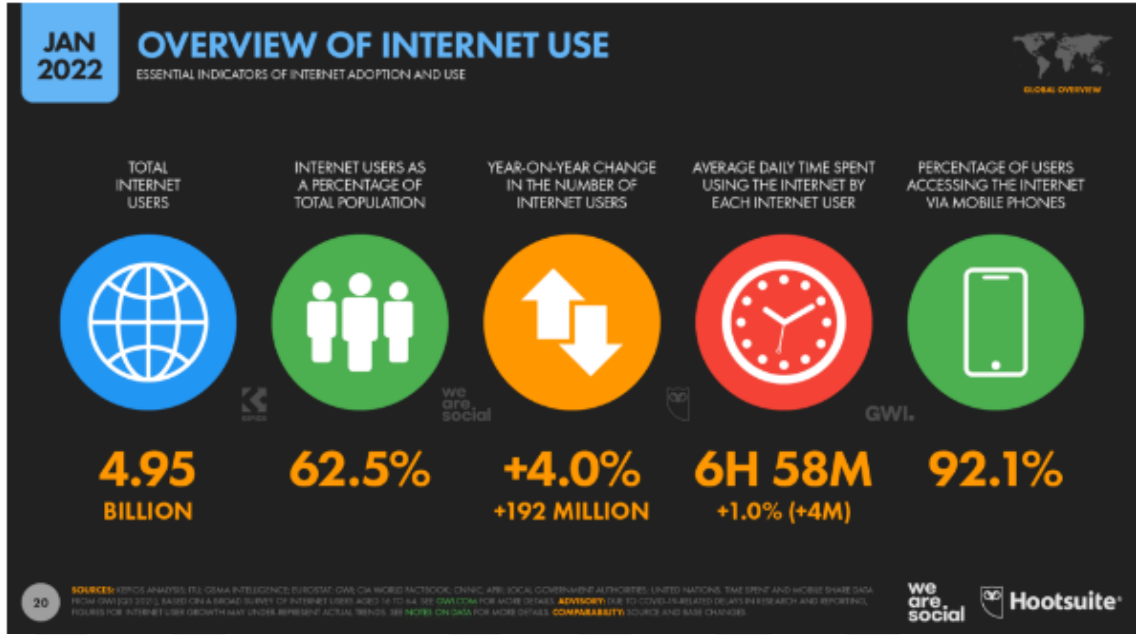
imkân sağlaması (akt. Gazioğlu, 2020). Bu unsurlar aynı zamanda internetin yaygın kullanım hâline gelmesini de sağlamıştır.

Türkiye’de gözlemlenen internet kullanımındaki artış, benzer şekilde dünyanın birçok ülkesinde de gözlemlenmektedir.

Şekil 2.2. Dünyada internet kullanımı (<https://wearesocial.com/digital-2022>).

We Are Social (2022) Dijital Raporu’nda dünya genelinde 4,95 milyar internet kullanıcısı ve 4.6 milyar sosyal medya kullanıcısı olduğu belirtilmiştir. Bu rakamlara göre internet kullanıcılarının dünya nüfusunun %67.1’ini oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 2.3. *İnternet kullanıcılarına genel bakış* (<https://wearesocial.com/blog/2022/04/60-percent-of-the-worlds-population-is-now-online>).

Raporda son 12 ayda 332 milyon kullanıcının ilk defa çevrim içi olduğu ve tüm kullanıcıların günlük ortalama 6 saat 58 dakika çevrim içi olduğu, internet erişimi bulunanların %92.1'inin mobil cihazlar üzerinden internete bağlandığı belirtilmiştir.

2.4.1. Web 2.0 Araçlarının Gelişimi ve Eğitimde Kullanımı

Tarihsel süreçte 1990'lı yılların başında Web 1.0 dönemi yalnızca birkaç sunucudan bilginin temin edildiği, okunabildiği ve etkileşimin olmadığı bir dönemi kapsamaktadır (Kapan ve Üncel, 2020: 277). Web 1.0, internetin keşfi ile kullanılmaya başlanmış olup kullanıcıların bilgisayar karşısında tek yönlü bir iletişime imkân sağlamaktaydı. Yani sayfa, etkileşime izin vermez, sadece karşı sunucudaki ulaşmak istenen bilgilere erişir ve sayfayı kapatırdı.

İnsanların bilgiye olan ihtiyacı, teknolojinin gelişmesi ile doğru orantılı olarak arttı ve bunun sonucunda da insanlar edindikleri bilgileri sanal dünya üzerinden de aktarma gereksinimi hissetti. Bu gereksinim sonucunda Web 2.0 araçlarının gelişim süreci başladı.

Web 2.0 teriminin temelleri ilk defa 2004 yılında O'Reilly Media ve Media Live International tarafından hazırlanan, internet dünyası ile ilgili konferansta gündeme

gelmiştir (O'Reilly, 2009). Web 1.0'da ekran karşısında pasif alıcı hâlinde olan birey Web 2.0 ile beraber, bilgiyi paylaşma, dosya, resim, ses ekleme vb. özelliklerle aktif hâle gelmiştir. Staples (2009)'e göre "Kullanıcılar, Web 2.0 platformlarında, Web 1.0'deki gibi gereksinim duydukları bilgiye ulaşip internetten ayrılan edilgen ziyaretçiler olmaktan ziyade, Web sitesindeki veri ya da içeriklerle ilişkili düşüncelerini bizzat site üzerinde ifade edip dilerse fotoğraf, video, dosya vb. kendi içeriğini de paylaşabilen ve bu sayede başka kullanıcılarla iletişim hâline geçebilen aktif bir konumdadır. Daha net bir ifade ile Web 2.0'de kullanıcılar Web okuryazarı konumundadırlar" (Akt Şener, 2019: 48).

Tablo 2. 3. Web 1.0 ile web 2.0 arasındaki farklar

Web 1.0	Web 2.0
Durağan içerik vardır. Odak noktası içeriktir.	Dinamik içerik vardır. Odak noktası etkileşimdir.
E-posta yoluyla mesaj iletilir. Eşzamansız etkileşim vardır.	Günlükler, wikiler ve diğer katılımlı sitelerden ilişkilendirilen içerik kullanılır.
Teknoloji kontrolünde bilgi teknolojileri empoze edilir.	Yeni teknolojilerin bireysel kullanımı ve içeriğin oluşturulması söz konusudur.
Bilginin aranması ve göz atılması söz konusudur.	Bilgi yayınlanır ve yapılandırılır.
Akışın takip edildiği yani transaksyonel bir etkileşim söz konusudur.	Karşılıklı ilişkilerin bulunduğu etkileşimler mevcuttur.
Örgütsel taksonomi söz konusudur.	Folksonomi yer almaktadır.
Herkes için tek bir uygulama söz konusudur.	Bireysel ve sohbet odaları uygulamaları söz konusudur.

(Horzum, 2010: 606).

Her ne kadar Web 1.0 ile Web 2.0 birbirine yakın teknolojiler gibi görünse de tablodan hareketle ikisi arasında çeşitli farklar olduğu görülmektedir. Özellikle bireyi aktif kılma, üretme, paylaşma becerisi, bilgiyi inşa etme noktasında Web 2.0 araçlarının farklılıkları göze çarpmaktadır.

Web 2.0 araçları ile ilgili alan yazında pek çok tanıma rastlamak mümkündür;

“Web 2.0 kullanıcıların içerik oluşturmaya, paylaşmaya ve düzenlemeye aktif olarak katılmalarını sağlayan, internetteki etkileşimli ve ortak çalışma platformlarıdır” (Anglin, 2017:13; Al-Daihani, 2009).

“Web 2.0 kullanıcı merkezli ve kullanıcıların içeriğine katkıda bulunduğu, onlara hareket özgürlüğü ve kullanım kolaylığı sunduğu yeni nesil internet platformu olarak tanımlanabilir” (Genç, 2010: 237).

“Web 2.0 kullanıcıların çevrimiçi etkileşimde bulunduğu ve çevrim içi içerik oluşturup şekillendirdiği topluluk oluşturma, çevrim içi iş birliği ve sosyal ağ oluşturmaya vurgulayan bir grup yazılım ve Web sitesi ifade eder” (Gross, 2011:4).

“Belli bir düzeyde bilgisayar okuryazarlığına sahip kullanıcıların içerik üretip paylaşabildikleri ortamlardır” (Batıbay 2019:9).

“Web 2.0 araçları içerisinde dinamik katılımcıyı, Web okuryazarlığını, kitle iletişimini barındıran teknolojiler olarak adlandırılabilir” (Collis ve Moonen, 2008: 94).

Horzum (2010)’dan hareketle, sosyal yazılımlar olarak adlandırılan Web 2.0 araçları, Web okurluğundan, Web okuryazarlığına dönüşümü kapsayan; bilginin hazırlanıp iletildiği ve hazır bilginin tüketildiği bir ortam olmasının yanı sıra içeriğin katılımcılar tarafından düzenlenebildiği, paylaşılabilirdiği ve transfer edilebildiği platformlardır.

“Web 2.0 World Wide Web (WWW)’in katılımcı ve sosyal unsurlarını tamamlamak için kullanılan terim olmakla beraber etkileşimli, çevrim içi, küresel, çok kültürlü ve sosyal bağlantılar içermektedir” (Estable, 2014: 130).

Web 2.0 ‘ilişki’ teknolojilerini içerir (Choudhury, 2014: 8096), insanların birbiri ile daha sosyal bir şekilde etkileşim kurmasına olanak sağlar (Anderson, 2007).

Tanımlar, Web 2.0 kavramının internet ve sosyal ağlarla, çevrim içi etkileşim ve işbirliği içerisinde, içerik planlaması, üretimi ve paylaşımı gibi süreçleri barındırdığını göstermektedir.

2.4.1.1. Web 2.0 Araçlarının Eğitimde Kullanımı

Her geçen gün dünyanın değişimine tanıklık edilmektedir. Dünyadaki bu değişimin en büyük faktörleri arasında teknoloji yer almaktadır. Sağlıktan ekonomiye, güvenlikten alışverişe, sosyal yaşamdan eğitim hayatına, hemen her alanda teknoloji kendine yer edinmiştir.

“Teknolojiye eğitim penceresinden bakıldığında, yadsınmaz bir gerçek ortaya çıkmaktadır; bu gerçeklik çocukların gittikçe daha öne çekilen bir yaşta öğrenme aracı olarak teknolojiyle tanışmalarıdır. Teknolojik gelişmelerin kuşaklar arası farkı 20 yıldan 5 yıla düşürdüğü günümüzde, sınıflara gelen çocukların ilk oyuncakları tabletler ve/veya akıllı telefonlar olmuştur” (Benzer, 2017: 38).

Eğitimde teknoloji denildiğinde artık akla ilk gelen kavramlar arasında Web 2.0 araçları yer almaktadır. “Web 2.0 araçları, sadece ekran üzerindeki bilgileri edinmeye değil; aynı zamanda bu bilgileri üretmeye, düzenlemeye, dönüştürmeye, paylaşmaya imkân sunan araçlardır. Bugün eğitim ortamlarında yoğun olarak kullanılan Web 2.0 araçları, teknolojiye ayak uydurabilen, bilişsel ve analitik düşünme becerisi yüksek, yaratıcılığa ve yenilikçiliğe önem veren teknoloji kuşağının dikkatini çekme açısından oldukça önemli araçlardır” (Banaz, 2020: 377).

İlgili alan yazın taraması sonucunda eğitimde kullanılacak Web 2.0 araçları ile ilgili çeşitli sınıflandırmaların yer aldığı görülmüştür. Bunlardan bazıları şu şekildedir;

Bryant (2006: 61-64) Web 2.0 araçlarının sadece sınıf ortamında değil, öğrenciler tarafından sınıf dışında da kullanılması gerektiğini belirtmiş ve Web 2.0 araçlarını şu şekilde sınıflandırmıştır:

Tablo 2. 4. *Bryant (2006) 'ın web 2.0 araçları sınıflandırması*

Bloglar	WordPress: http://wordpress.org Blogger: http://www.blogger.com LiveJournal: http://www.livejournal.com Typepad: http://www.typepad.com Manila and Radio Userland: http://www.userland.com/WeblongSolutions Moveable Type: http://www.sixarpart.com/moveabletype
Vikiler	Wikispaces: http://www.wikispaces.org

		MediaWiki: http://www.mediawiki.org/wiki/main_page
		PHPwiki: http://www.phpwiki.sourceforge.net
		UseModWiki: http://www.usemod.com/egi-bin/wiki.pl
		Twiki: http://twiki.org
Mesajlaşma		Skype: http://www.skype.com
		MSN: http://Messenger.msn.com
		IChat: http://www.apple.com
		AOL: http://www.aim.com/
		Yahoo: http://messenger.yahoo.com/
		IRC: http://www.irc.org/
		Hedef: http://gaim.sourceforge.net/
Sosyal	Yer	Delicious: http://del.icio.us/
İmleri		Furl: http://www.furl.net
Karma/sosyal		http://elgg.net
Ağlar		
(Eğitimde		Pennster: http://www.rescomp.upenn.edu/pennster/
Örnekler)		Mixxer (language exchanges): http://www.language-exchanges.org
Sosyal Ağlar		
Bloglar		Barbara Ganley's blogs: http://mt.middlebury.edu/middblogs/ganley/bgblogging/
		Barbara Ganley's study abroad blogs:
		http://mt.middlebury.edu/middblogs/ganley/bloggingtheworld/
		Jushua Kupetz's Dismodern Body class:
		http://itech.dickinson.edu/blog/index.php?cat=8
		Professor Pagano's third-semester Italian class:
		http://itech.dickinson.edu/blog/index.php?cat=243
Vikiler		Mark Phillipson's Romantic Audience Project:
		http://ssad.bowdoin.edu:8668/space/snipsnap-index
		Dickinson Study Abroad wiki:
		http://itech.dickinson.edu/wiki/index.php/DickinsonAbroad
		Wikipedia list of university wikis:
		http://universitywikinodewiki.wikicities.com/wiki/University-wikis
Sosyal	Yer	College of William and Mary Politics of Immigration course site:
İmleri		http://www.prior-art.net/de.licio.us.htm
Daha Fazla Bilgi		Wikipedia: http://www.wikipedia.org
		NITLE blog: http://apps.nitle.org/blog/index.php
		Technorati: http://www.technorati.com/
		Many to Many: http://www.corante.com/many/

Mark Lee ve McLoughlin (2011) yaptıkları çalışmalarında eğitimde kullanılabilecek Web 2.0 araçlarını şu şekilde sınıflandırmışlardır (Akt. Benzer, 2017:45):

Tablo 2. 5. *Mark Lee ve McLoughlin (2011) 'in web 2.0 araçları sınıflandırması*

Web 2.0 Aracının türü	Örnekler
Bloglar	Stephen's Web (http://www.downes.ca)
Wikiler	Wikipedia (http://en.wikipedia.org/)
Sosyal Ağlar	Facebook (http://www.facebook.com) MySpace (http://www.myspace.com)
Multimedya Arşivler	Podcast Youtube (http://www.youtube.com) Flickr (http://www.flickr.com) İtunes E-portfolios
Anlık iletişim	Skype Elluminate
3 Boyutlu Sanal Dünyalar	Second Life (http://secondlife.com)
Çok Oyunculu Oyunlar	Lord of the Rings Online (http://www.lotro.com)
Mobil öğrenme	Mobil phones Ubiquitous computing devices and applications
İçeriği Açma	MIT OpenCourseWare (http://ocw.mit.edu)

Conole ve Alevizou (2010:46-52) yükseköğretim öğrencilerine yönelik yaptıkları kapsamlı çalışmalarında Web 2.0 araçlarını şu şekilde sınıflandırmışlardır:

Tablo 2. 6. *Conole ve Alevizou (2010) 'un web 2.0 araçları sınıflandırması*

Aracın Türü	Örnek Siteler
Medya Paylaşımı	http://www.flickr.com http://www.youtube.com http://youtube.com/group/reteachers http://www.teachertube.com/ http://videlectures.net http://academicearth.org/ http://www.castpost.com http://www.slideshare.net http://sketchfu.com http://www.loudblog.com
Medyayı kullanma ve içerik üretme	http://www.splashup.com http://fotoflexer.com http://www.toondoo.com http://gifup.com

<http://protopage.com>

<http://www.soundjunction.org> <http://www.ccmixer.org>

<http://voicethread.com>

<http://animoto.com>

<http://makeInternettv.org>

<http://www.gliffy.com>

<http://www.thumbstacks.com>

<http://www.yoono.com>

<http://www.googlelitrips.com> <http://www.frappr.com>

<http://www.popfly.com>

<http://code.google.com/gme>

<http://pipes.yahoo.com/pipes>

Anında Mesajlaşma, Sohbet ve Konuşma Alanları

<http://livingwithstyle.com> <http://www.msn.com>

<http://www.paltalk.com> <http://www.oovoo.com>

<http://www.imvu.com>

<http://franc2.mit.edu:8000/ci/>

<http://arg.umentum.com/>

<http://www.schoolhistory.co.uk/forum>

Çevrim içi Oyunlar ve Sanal Dünyalar

<http://www.isketch.net>

<http://images.google.com/imagelabeler>

<http://www.worldofwarcraftWorldWarcraft.com>

<http://secondlifeSecondLife.com>

<http://www.habbo.com>

<http://www.virtualibiza.com>

<http://vue.ed.ac.uk/>

<http://www.sloodle.org>

<http://secondlifeSecondLifegrid.net/programs/education>

<http://www.powerupthegame.org>

<http://www.gamesforchange.org/>

Sosyal Ağlar

<http://match.com>

<http://www.fruehstueckstreff.org>

<http://www.dodgeball.com>

<http://www.friendsreunited.com>

<http://www.linkedin.com>

<http://www.facebook.com>

<http://www.myspace.com>

<http://www.bebo.com>

<http://www.43things.com>

<http://www.care2.com>

<http://www.dontstayin.com>

<http://www.ning.com>

	http://elgg.com
	http://apps.facebook.com/mynewport
	http://ouseful.open.ac.uk/blogarchive/010
	http://elgg.net
	http://www.cloudworks.ac.uk
	http://www.schoolnetglobal.com
	http://www.goldstarcafe.net
	http://learnhub.com
	http://elesig.ning.com
Blog Oluşturma	https://www.blogger.com/start
	http://www.livejournal.com
	http://technorati.com
	http://www.tumblr.com
Sosyal Yer İmleri	http://twitter.com http://edublogs.org
	http://del.icio.us
	http://www.diigo.com
	http://www.librarything.com
	http://www.bibsonomy.org
Öneri Sistemleri	http://www.citeulike.org http://www.zotero.org
	http://www.backofmyhand.com
	http://digg.com
	http://www.last.fm
	http://www.stumbleupon.com
Wikiler ve Ortak Düzenleme Araçları	http://www.wikipedia.org
	http://wikitravel.org/en/
	http://tviv.org
	http://www.tiddlywiki.com
	http://aswarmofangels.com
	http://docs.google.com
	http://www.glypho.com
	http://thinkature.com
	http://www.bubbl.us
	http://www.virtual-whiteboard.co.uk
	http://www.britishcouncil.org/etwinning.ht
	http://www.skoolaborate.com

	http://en.wikiversity.org/wiki
	http://www.wikieducator.org
Sendikasyon (Özel Topluluk)	http://www.bloglines.com
	http://www.podcast.net

Elmas ve Geban (2012:248-249) Web 2.0 araçlarını, kullanılan araçların işlevselliği ve eğitim ortamına uygunluğunu göz önünde bulundurarak şu şekilde sınıflandırmışlardır:

Tablo 2. 7. Elmas ve Geban (2012)'ın web 2.0 araçları sınıflandırması

1. İçerik Yönetim Sistemleri (content Mangement Systems- Cms/WCMS): Belli bir amaç için hazırlanmış içeriklerin istenilen şekilde düzenlenmesini ve kontrolünü sağlar.	1. PBWorks (www.pbworks.com)
	2. Wikispaces (www.wikispaces.com)
	3. Edmodo (www.edmodo.com)
	4. Edublogs (www.edublogs.org)
	5. Weebly (www.weebly.com)
2. Çevrimiçi Toplantı (Online Meeting): Çevrimiçi olarak toplantı yapma ve görüşme olanağı sağlayan araçlardır.	1. Voki (www.voki.com)
	2. Todaysmeet (www.todaysmeet.com)
	3. Chatzy (www.chatzy.com)
3. Çevrimiçi Depolama & Dosya Paylaşımı (Online Storage & File Sharing): Çevrimiçi olarak kişiler ve gruplar arasında dosya paylaşım ortamı sağlayan araçlardır.	1. Dropbox (www.dropbox.com)
	2. Screencast (www.screencast.com)
	3. Minus (www.minus.com)
	4. SugarSync (www.sugarsync.com)
4. İnteraktif Sunumlar(Interactive Presentation): Değişik fikir ve farklı tarzlarda sunum şablonları hazırlanmasına olanak sağlayan araçlardır.	1. Prezi (www.prezi.com)
	2. slideRocket (www.sliderocket.com)
5. Çevrimiçi Anket (Online Survey): Herhangi bir konuda hedef gruptaki bireylerin çevrimiçi olarak doldurabilecekleri anketlerin hazırlanmasında kullanılır.	1. PollEverywhere (www.poll everywhere.com)
	2. Survey Monkey (www.surveymonkey.com)
6. Kavram Haritası & Çizim Araçları (Concept Map & Draving Tools): Farklı şekillerde kavram haritası ve çizimler hazırlanmasını kolaylaştıran araçlardır.	1. Cacao (www.cacao.com)
	2. Bubbl.us (Bubbl.us)
	3. Scribblar (www.scribblar.com)
	4. MindMeister (www.minmeister.com)

- 7. Animasyon & Video (Animation & Video):** 1. GoAnimate (www.goanimate.com)
Animasyonların hazırlanmasında pratik ve yardımcı 2. Creza (www.crezaeducation.com)
araçlardır. 3. Animoto (www.animoto.com)
4. Kerpoof (www.kerpoof.com)
- 8. Kelime Bulutları: (Word Clouds or Tag Clouds):** 1. Wordle (www.wordle.net)
Anlatılmak istenen konular için konunun kilit 2. TagCrowd (www.tagcrowd.com)
noktalarının vurgusunu artırıcı kelime bulutları 3. WordItOut (www.worditout.com)
oluşturmaya yarayan araçlardır.
-

Yukarıdaki sınıflandırmalardan hareketle Web 2.0 araçlarının sınıf içi ve sınıf dışı pek çok alanda çeşitli uygulamalarla var olduğu göze çarpmaktadır. Bununla beraber özellikle, eğitim ortamında kullanılması mümkün olan pek çok Web 2.0 aracının olduğu da görülmektedir.

2.5. Türkçe Eğitimi ve Web 2.0 İlişkisi

Teknoloji her geçen gün insan hayatına daha çok hâkim olmaktadır. Tüm bu hâkimiyet insanın yeniye uyum sağlamasını zorunlu kılmaktadır. Yeniye uyum sağlamak da büyük ölçüde iletişim becerilerini daha etkili kullanmaktan geçmektedir (Karakuş ve Er, 2021). Teknolojiyle birlikte dil eğitiminde hedef kitlenin yapısı, alışkanlıkları değişmiş; kişiler günümüzde farklı yöntem ve teknikleri de kullanarak öğrenmelerini şekillendirmişlerdir (Güven ve Banaz, 2020: 298).

Geleneksel olarak sınıfta gerçekleşen öğrenme sürecinin yerini, geleneksek bir sınıf ortamından çok daha büyük, ilgi çekici ve daha kapsayıcı bir güç sağlayıcı olarak işleyen Web almıştır (Luo, 2013). Stevenson ve Liu (2010)'dan hareketle, Web 2.0 araçları sınıflarda daha resmî bir rol almaya başlarken özellikle dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin kazanım sürecinde bu araçların içeriğinde yer alan etkileşim, içerik geliştirme gibi boyutlarıyla öğrencilerin daha çok dikkatini çekmektedir.

2.5.1. Türkçe Dersi Öğretim Programlarında Teknoloji ve Web 2.0

(2006, 2015, 2019 Programları)

Teknoloji ve Web 2.0 kavramı, birbiri ile doğrudan ilişkili iki kavramdır. Dolayısıyla programlar incelenirken bu kavramlar göz önünde bulundurularak incelenmiştir.

2.5.1.1. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programında Teknoloji ve Web 2.0

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı (TDÖP) *Genel Amaçlar* başlığı altında yer alan 8. maddede “Öğrencilerin bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanmaları, bu araçlardan gelen mesajlara karşı eleştirel bakış açısı kazanmaları ve seçici olmaları” ifadesi yer almaktadır (MEB, 2006: 4). Bu ifadenin doğrudan Web 2.0 araçlarıyla ilgili olmasa da teknoloji ile ilişkili olduğunu söylemek mümkündür. Programın *Temel Beceriler* başlığı altındaki “*bilgi teknolojilerini kullanma*” becerisi doğrudan bilgiye erişimde teknolojik araç-gereçlerden faydalanmaya vurgu yapmaktadır.

Programda *Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı* başlığı altında Web 2.0 araçlarına yönelik, dolaylı olarak “Görsel ve işitsel araçların hayatın her alanında yaygınlaşması ve bu araçların eğitimde kullanılması etkili bir dinleme/izleme eğitimi gereklidir. Bu becerinin geliştirilmesi ile öğrencilerden dinledikleri/izlediklerini sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişkilendirme, eleştirme, eleştirme ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunma gibi üst becerileri gerçekleştirmesi beklenmektedir” (MEB, 2006: 5) ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Dinleme/izleme öğrenme alanının tanımında, görsel ve işitsel araçlar ifadesinin içerisinde kitle iletişim araçlarının da olduğu anlaşılmaktadır. Bu ifadenin de doğrudan teknoloji ile ilişkili olduğu görülmektedir.

Programda doğrudan teknoloji ve Web 2.0 kavramlarını içeren bir bulgu yer almasa da ilişkili olduğu düşünülen bazı amaç ve kazanımların yer aldığı görülmektedir. Bunlar;

“Dinleneni/izleneni anlama ve çözümleme amacı içerisinde;

- Dinlediklerinde/izlediklerinde sebep-sonuç ilişkisi kurar.
- Dinledikleri/izlediklerindeki örtülü anlamları fark eder.
- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorular oluşturur.
- Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesin ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
- Görsel/işitsel unsurlarla dinledikleri/izledikleri arasında ilgi kurar.
- Dinledikleri/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır şeklinde kazanımlar yer almaktadır” (MEB, 2006: 14-15).

Etkili dinleme/ izleme alışkanlığı kazanma amacı içerisinde ise;

- “Çok yönlü iletişim araçlarından ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanını takip eder” kazanım ifadesi yer almaktadır. Bu kazanımla ilgili olarak programda doğrudan etkinlik örneğine yer verilmiştir. “**Ben Bilinçli Bir İzleyiciyim:** Öğrencilerden bir hafta boyunca televizyondan izledikleri ya da radyodan dinledikleri programların listesini çıkartmaları ve bu programları izleme sebeplerini açıklamaları istenir. Aynı programı dinleyen/izleyen öğrencilere sırası ile söz hakkı verilir” (MEB, 2006: 18).

Dinlenen/izlenen anlama ve çözümleme kazanımlarının dolaylı olarak teknoloji ve Web 2.0 kavramlarını yansıttığı görülmektedir. Özellikle öğrencinin dinleyip izlediklerindeki örtülü anlamları ayırt edebilmesi, dinleyip izlediğiyle ilgili sorular sorması, ilgi kurması, etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanması gibi ifadeler, doğrudan kitle iletişim araçlarına bilinçle yaklaşmaya vurgu yapmaktadır. Dolayısıyla bu kazanımların teknoloji ve Web 2.0 araçları yakından ilişkili olduğu görülmektedir.

Programda *Aile ile İş Birliği* başlığı altında öğretmene düşen görevler hususunda şu madde dikkat çekmektedir: “Öğretmen, evde izlenen televizyon programlarında seçici olunması konusunda aileyi yönlendirir, önerilerde bulunur” (MEB, 2006: 55). Bu maddeden hareketle eğitimcilerin kitle iletişim araçlarına yaklaşımlarının bilinçli olması gerektiği ve bu doğrultuda aileyi bilgilendirmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Bunun yanı sıra programdaki *Bilim ve Teknoloji* temasının alt temaları “İletişim araçları, Bilgisayar, Buluşlar, Teknoloji ve Hayat” olup bu tema ve alt temanın da içerik olarak teknolojiyi yansıttığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle, programda doğrudan bilgi teknolojilerini kullanma, kitle iletişim araçları, teknolojik araç-gereçler, bunlardan yararlanma gibi yönergelerin yer alması, teknoloji ve Web 2.0 kavramlarına doğrudan değinilmese de dolaylı olarak belirtilen kavramların ifade edildiğini göstermektedir.

2.5.1.2. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programında Teknoloji ve Web 2.0

2016-2017 yılında uygulamaya konulan 2015 Türkçe Dersi (1-8. sınıflar) Öğretim Programının Vizyonu başlığı altındaki 6. maddede: “Bilgi teknolojilerini güvenli şekilde kullanarak bilgi edinme, oluşturma ve paylaşma becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmek” (MEB, 2015: 3) ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Web 2.0 teknolojilerinin, bireyin bilgi teknolojilerini aktif kullanması, üretebilmesi ve paylaşabilmesi vb. şeklindeki

özellikleri barındırdığı göz önünde bulundurulursa, maddenin doğrudan teknoloji ve Web 2.0 kavramları ile ilgili olduğu söylenebilir.

Programın Temel Yaklaşımı başlığı altında yer alan “Öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve duyuşsal olarak hazırlık yapmalarını, etkinliğin amacını belirlemelerini, etkinlik için gerektiğinde teknolojiden de yararlanarak ön bilgiler edinmeleri gerekebilir” (MEB, 2015:4) şeklindeki ifadenin doğrudan yine teknoloji kavramı ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Programın Genel Amacı başlığı altındaki 9. maddede “Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından medyaya erişme, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek” ile 10. madde “Çoklu medya ortamlarında aktarılanları sorgulamalarını sağlamak” (MEB, 2015: 5) şeklindeki ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Bu maddelerin doğrudan Web 2.0 kavramı ile ilişkili olmasa da teknoloji kavramı ile doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir.

Programda yer alan temalar değerlendirildiğinde *Bilim ve Teknoloji* temasının içerisinde “İletişim, haberleşme, keşif, sosyal medya, teknoloji” şeklindeki alt başlıkların yer aldığı görülmektedir. Temalarda bu gibi başlıkların yer alması, teknoloji içerikli kavramlara değinildiği göstermektedir.

Programdaki *Sözlü İletişim* öğrenme alanında yer alan 4. sınıf kazanımları değerlendirildiğinde 5. kazanımın doğrudan teknoloji ile ilgili olduğu görülmektedir: “Okunan bir metni, medya içeriğini veya sözel sunumu kendi ifadeleriyle anlatır. Bu kazanımda, medya içeriklerine güvenli erişim ve bunları güvenli kullanma; güvenilir olan kaynaklardan bilgi edinme, bilgileri paylaşmada güvenlik önlemleri vb. üzerinde durulur” (MEB, 2015: 23). *Okuma* öğrenme alanındaki 14. kazanımın ise “Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir” (MEB, 2015: 23). şeklinde olması, bahsi geçen kazanımlarda doğrudan teknolojik ortamlarla ilgili durumlardan bahsedildiğini ve Web 2.0 kavramını yansıttığı görülmektedir.

Programdaki 5. sınıf *Sözlü İletişim* öğrenme alanında yer alan 3. kazanımın “Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler” (MEB, 2015: 26) şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Web 2.0 araçlarıyla çeşitli grafikler, sunumlar hazırlandığı göz

önünde bulundurulursa bu maddenin dolaylı olarak Web 2.0 kavramı ile ilgili olduğu söylenebilir. *Okuma* öğrenme alanında yer alan 10. kazanımda çoklu medya kaynakları ifadesinin doğrudan teknoloji kavramı ile ilişkili olduğu görülmektedir: “Çoklu medya kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. Medya kaynakları; edu, gov, com, org. vb. şeklinde ele alınmalıdır” (MEB, 2015: 27). *Yazma* öğrenme alanının 4. kazanımının 5. maddesinde; bilgi toplamada medya araçlarında yani teknolojiden faydalanılması gerektiği ifade edilmektedir: “Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyebilecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır” (MEB, 2015: 28). Aynı öğrenme alanında yer alan 13. kazanımın “Yazdıklarını, yazılı/basılı olarak veya imkân ve fırsatlar ölçüsünde çoklu medya ortamlarını kullanarak paylaşır” (MEB, 2015: 27) şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Web 2.0 araçlarının sınıflandırılmasında sosyal ağları içeren de Web 2.0 araçları olduğu göz önünde bulundurulursa bu maddenin Web 2.0 araçlarıyla ilişkili olduğu söylenebilir. Buna ek olarak Programdaki 6. sınıf kazanımlarının 5. sınıf kazanımları ile aynı olduğu görülürken; 7. sınıf kazanımlarının da 4., 5. ve 6. sınıf ile aynı kazanım ifadeleri olduğu görülmüştür.

Programdaki 8. sınıf *Sözlü İletişim* öğrenme alanında yer alan 4. Kazanım “Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler” (MEB, 2015: 36) şeklinde ifade edilmiştir. Web 2.0 araçlarıyla çeşitli grafikler, sunumlar hazırlandığı göz önünde bulundurulursa bu maddenin dolaylı olarak Web 2.0 kavramı ile ilgili olduğu söylenebilir. 9. kazanım “Dinlediği/izlediği bir metnin, medya içeriğinin veya sözel sunumun örtülü anlamını belirler” (MEB, 2015: 36) şeklinde ifade edilmiştir. Kazanımın teknoloji kavramı ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bununla beraber *Okuma* öğrenme alanının 9. ve 10. kazanımında bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yani teknolojiden yararlanabileceği ifade edilir. “Çoklu medya kaynaklarından edindiği bilgilerin güvenilirliğini sorgular” kazanımı 9. kazanım ifadesi iken; 10. kazanımın “Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler veya sözlük bölümünü kullanmayı bilir” şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Aynı öğrenme alanının 23. kazanımının, medya ortamlarındaki iletileri algılayıp anlamayı ve bu iletileri değerlendirebilmeyi ifade ettiği görülmektedir. (MEB, 2015: 37). Bunlara ek olarak *Yazma* öğrenme alanında yer alan 4. kazanımın 5. maddesinin “Yazılı kaynaklardan veya

çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır” (MEB, 2015: 37) şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Açıklamadan hareketle öğrencilerin basılı materyaller üzerinden bilgiye ulaşmasının yanı sıra çoklu medya kaynaklarından da yani teknolojik araçlardan da bilgiye ulaşması gerektiği ifade edilmiştir.

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programında da Web 2.0 kavramından doğrudan bahsedilmese de bazı kazanımların Web 2.0 kavramı ile ilişkili olduğu görülmüştür.

2.5.1.3. 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programında Teknoloji ve Web 2.0

Programdaki *Millî Eğitim Bakanlığı Öğretim Programları* başlığı altında “Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireylerin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de etkilemiştir” (MEB, 2019: 3) ifadesi yer almaktadır. Web 2.0 teknolojileri özellikle eğitimde yeni teknolojiler olarak da adlandırılmaktadır. Dolayısıyla bu madde doğrudan teknoloji ile olmakla beraber dolaylı olarak Web 2.0 araçlarına vurgu yapmaktadır.

Programın *Yetkinlikler* başlığı altında, Temel Yeterlilik Çerçevesi (TYÇ) kapsamında öğrencilerde yer alması gereken bazı yetkinlikler olması gerektiğinden bahsedilmiş ve bu yetkinliklerden birinin de dijital yetkinlik olduğu vurgulanmıştır: **Dijital Yetkinlik:** “İş, günlük yaşam ve iletişim için bilgi toplumu teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik, bilgi iletişim teknolojisi içinde bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması, ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir” (MEB, 2019: 5). Dijital yetkinliğin de doğrudan teknoloji okuryazarlığı ile ilişkili bir yetkinlik olduğu görülmektedir.

Programın *Özel Amaçları* başlığı altındaki 7. madde “Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi” (MEB, 2019: 8) şeklindedir. Bu açıklamanın çoklu medya kaynaklarına erişim noktasında doğrudan teknoloji ile ilgili olduğu görülmektedir.

Programın *Temalarla İlgili Açıklamalar* başlığı altındaki “Okuma Kültürü”, “İletişim”, “Bilim ve Teknoloji” ve “Çocuk Dünyası” temalarının alt temalarında konu

ile ilgili olarak “Çoklu okuryazarlık, dijital okuryazarlık, e-kitap, teknoloji okuryazarlığı, z-kitap, z-kütüphane, medya okuryazarlığı, kitle iletişim araçları, bilim okuryazarlığı, bilişim okuryazarlığı, teknoloji, sosyal medya, dijital oyunlar vb.” (MEB, 2019: 18-19). başlıklarının yer aldığı görülmektedir. Programın alt temalarında doğrudan teknoloji odaklı okuryazarlıkların yer aldığı görülmektedir.

Programın *Metin Sayısı ve Metin Türlerine İlişkin Açıklamalar* kısmında MEB (2019)’den hareketle, Bilgilendirici Metinler başlığının altında “Blog, E-posta, Sosyal Medya Mesajları” gibi türler olması gerektiğinden bahsedilmiştir. Bu türlerin doğrudan Web 2.0 araçlarını içeren türler olduğu görülmektedir. Programın *Ders Kitaplarına Alınacak Metinlerin Nitelikleri* başlığı altındaki 11. madde “Ders kitabında gazete haberi, reklam, dilekçe, tutanak, öz geçmiş, ağ günlüğü (blog), sosyal medya uygulamalarında yer alan yazı türlerinde ders kitabının yazarı/yazarları tarafından üretilen metinler de kullanılabilir” (MEB, 2019: 18) şeklindedir. Bu maddenin de doğrudan eğitimde kullanılan bazı Web 2.0 araçları ile ilgili olduğu söylenebilir.

Programın 4. sınıf *Dinleme/İzleme* öğrenme alanındaki 11. kazanımın açıklaması “Öğrencilere medya metinleri (reklam, kamu spotu vb.) dinletilerek/izletilerek bunların hedef kitlesi ve amacı hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır” (MEB, 2019: 30) şeklinde ifade edilmiştir. Bu kazanım açıklaması ile birlikte öğrencilerin kitle iletişim araçlarının aktardığı iletilere karşı, yani teknolojik araçlardan aktarılan iletilere karşı bilinçlerinin açık olması gerektiği ifade edilmiştir. Maddenin doğrudan teknoloji kavramı ile ilgili olduğu görülmektedir. Yine aynı sınıf düzeyinin *Okuma* öğrenme alanının 22. kazanımının açıklaması “Haritalar, medya işaretleri, sembolleri üzerinde durulur” (MEB, 2019: 32) şeklinde ifade edilmiştir. 32. kazanım olan “Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajları kavrar” kazanımın açıklaması “Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (tebrik, ilan ve duyuru mesajları vb.) yer verilir” (MEB, 2019: 31) şeklinde ifade edilmiştir. Bireyin dijital metinlerdeki mesajları kavraması, onlara cevap vermesi doğrudan Web 2.0 özellikleri arasındadır. Zira Web 2.0 araçları karşılıklı etkileşimi temel almaktadır. 33. kazanım olan “Medya metinlerini değerlendirir” kazanımın açıklaması “Farklı türdeki medya metinlerinin (reklam amaçlı el ilanları, Web siteleri, seyahat broşürleri, el kitapları, bloglar vb.) amacı ve hedef kitlesi hakkında görüş bildirmesi sağlanır” (MEB, 2019: 32) şeklinde ifade edilmiştir. 35. kazanımın açıklaması “Bilgiye erişmek için basılı ve dijital içeriklerdeki içindekiler ve sözlük bölümlerinden nasıl yararlanacağına ilişkin bilgi verilir” (MEB, 2019: 32) şeklinde ifade edilmiştir. İfade

edilen kazanımlardan hareketle, teknoloji kavramının doğrudan kullanıldığı bazı kazanım ve açıklamalarının yer aldığı görülürken Web 2.0 kavramının kullanılması da dolaylı olarak belirtildiği görülmüştür.

Programın 5. sınıf *Dinleme/İzleme* öğrenme alanındaki 10. kazanımın açıklaması “Öğrencilere çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır” (MEB, 2019: 35) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Okuma* öğrenme alanının 25. kazanımı olan “Medya metinlerini değerlendirir” kazanımının açıklaması “İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır” (MEB, 2019: 36) şeklinde ifade edilmiştir. Açıklamalarda medya, film izletme, televizyon, internet gibi kavramların doğrudan teknoloji ile ilgili olduğu söylenebilir. 29. kazanımın açıklaması “Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak “edu” ve “gov” uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır” (MEB, 2019: 36) şeklinde ifade edilmiştir. Eğitim ortamlarında basılı materyallerin yanı sıra dijital ortamlardan da yararlanılması gerektiğini ifade eden kazanım açıklamasında, öğrencilerin internet tarayıcısındaki uzantıları bilmeleri ve bu uzantılardan faydalanmalarının beklenmekte olduğu görülmüştür.

Programın 6. sınıf *Dinleme/İzleme* öğrenme alanındaki 10. kazanım açıklaması “Öğrencilere reklam filmleri dinletilerek/izletilerek bunlardaki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır” (MEB, 2019: 39) şeklinde ifade edilmiştir. Çoklu medya ortamlarından aktarılan iletilerin teknoloji ile ilgili olduğu görülmektedir. Aynı sınıf düzeyinin *Okuma* öğrenme alanının 32. kazanımı olan “Medya metinlerini değerlendirir” kazanımının açıklaması “İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır” (MEB, 2019: 41) şeklinde ifade edilmiştir. 34. kazanımın açıklaması “İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerini sorgulaması sağlanır. Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak “edu” ve “gov” uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır” (MEB, 2019: 41) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Yazma* öğrenme alanındaki 11. kazanım olan “Yazdıklarını paylaşır” kazanımının açıklaması “Öğrenciler yazdıklarını sınıf veya okul panosu ile sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilir” (MEB, 2019: 42) şeklinde ifade edilmiştir. Web 2.0 araçlarının faydalarından biri de öğrencilerin hem bilgisayarda klavye kullanarak yazı yazma hem de öğrenme süreçlerinde teknoloji becerilerini geliştirmeyi mümkün kılmasıdır (<http://etwinningonline.eba.gov.tr/lesson/Web-2-0-araclari-nedir/>).

Bu açıdan bakıldığında öğrencilerin yazdıklarını sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilmesi dolaylı olarak Web 2.0 araçları ile ilgili olduğu söylenebilir.

Programın 7. sınıf *Dinleme/İzleme* öğrenme alanındaki 12. kazanım açıklaması “Medya metnindeki örtülü anlamı belirlemesi sağlanır. Medya metninin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır” (MEB, 2019: 43) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Okuma* öğrenme alanının 31. kazanımı olan “Medya metnlerini değerlendirir” kazanımının açıklaması “İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır” (MEB, 2019: 45) şeklinde ifade edilmiştir. 33. kazanımın açıklaması “İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerini sorgulaması sağlanır. Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak “edu” ve “gov” uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır” (MEB, 2019: 45) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Yazma* öğrenme alanındaki 17. kazanım olan “Yazdıklarını paylaşır” kazanımının açıklaması “Öğrenciler yazdıklarını sınıf veya okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir” (MEB, 2019:46) şeklinde ifade edilmiştir. Bahsedilen kazanım ve açıklamalarına bakıldığında teknoloji kavramından doğrudan bahsedildiği görülürken Web 2.0 kavramından da dolaylı olarak bahsedildiği görülmektedir.

Programın 8. sınıf *Dinleme/İzleme* öğrenme alanındaki 11. kazanım olan “Dinledikleri/izledikleri medya metnlerini değerlendirir” kazanımının açıklaması “Medya metninin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır” (MEB, 2019: 47) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Okuma* öğrenme alanının 29. kazanımı olan “Medya metnlerini analiz eder” kazanımının açıklaması “Medya metnlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme) belirlenmesi sağlanır” (MEB, 2019: 49) şeklinde ifade edilmiştir. 31. kazanım olan “Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular” kazanımının açıklaması ise “Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yaptırılır. Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak “edu” ve “gov” uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır” (MEB, 2019: 49) şeklinde ifade edilmiştir. Aynı sınıf düzeyinin *Yazma* öğrenme alanındaki 17. kazanım olan “Yazdıklarını paylaşır” kazanımının açıklaması “Öğrenciler yazdıklarını sınıf veya okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir” (MEB, 2019: 49) şeklinde ifade edilmiştir.

Türkçe öğretim programlarına bakıldığında, gelişen teknoloji ile beraber 2006 yılından itibaren bazı teknolojik kavramların programda yer aldığı görülmüştür. Programlarda doğrudan teknoloji kavramını yansıtan ifadeler yer alırken Web 2.0 kavramının hiçbir programda doğrudan kavramsal olarak yer almadığı görülmüştür. Dijital çağ olarak adlandırılan günümüzde öğretim teknolojilerinden olan Web 2.0 araçlarının programlarda yer almaması programların bir eksiği olarak görülmektedir.

2.6. Türkçe Eğitiminde Kullanılan Web 2.0 Araçları

Türkçe Eğitiminde kullanılabilecek Web 2.0 araçları Benzer (2017: 47-48) tarafından şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Tablo 2. 8. Benzer (2017)'in Web 2.0 araçları sınıflandırması

Tema/Konu	Kullanılabilecek Web 2.0 Aracı
Zihin Haritaları	1. Mindmeister 2. Coggle 3. SpiderScirbe 4. Mindomo
Pano Oluşturma	1. Padlet 2. Aurasma 3. Blendspace 4. Lino It
Poster ve Karikatür Oluşturma	1. WordArt 2. Canva 3. Make Beliefs Comix 4. Tondoo
Hikâye ve Kitap Yazma	1. Pixton 2. Storyjumper 3. Storyboard That 4. Storybird
Not Alma ve Blog Oluşturma	1. Evetnote 2. Trello 3. Blogger 4. Tumblr
Test ve Bulmaca Oluşturma	1. Kahoot 2. Flippquiz 3. Puzzlemaker 4. Plickers

Etkili Sunum	1. Powtoon 2. Prezi 3. Buncee 4. Emaze
Bilgi Afişi	1. Visme 2. Easel.ly 3. Piktochart 4. Venngage
Sanal Sınıf	1. Edmodo 2. Classdojo 3. Remind 4. Beyaz Pano

2.6.1. Zihin Haritası Araçları

2.6.1.1. Mindmeister

Mindmeister, çevrim içi olarak zihin haritası hazırlamaya imkânı sunan bir Web 2.0 aracıdır. Kavram/zihin haritaları ile öğrenilecek olan bilgiyi daha açık hâle getirmekle beraber, önceki bilgilerle yeni bilgiler arasında bağlantı kurmaya yarayan, öğrenin kalıcı olmasında etkili olan bir Web 2.0 aracıdır. <https://www.mindmeister.com/> bağlantı adresi ile ulaşacağınız programda, oluşturacağınız zihin haritalarına görseller, videolar, Web bağlantıları ekleyebilirsiniz. Oluşturacağınız zihin haritasını kullanıcılarla paylaşıp aynı dosya üzerinde çeşitli düzenlemeler yapabilirsiniz Program ücretli olup ücretsiz sürümünde 10 adet zihin haritası yapmaya imkân sunmaktadır. Programın dili İngilizcedir. Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. . Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Çevrimiçi Zihin Haritalama

Her şey bir fikirle başlar.

Şekil 2. 4. Mindmeister ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.mindmeister.com/>).

2.6.1.2. Coggle

Coggle çevrim içi olarak zihin haritası oluşturma ve akış şeması hazırlama imkânı sunan bir Web 2.0 aracıdır. Coggle ile basit bir şekilde ders anlatılabilir, tartışma ortamı oluşturularak beyin fırtınası yapılabilir, çeşitli ders içerikleri planlanabilir. <https://coggle.it> bağlantı adresi ile ulaşacağınız programda, oluşturulacak zihin haritalarına sınırsız görseller ekleyebilirsiniz. Bununla beraber program, öğrencilerin karşılıklı etkileşimli şekilde çalışmasına olanak sunması açısından oldukça önemlidir. Oluşturacağınız zihin haritasını kullanıcılarla paylaşıp aynı dosya üzerinde çeşitli düzenlemeler yapabilirsiniz. Program ücretsiz olmakla beraber ücretli bölümleri de mevcuttur. Programın dili İngilizcedir. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 5. Coggle ana sayfa ekran görüntüsü (<https://coggle.it>).

2.6.1.3. SpiderScribe

SpiderScribe çevrim içi olarak zihin haritası oluşturma, akış şeması hazırlama ve beyin fırtınasına imkânı sunan bir Web 2.0 aracıdır. SpiderScribe ile çevrim içi paylaşımlar yapılabilir, işbirliğine dayalı bir öğrenme ortamı oluşturulabilir, oluşturduğunuz haritaları bulutta saklayabilir ve dilediğiniz yerden erişebilirsiniz. <https://www.spiderscribe.net/> bağlantı adresi ile ulaşacağınız programda, oluşturacağınız zihin haritalarına sınırsız görseller ekleyebilirsiniz. Bununla beraber program, kullanıcıların karşılıklı etkileşimli şekilde çalışmasına olanak sunması açısından oldukça önemlidir. Oluşturacağınız zihin haritasını kullanıcılarla paylaşp aynı dosya üzerinde çeşitli düzenlemeler yapabilirsiniz. Program ilk 30 gün ücretsiz olmakla beraber sonraki günlerde ücretli bir şekilde kaydolmayı gerektirmektedir. Programın dili İngilizcedir. Programı bilgisayar üzerinde, IOS işletim sistemine sahip cihazlarda veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 6. Spiderscribe ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.spiderscribe.net/>).

2.6.1.4. Mindomo

Mindmodo, çevrim içi olarak zihin haritası oluşturma ve akış şeması hazırlama imkânı sunan bir Web 2.0 aracıdır. Mindmodo ile stratejik planlama, beyin fırtınası, problem çözme becerisi konularında zihin haritaları oluşturabilir, etkileşimli şekilde öğrencilere sunabilirsiniz. <https://www.mindomo.com/> bağlantı adresi ile ulaşacağınız programda hazırlayacağınız haritalara çeşitli notlar, görseller, videolar, ses kayıtları,

ekleyebilirsiniz. Bununla beraber programda diğer zihin haritalama araçlarında oluşturduğunuz dosyayı düzenleyebilir ve haritalarınızı toplu olarak zip dosyası şeklinde indirebilirsiniz. Oluşturacağınız zihin haritasını kullanıcılarla paylaşıp aynı dosya üzerinde çeşitli düzenlemeler yapabilirsiniz. Program ücretsiz olmakla beraber ücretli bölümleri de mevcuttur. Programın dili İngilizcedir. Programı bilgisayar üzerinde kullanabilir, dilerseniz App Store veya Google Play Store'den akıllı cep telefonunuza indirebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 7. Mindomo ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.mindomo.com/>).

2.6.2. Pano Oluşturma Araçları

2.6.2.1. Padlet

Padlet, mantar panonun dijital ortama aktarılmış hâli olarak düşünülebilir. Eğitimciler Padlet ile online bir pano oluşturup bu panoya yazı, görsel, video, ses vb. materyaller ekleyerek öğrencileri veya diledikleri herhangi bir kişi ile paylaşabilirler. <https://tr.padlet.com/> bağlantı adresi ile ulaşacağınız program ile oluşturacağınız panoları öğrenciler düzenleyebilir, geliştirebilir ve grup çalışması yapabilirler. Programa ücretsiz bir şekilde kaydolmanın yanı sıra Google hesabınızdan da doğrudan kaydolabilirsiniz.

Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 8. Padlet ana sayfa ekran görüntüsü (<https://tr.padlet.com/>).

2.6.2.2. Aurasma (HP Reveal)

Temeli artırılmış gerçeklik ile ilişkilendirilebilecek bir Web 2.0 aracı olan Aurasma ile etkileşimli bir şekilde sanal gerçeklik materyalleri hazırlanabilir, ders içi veya ders dışında kullanmaya olanak sağlayan uygulamalar oluşturabilirsiniz. <https://studio.hpreveal.com/landing> bağlantı adresi ile ulaşacağınız program ile 3 boyutlu panolar oluşturabilir, öğrencilerin ilgisini daha çok artırabilirsiniz. Bununla beraber ders çalışırken veya kitap okurken telefonun kamerasını görsellere tuttuğunuzda görsellerin üç boyutlu hâlini ekranda görmenizi sağlayabilirsiniz. Hazırlayacağınız çalışmalara resim, ses, video, 3D animasyon ekleyerek çalışmalarınızı zenginleştirebilirsiniz. Programa ücretsiz bir şekilde kaydolmanın yanı sıra programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz.

2.6.2.3. Blendspace

Blendspace, dijital pano oluşturmaya yarayan bir Web 2.0 aracıdır. Bu programı diğer dijital pano uygulamalardan ayıran özellik, sınav hazırlayabilme özelliğinin de olmasıdır. Programa <https://www.blendspace.com/> adresinden ulaşabilirsiniz. Program içerisinde etkileşimli dersler, sunumlar, projeler hazırlayabilir; hazırladıklarınızı

öğrencilerinizle etkileşimli şekilde kullanabilirsiniz. Bununla beraber hazırladığınız dijital panoları sosyal medya ortamlarında paylaşabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 9. BlendSpace ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.blendspace.com/>).

2.6.2.4. Lino It

Lino It, kısa notlarınızı, resimlerinizi videolarınızı, dosyalarınızı içinde barındırabilen dijital pano uygulamasına dayanan bir Web 2.0 aracıdır. <https://en.linoit.com/> bağlantı adresiyle kolayca ulaşabilir akıllı cep telefonlarınızda veya bilgisayarınızda kullanabilirsiniz. Bununla beraber Lino It uygulaması üzerinden çeşitli hatırlatmalar ekleyebilir, grup çalışmaları yapabilirsiniz. Ancak yapılan çalışmalar sadece gruptaki kişiler arasında düzenlenmeye açık olup çalışmanızı herhangi bir sosyal medya uygulamasında paylaşamazsınız. Programın dili İngilizcedir ve program ücretsizdir. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

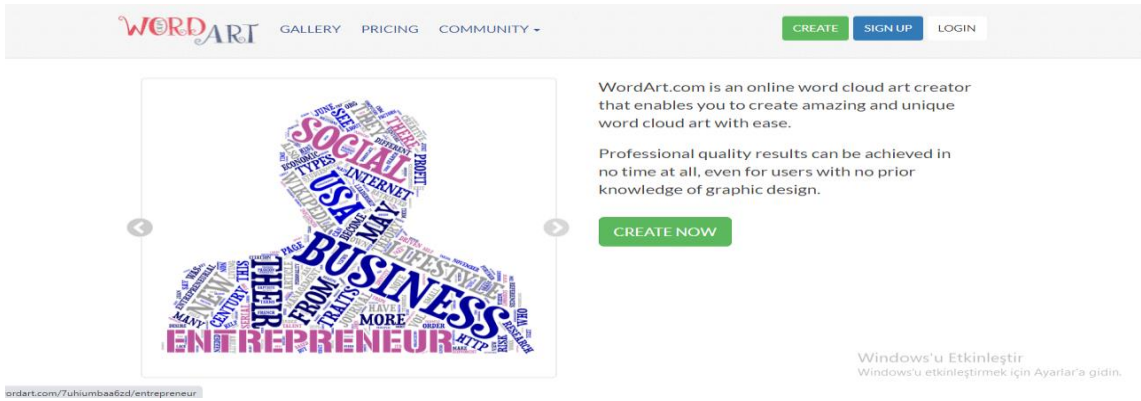

Şekil 2. 10. Lino It ana sayfa ekran görüntüsü (<https://en.linoit.com/>).

2.6.3. Poster ve Karikatür Oluşturma Araçları

2.6.3.1. WordArt

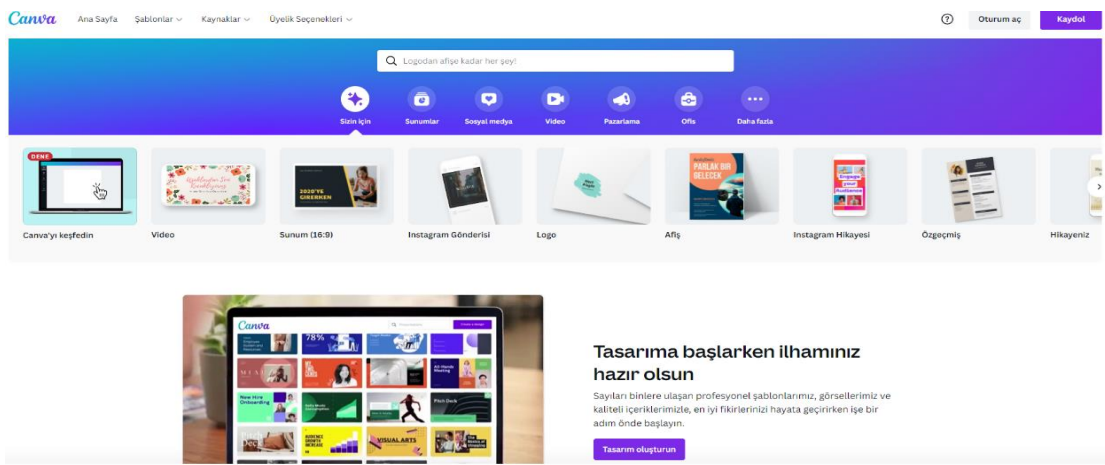
En genel anlamı ile, kelime bulutları birbiriyle ilişkili kelimelerin belirli şekil, düzen ve boyutlarda bir araya gelmesiyle oluşmuş yapılardır. WordArt uygulaması öğrencilerin kelime dağarcıklarının gelişmesine katkı sağlayacak programdır. <https://wordart.com/> bağlantı adresi ile ulaşacağınız program ile oluşturacağınız kelime bulutlarını bilgisayarınıza indirebilir, dilerseniz öğrencilerinizle, dilerseniz sosyal medya uygulamalarında paylaşabilirsiniz. Kullanımı oldukça basit olan uygulamaya ücretsiz bir şekilde kaydolabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 11. Wordart ana sayfa ekran görüntüsü (<https://wordart.com/>).

2.6.3.2. Canva

Canva, poster veya sunum hazırlamaya yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. İçeriğinde afiş, broşür, kolaj, sertifika, video vb. şeklinde özellikler barındırmaktadır. Derslerde öğrencilerinizle aktif olarak kullanabileceğiniz, etkileşimi temel alan bir programdır. Programa https://www.canva.com/tr_tr/ bağlantı adresinden ulaşabilirsiniz. Program üzerinde hazırladığınız içerikleri öğrencilerinizle paylaşabilir, Microsoft Office programlarında kullanabilirsiniz. Programın ücretsiz bölümü olmasının yanı sıra ücretli olan bölümü de mevcuttur. Dilerseniz programı telefon/tabletinize de indirip rahatlıkla kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 12. Canva ana sayfa ekran görüntüsü (https://www.canva.com/tr_tr/).

2.6.3.3. Make Beliefs Comix

Make Belief Comix, karikatür oluşturmaya yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. Programla dikkat çekici, eğlenceli karikatürler hazırlayabilir ve bunları derslerinizde etkin bir şekilde kullanabilirsiniz. Programa <https://makebeliefscomix.com/> bağlantı adresinden ulaşabilirsiniz. Programın telefon/tablet uygulaması bulunmamaktadır. Üye olmadan kullanılabilen ücretsiz bir program olmakla beraber, hazırladığınız içerikleri öğrencilerinizle paylaşabilir veya çıktısını alabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 13. Make Beliefs Comix ana sayfa ekran görüntüsü (<https://makebeliefscomix.com/>).

2.6.3.4. Tondoo

2019’da kalıcı olarak kapatıldı.

2.6.4. Hikâye ve Kitap Yazma

2.6.4.1. Pixton

Pixton, öğrencilerin ve öğretmenlerin çizgi roman oluşturmalarına imkân sunan Web 2.0 aracıdır. Program içerisinde çeşitli çizgi roman temaları, karakterler ve arka plan seçenekleri yer almaktadır. Öğrencilerin yaratıcı düşünceleri noktasında oldukça etkili olan Pixton, öğrenmenin kalıcı olmasına da katkı sağlamaktadır. Öğrenci merkezli bir Web 2.0 aracıdır. Öğrenciler program ile fikirlerini çizgi roman hâline getirebilirler. <https://www.pixton.com/> adresinden ulaşacağınız program ile oluşturacağınız çizgi romana çeşitli karakterler ve yazılar ekleyerek diyaloglar oluşturabilirsiniz. Program dili İngilizce olup öğrenciler, veliler ve öğretmenler için ayrı bölümleri yer almaktadır. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 14. Pixton ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.pixton.com/>).

2.6.4.2. Storyjumper

Storyjumper, bir Web sitesi üzerinden dijital resimli hikâye kitabı oluşturmaya yarayan Web 2.0 aracıdır. Program içeriğindeki görseller ile dijital hikâyeyi dilediğiniz gibi kurgulayıp okuyucuya aktarabilirsiniz. Programa <https://www.storyjumper.com/> bağlantı adresinden ulaşabilir, ücretsiz olarak kayıt yaptırabilirsiniz. Storyjumper’da oluşturacağınız dijital hikâyelerinize yönelik telif hakkı alabilir, derseniz başka kullanıcılara satabilirsiniz veya sosyal medya ortamlarında paylaşabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

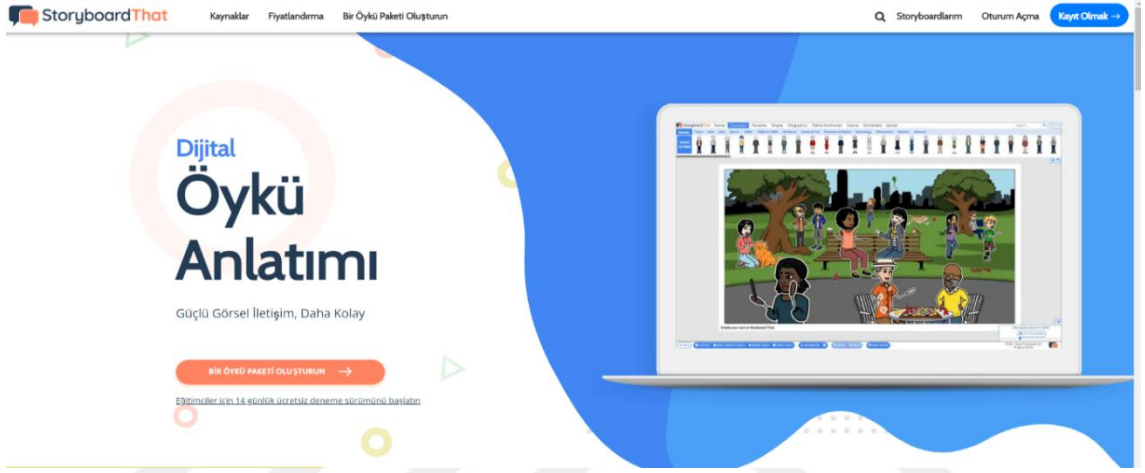

Şekil 2. 15: Storyjumper Ana Sayfa Ekran Görüntüsü (<https://www.storyjumper.com/>).

2.6.4.3. Storyboard That

Storyboard That, dijital resimli hikâye kitabı oluşturmaya yarayan Web 2.0 aracıdır. Program içerisinde yer alan çeşitli şablonlarla, görsellerle, karakterlerle

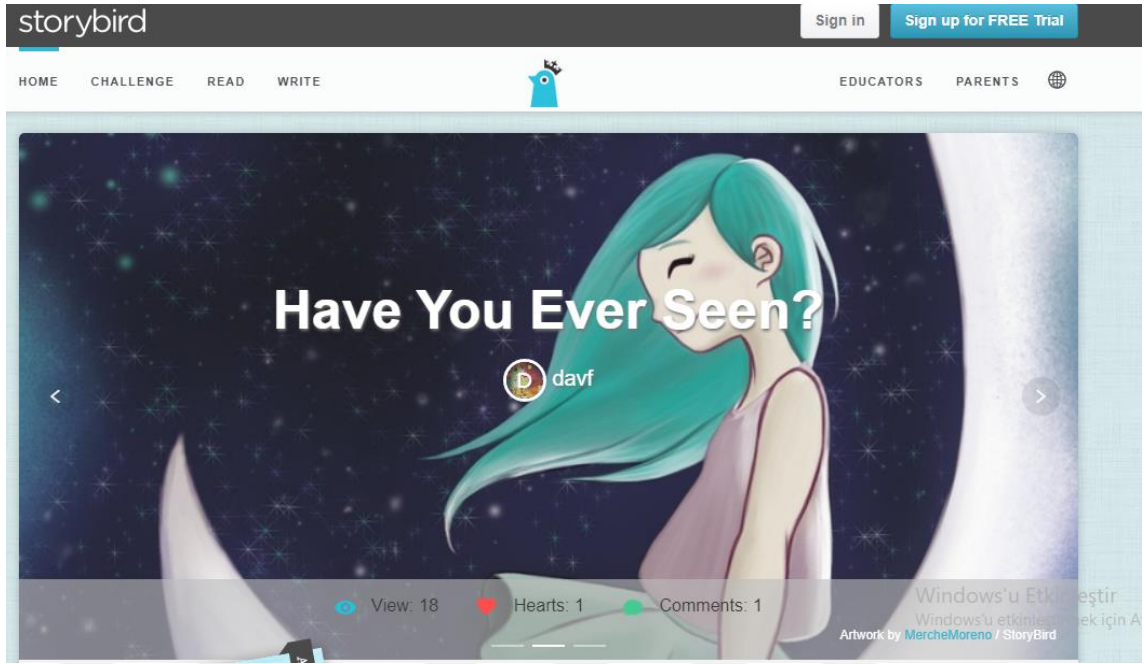
hikâyenizi kurgulayıp okuyucu ile paylaşabilirsiniz. Programa <https://www.storyboardthat.com/tr> bağlantı adresinden ulaşabilir, on dört gün boyunca ücretsiz olarak kullanabilirsiniz. Program üzerinden hazırlamış olduğunuz hikâye kitabınızı power point sunumu olarak indirebilirsiniz. Ancak ücretsiz sürümünde tüm ekranda programın reklam görseli yer almaktadır. Oluşturulan içeriği yüksek çözünürlüklü indirmek isteniyorsa ücret talep edilmektedir. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 16. Storyboardthat ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.storyboardthat.com/tr>).

2.6.4.4. Storybird

Storybird, dijital hikâye kitabı oluşturmaya yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. Özellikle öğrencilerin yazarlık, yaratıcı düşünme, hayal gücünü geliştirme, bir problemi yazılı ve görsel olarak ifade etme, problem çözme gibi becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilecek bir uygulamadır. Programa <https://storybird.com/> bağlantı adresi ile ulaşip ücretsiz olarak kaydolabilirsiniz. Program ücretli olup ücretsiz deneme sürümünü kullanmaya da imkân sağlamaktadır. Storybird bir hikâye kitabı olmasının yanı sıra programda oluşturduğunuz içerikleri program içerisinde başkalarının beğenisine sunabilirsiniz. Programı cep telefonu/tablet üzerinden de kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 17. Storybird ana sayfa ekran görüntüsü (<https://storybird.com/>).

2.6.5. Not Alma ve Blog Oluşturma

2.6.5.1. Evernote

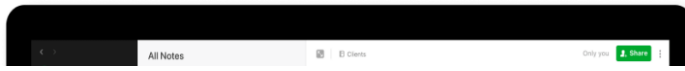
Evernote, kalem kâğıt ile defter üzerine yazdığımız notların dijital ortamdaki hâli olarak düşünülebilir. Program ile notlarınızı bir arada tutabilir ve o notları bilgisayar ve mobil cihazınız ile senkronize edebilirsiniz. Bunlarla beraber farklı özellikleri sayesinde not tutma aracının olmasının yanı sıra ses kaydı özelliği, fotoğraf ekleme özelliği, çeşitli Web sitelerinin yer imlerini kaydetme, notları kategorize etme gibi özellikleri ile oldukça işlevsel bir programdır. <https://evernote.com/intl/tr> adresinden ulaşacağınız program ile oluşturacağınız Evernote sayfanıza yukarıda belirtilen birçok eklemeyi yapabilirsiniz. Programa ücretsiz olarak doğrudan Google hesabınızla kaydolabilirsiniz. İlk 14 gün ücretsiz olan program sonraki günlerde ücretlendirme politikası uygulamaktadır. Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Daha iyi notlarla daha fazlasını başarın

Evernote, fikirleri kaydetmenizi ve hızlıca bulmanızı sağlar.

Ücretsiz üye olun

[Zaten hesabınız var mı? Giriş yapın.](#)

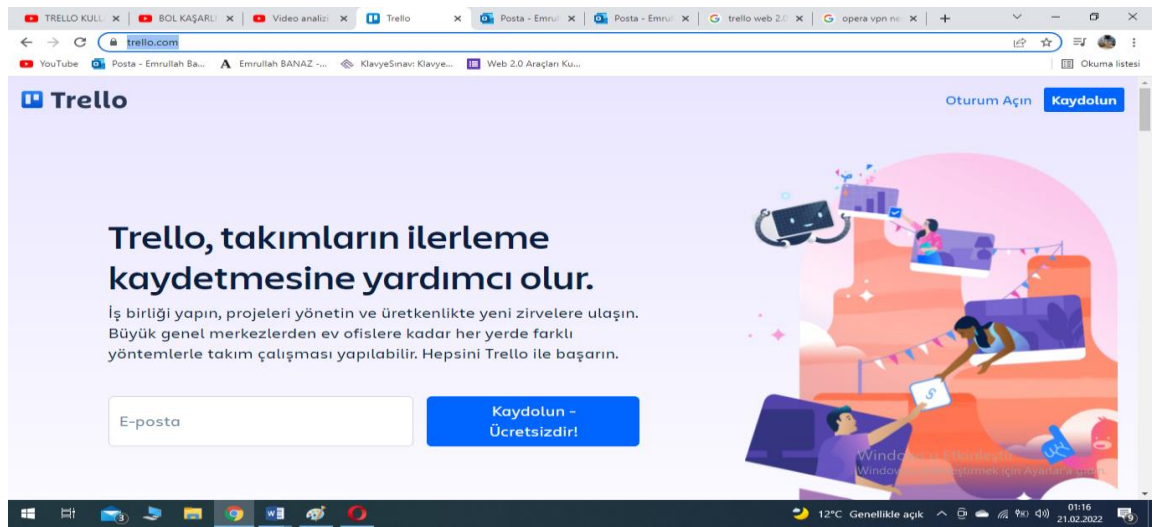

Windows'u Etkinleştir
Windows'u etkinleştirin. İSTEDİĞİNİZ YERDEN
ÇALIŞIN

Şekil 2. 18. Evernote ana sayfa ekran görüntüsü (<https://evernote.com/intl/tr>).

2.6.5.2 Trello

Trello, çeşitli projeleriniz, organizasyonlarınızı vb. etkinlikleri planlamanıza yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. Trello ile projelerinizi ve planlarınızı aynı ekranda görebilir, düzenleyebilir, hatırlatıcı ekleyebilirsiniz. <https://trello.com/> bağlantı adresinden kolaylıkla ulaşabileceğiniz program ücretsizdir. İnternet üzerinde gördüğünüz bilgileri anında Trello hesabınıza kaydedebilirsiniz. Programı akıllı cep telefonlarınızdan, tablet veya bilgisayarınızdan kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 19. Trello ana sayfa ekran görüntüsü (<https://trello.com/>).

2.6.5.3. Blogger

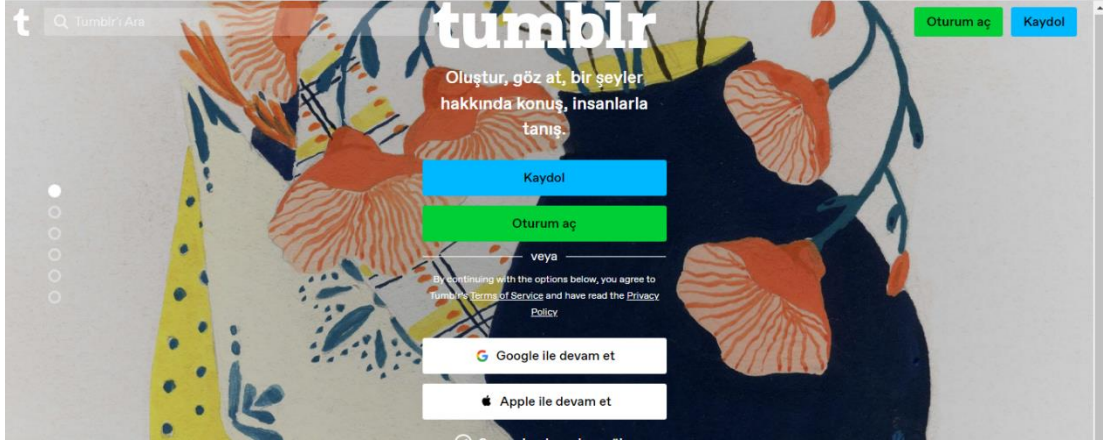
Blogger, kişinin kendine özgü hazırlayabileceği çevrim içi site hazırlamaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Google gmail hesabınızla ilişkilendirerek dakikalar içinde bir blog hazırlamanızı sağlar. Zengin tema özelliklerinin yanı sıra renk, düzen gibi bölümleri ile blogunuzu dilediğiniz gibi şekillendirebilirsiniz. <https://www.blogger.com/about/> bağlantı adresi ile kolaylıkla ulaşabilir, ücretsiz bir şekilde kaydolabilirsiniz. Oluşturduğunuz blog içeriklerini çeşitli kullanıcılarla paylaşabilir, bloglarınızı yayınlarak beğeni ve yorum alabilirsiniz. Program online Web sitesi oluşturmaya yönelik olduğundan, programa sadece bilgisayarınız üzerinden erişim sağlayabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 20. Blogger ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.blogger.com/about/>).

2.6.5.4. Tumblr

Tumblr, kişinin kendine özel bir site oluşturmaya yarayan Web 2.0 aracıdır. Programa çeşitli görseller yükleyebilir, derseniz kendinize özgü şekilde sitenizi tasarlayabilirsiniz. <https://www.tumblr.com/> bağlantı adresinden kolayca ulaşabileceğiniz programa ücretsiz şekilde kaydolup kendi içerikleriniz hazırlayabilirsiniz. Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 21. Tumblr ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.tumblr.com/>).

2.6.6. Test ve Bulmaca Oluşturma

2.6.6.1. Kahoot

Kahoot programı internet üzerinden online oynanabilen eğlenceli bir ölçme aracıdır. Bu ölçme işlemi sınav, yarışma veya anket ile yapılmaktadır. Kullanımı oldukça basit olan programa <https://kahoot.com/> adresi üzerinden ulaşabilirsiniz. Programı bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletinize indirip ücretsiz bir şekilde kaydolabilirsiniz. Kahoot programında sorular bir kişi tarafından hazırlanır ve programın verdiği kod ile farklı kişiler kahoot.it adresinden yarışmaya dâhil olabilir. Programın sınıf ortamında kullanılması için bilgisayar, projeksiyon cihazı ve öğrencilerde akıllı telefon olması yeterlidir. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

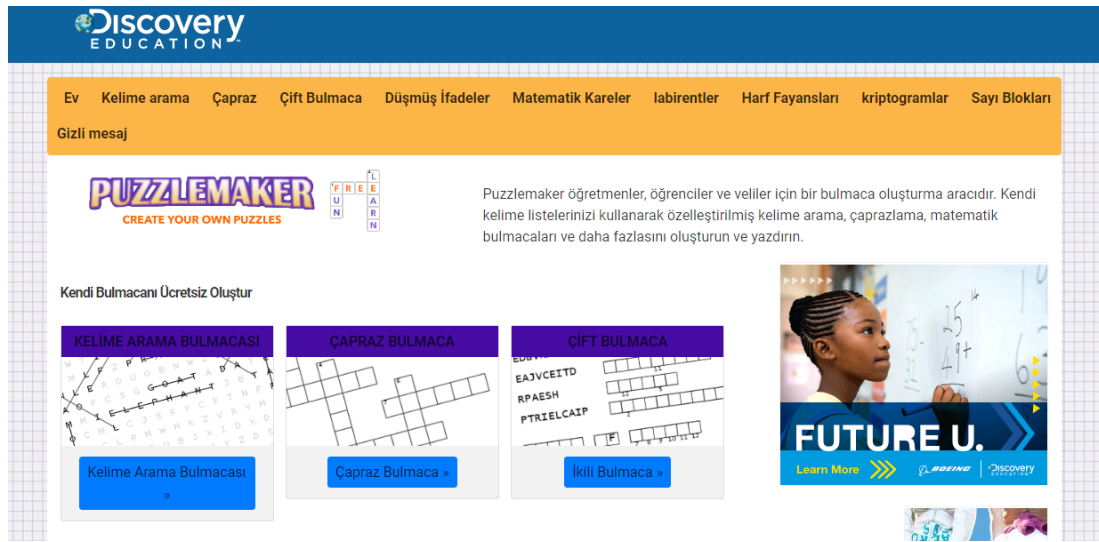
Şekil 2. 22. Kahoot ana sayfa ekran görüntüsü (<https://kahoot.com/>).

2.6.6.2. Flippquiz

Siteye erişilemedi.

2.6.6.3. Puzzlemaker

Puzzlemaker, İnternet üzerinden çevrim içi, bulmaca hazırlama programıdır. Ücretsiz bir şekilde ulaşabileceğiniz programa <https://puzzlemaker.discoveryeducation.com/> bağlantı adresinden ulaşabilir, dilerseniz kaydolmadan da bulmacanızı oluşturabilirsiniz. Özellikle kelime öğretiminde derslerin eğlenceli geçmesi açısından oldukça pratik ve eğlenceli olan programı telefon, tablet veya bilgisayarlarınıza indirip kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

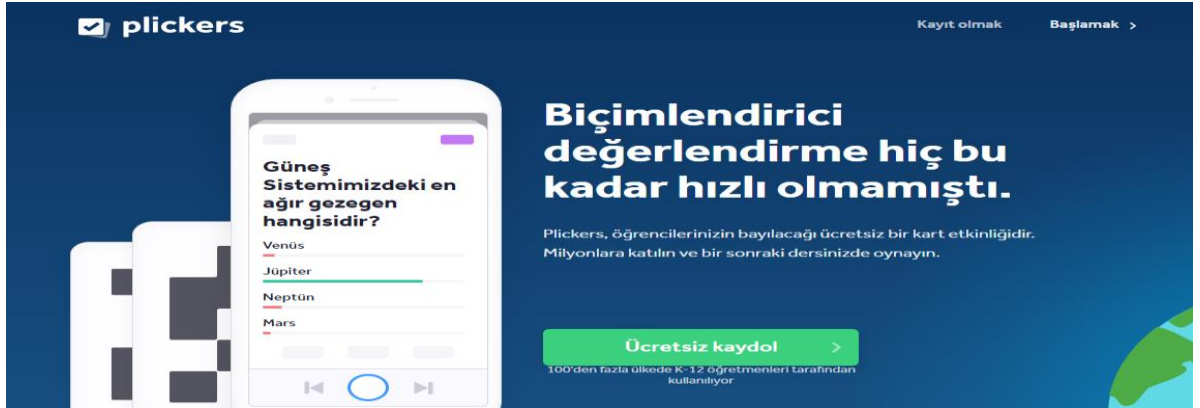

Şekil 2. 23. *Puzzlemaker ana sayfa ekran görüntüsü*
(<https://puzzlemaker.discoveryeducation.com/>).

2.6.6.4. Plickers

Plickers, bir tür ölçme aracıdır. Programda bir sınıf oluşturulup o sınıfa özgü belli kartlar yer almaktadır ve her kartın üzerinde de karekod yer almaktadır. Öğrenciler cevaplarını bu kare kodları okutarak vermektedir. Zaman kullanımı açısından pratik ve etkili bir programdır çünkü öğrenciler soru cevabından sonra karekod kağıtlarını havaya kaldırdıklarından, öğretmen uygulamanın karekod okuyucusunu açtığı an kimlerin doğru kimlerin yanlış yaptığını görebilmektedir. Programa <https://get.plickers.com/> bağlantı adresinden kolayca ulaşabilir, ücretsiz bir şekilde kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için

yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

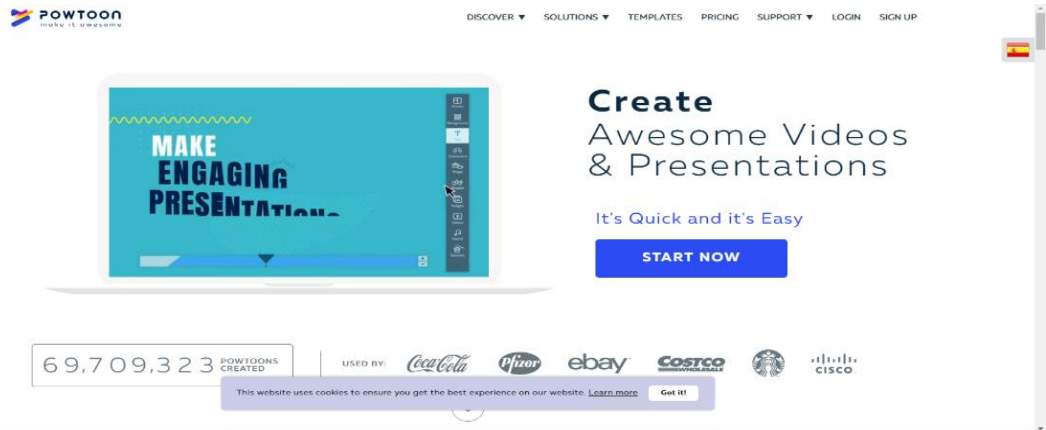

Şekil 2. 24. Plickers ana sayfa ekran görüntüsü (<https://get.plickers.com/>).

2.6.7. Etkili Sunum

2.6.7.1. Powtoon

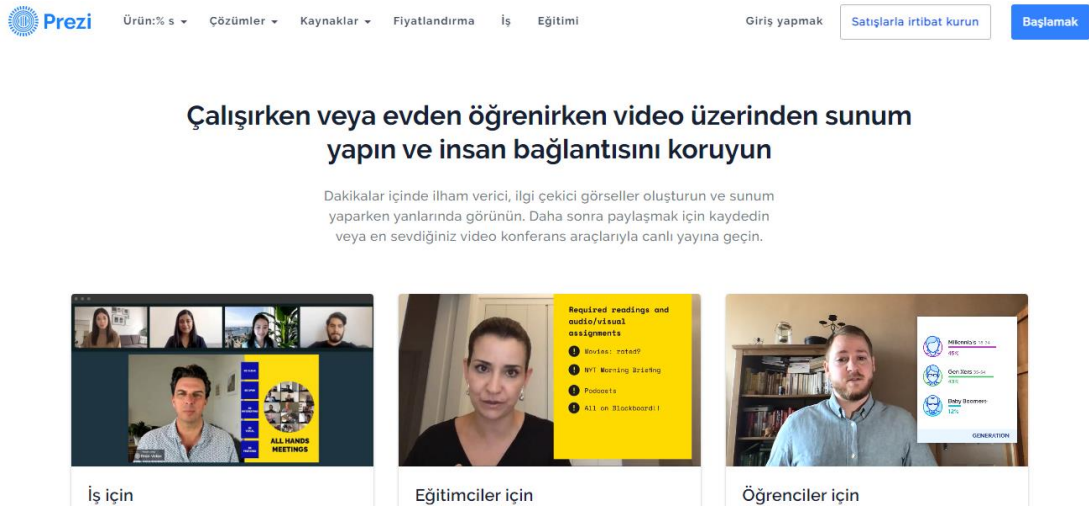
Powtoon programı eğlenceli, etkileyici sunum, infografik, animasyon veya video oluşturmaya yarayan bir Web 2.0 aracıdır. Görselleştirme olarak öğrencilerin dikkatini çekebilecek önemli bir programdır. Programın sisteminde kayıtlı olan şablonları kullanarak çeşitli animasyonlar, videolar, infografikler ve sunumlar hazırlayabilirsiniz. Programa <https://www.powtoon.com/home/> adresinden ulaşabilirsiniz. Programın ücretli ve ücretsiz versiyonu bulunmaktadır. Ücretsiz versiyonda animasyonlu karakterler ve müzikler sınırlıdır. Bunlarla beraber zaman sınırlaması vardır. (oluşturulmak istenen videoya 5 dakikalık süre verir.) Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 25. Powtoon ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.powtoon.com/home/>).

2.6.7.2. Prezi

Prezi, etkili bir sunum hazırlama programı olmasının yanı sıra çeşitli videoları destekleyen, içerisinde infografik şablonları bulunan, yani infografik hazırlamaya da imkân sunan, genel olarak bir sunum aracının dışında kullanılabilen çok yönlü bir Web 2.0 aracıdır. Programa <https://prezi.com/> bağlantı adresinden ulaşabilir, ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programın ücretsiz bölümü olmasının yanı sıra ücretli kısımları da mevcuttur. Prezi’de oluşturduğunuz sunumları bağlantı adresi ile dilediğiniz kişiyle paylaşabilirsiniz. Bilgisayarınızda, telefonlarınızda veya tabletlerinizde kullanılabilmeye imkân sağlamaktadır. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 26. Prezi ana sayfa ekran görüntüsü (<https://prezi.com/>).

2.6.7.3. Buncee

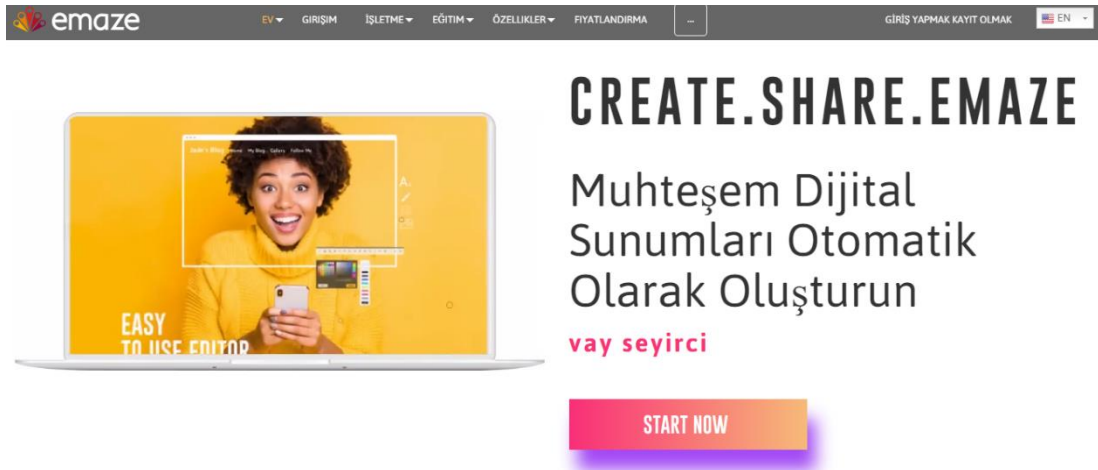
Buncee, sunum hazırlamanıza yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. Programla çeşitli sunumlar oluşturabilir, hareketli gifler kullanabilir, görsellere sesinizi kaydedebilirsiniz. Bununla beraber programda sınıf oluşturup oluşturduğunuz içerikleri bu sınıfta paylaşabilirsiniz. Programa <https://app.edu.buncee.com/> bağlantı adresinden kolayca ulaşabilir, ücretsiz şekilde kaydolabilir, telefon veya tabletinizde de programı kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 27. Buncee ana sayfa ekran görüntüsü (<https://app.edu.buncee.com/>).

2.6.7.4. Emaze

Emaze, interaktif sunumlar hazırlamaya yardımcı olan bir Web 2.0 aracıdır. Emaze ile sadece sunum değil, aynı zamanda Web sitesi, kişisel günlük, blog veya videolar da oluşturabilirsiniz. İçerisinde birçok içerik bulunmaktadır. Programa <https://www.emaze.com/> bağlantı adresiyle ulaşabilir, dilerseniz ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programda ücretsiz şablonların yanı sıra ücretli şablonlar da yer almaktadır. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa ekran görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 28. Emaze ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.emaze.com/>).

2.6.8. Bilgi Afişi

2.6.8.1. Visme

Visme, çevrim içi olarak çeşitli sunumlar hazırlamaya yarayan içerik oluşturma aracıdır. Resimlerden infografiklere, e-kitaplardan videolara kadar pek çok içerik üretmeye imkân sağlamaktadır. <https://www.visme.co/> bağlantı adresinden ulaşabileceğiniz program içerisindeki hazır şablonları, zengin içerikleri kullanarak dilediğiniz konuda bilgi afişi hazırlamanız mümkündür. Programa ücretsiz bir şekilde kaydolabilir veya doğrudan Facebook adresinizle bağlanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfası şu şekildedir:

Şekil 2. 29. Visme ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.visme.co/>).

2.6.8.2. Easelly

Easelly, en genel tanımıyla kişisel tasarımlarla bilgi afişi veya infografik hazırlamaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Kullanımı oldukça basit ve sadedir. Programa <https://www.easel.ly/> bağlantı adresiyle kolayca ulaşabilir, dilerseniz ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programın ücretsiz şablonlarının yanı sıra ücretli şablonları da mevcuttur. Programla birçok içerik hazırlayıp bilgisayara indirebilirsiniz. Programı bilgisayar, telefon veya tabletlerinize indirerek de kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

We Make Graphic Design Easy!

Use Easelly to visually convey your idea , business and data

[Start a design](#)[Hire a designer](#)

Şekil 2. 30. Easelly ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.easel.ly/>).

2.6.8.3. Piktochart

Piktochart, dijital ortamda infografik, sunum, bilgi afişi hazırlamaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Kullanımı oldukça basit ve kullanışlı olan programda birçok içerik hazırlayabilirsiniz. Programa <https://piktochart.com/> bağlantı adresiyle ulaşabilir, dilerseniz ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programda hazır şablonlar olmasının yanı sıra kişisel bir şekilde şablon da hazırlanabilir. Hazırladığınız içerikleri bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Hepsi bir arada görsel hikaye anlatımı çözümü

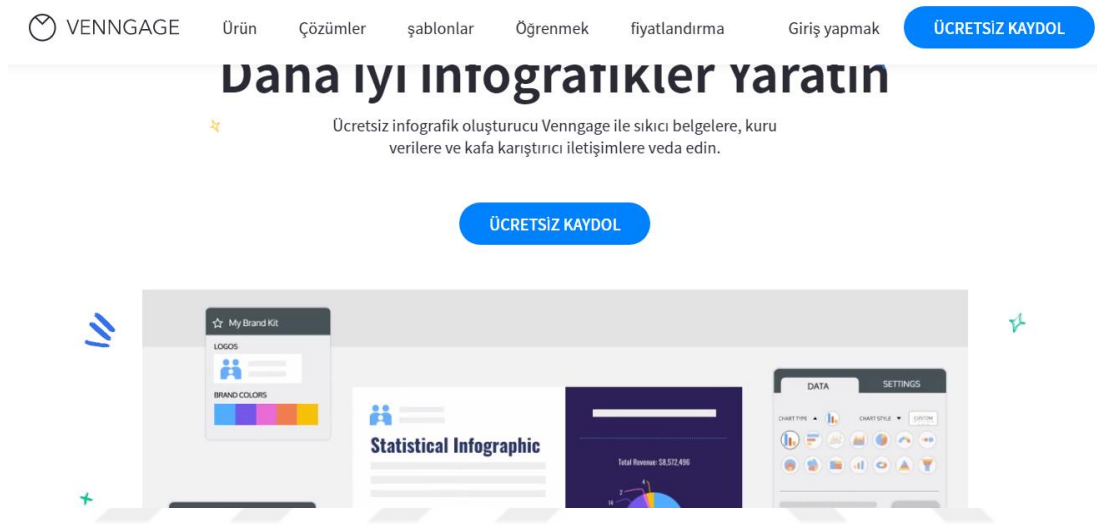
Piktochart, infografikler, raporlar, sunumlar ve baskılarla görsel hikayeler anlatmanın en sezgisel ve ekonomik yoludur.

Şekil 2. 31. Piktochart ana sayfa ekran görüntüsü (<https://piktochart.com/>).

2.6.8.4. Venngage

Venngage infografik, poster, şablon hazırlamaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Oldukça basit ve kullanışlı olan programa <https://venngage.com/> bağlantı adresinden ulaşabilir ve ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programın ücretsiz bölümlerinin yanı sıra ücretli bölümleri de mevcuttur. Oluşturduğunuz infografikleri bilgisayarınıza kaydetmek için ücretli kullanıcı olmanız gerekmektedir. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

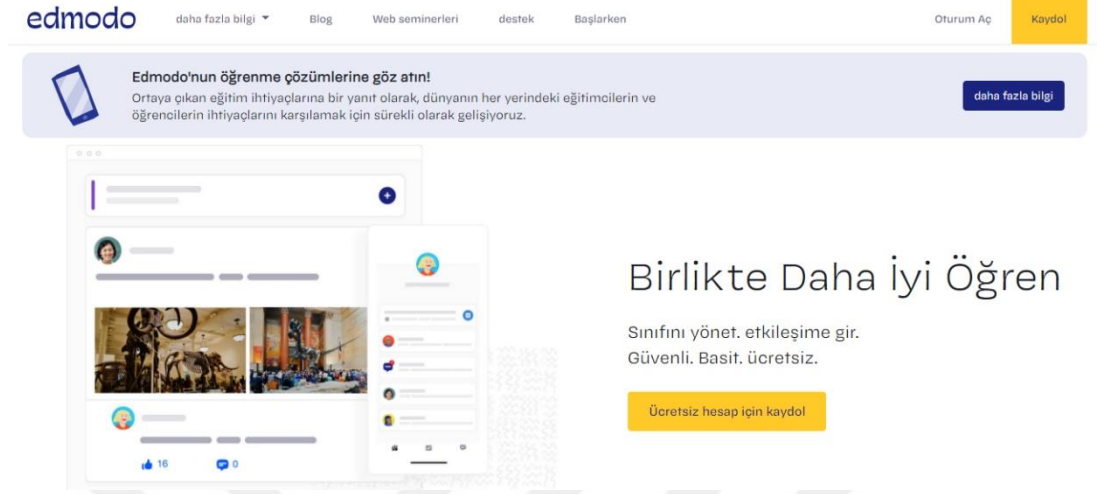
Şekil 2. 32. Venngage ana sayfa ekran görüntüsü (<https://venngage.com/>).

2.6.9. Sanal Sınıf

2.6.9.1. Edmodo

Eğitim odaklı sanal sınıf oluşturmada kullanılan Edmodo, Facebook'un eğitim versiyonu olarak düşünülebilir. Facebook iletişim amaçlı sosyal bir ağ uygulaması iken Edmodo ise eğitsel amaçlı sosyal ağ uygulamasıdır. Programın amacı öğretmen, öğrenci ve veli ilişkisine dayanan bir sanal sınıf kurmaktır. Öğretmen program üzerinden öğrencilerin göreceği şekilde dosya, video, resim vb. yükleyebilmektedir. Öğrenciler öğretmenin vereceği kod ile bu içeriklere erişebilirler. Öğrenciler de bu sınıf içinde yazı, resim, video paylaşabilirler. Öğretmen öğrencilerin paylaştığı içerikleri görüp o içeriklere yorum yapabilir. Bunun yanı sıra program üzerinden öğretmen öğrencilere ödev verebilir, quiz veya anket de yapabilir. Öğrenciler, program üzerinden yapılan sınavlarla programa özel rozetler kazanarak programa daha odaklı olabilirler. Programa www.edmodo.com

adresi ile erişilebilir veya bilgisayar, akıllı telefon veya tablete indirilebilir. Program ücretsiz olup Türkçe dil seçeneği mevcuttur. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 33. Edmodo ana sayfa ekran görüntüsü (www.edmodo.com).

2.6.9.2. Classdojo

Classdojo, eğlenceli karakterle öğrencilerin başarı durumlarını, ödev performanslarını, sınıf içi etkinlik derecelerini takip etmeye imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Program ile öğretmenler bir sanal sınıf oluşturup öğrencilerin gelişimlerini sınıf üzerinden takip edebilirler. Bunlarla beraber veli iletişimine de olanak sağlamaktadır. Veliler, öğretmenin verdiği kod ile öğrencilerin sınıf içi davranışlarını görebilirler. Yani program veli, öğretmen ve öğrenci etkileşimini, sanal bir sınıf ortamında sağlamaktadır. Programa <https://www.classdojo.com/tr-tr/> bağlantı adresinden ulaşabilir ve ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Öğretmen, öğrencilerin motivasyonunu yüksek tutmak amaçlı öğrencilerine rozetler dağıtabilmektedir. Programı bilgisayar, telefon ve tabletinizden kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Sınıfınıza her aileyi getirin

Çocukların ilgisini çekmek ve ailelerle bağlantı kurmak için ClassDojo'yu kullanan ABD'deki okulların %95'ine siz de katılın!
Öğretmenler için ücretsiz, hem de sonsuza dek!

Şunlardan birisi olarak kaydolun...

Şekil 2. 34. Classdojo ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.classdojo.com/tr-tr/>).

2.6.9.3. Remind

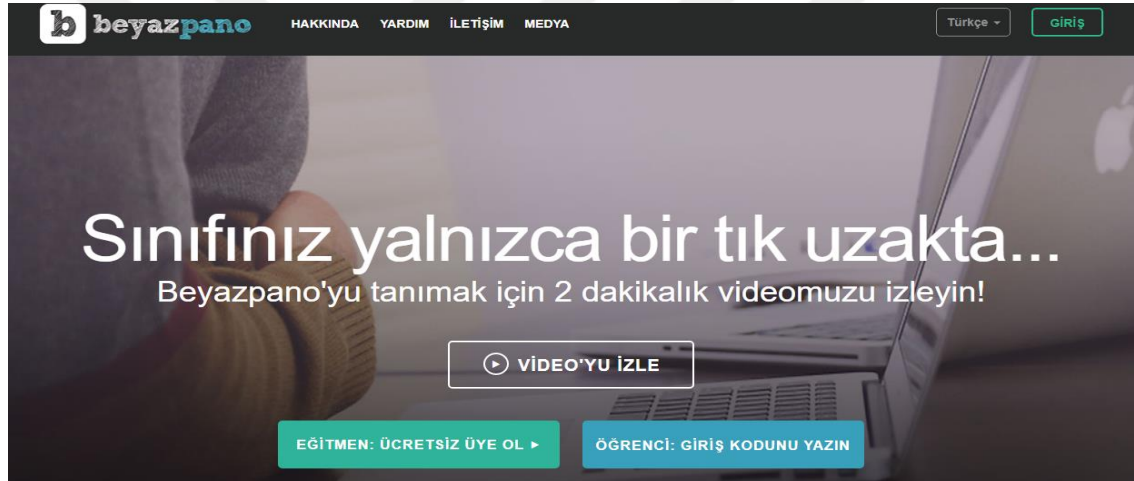
Remind, sanal sınıf oluşturmaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Program ile oluşturduğunuz sanal sınıfta öğrencilerle çeşitli etkileşimlerde bulunabilir, onlara ödevler, projeler, görevler verebilirsiniz. Aynı zamanda öğrencilerinizi takip de edebilirsiniz. Programa <https://www.remind.com/> bağlantı adresiyle ulaşabilir, ücretsiz şekilde kaydolabilirsiniz. Programda öğrencilere verdiğiniz ödevler aynı zamanda velilere de iletilmektedir. Programı bilgisayar, telefon ve tabletlerinize indirebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 35. Remind ana sayfa ekran görüntüsü (<https://www.remind.com/>).

2.6.9.4. Beyaz Pano

Beyaz pano, sanal sınıf oluşturmaya imkân sunan bir Web 2.0 aracıdır. Programla öğretmenin üstlendiği rollerin birçoğu dijital ortama aktarılmış ve interaktif şekilde öğrenci-öğretmen ilişkisini temel almıştır. Beyaz Pano ile öğretmenler çeşitli sınavlar düzenleyebilir, öğrencilere ödevler verebilir, alabilir, ödevleri takip edebilir, sınıf içi tartışma grupları hazırlayabilir. Program çok yönlü olup öğretmenler diğer branştaki öğretmenlerle de etkileşime geçebilirler. Programa <https://www.beyazpano.com/> bağlantı adresinden ulaşılabilir ve ücretsiz şekilde kaydolunabilir. Oluşturduğunuz sanal sınıf içerisine word, pdf, video, png vb. türündeki dosyaları paylaşabilirsiniz. Programı bilgisayar, telefon ve tabletlerinizde rahatça kullanabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için yukarıda yer alan bağlantı adresini ziyaret edebilirsiniz. Programın ana sayfa görüntüsü şu şekildedir:

Şekil 2. 36. Beyaz Pano ana sayfa ekran görüntü (<https://www.beyazpano.com/>)

2.7. İlgili Araştırmalar

2.7.1. Yurt İçinde Yapılmış İlgili Araştırmalar

Horzum (2010) araştırmasında, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarına yönelik haberdarlık durumlarını, bu araçları kullanım sıklıklarını ve kullanım amaçlarını çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilen ölçek 183 öğretmene uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerinin varlığından haberdar oldukları, günlükleri ve Podcast'ın varlığından haberdar olmadıkları gibi sonuçlara ulaşmıştır. Bununla

beraber MSN'yi sıklıkla, Wikipedia, Web Günlükleri ve Podcast'ı hiç kullanmadıkları ulaştığı diğer sonuçlar arasındadır

Durusoy (2011) araştırmasında, öğretmenlik uygulaması dersinde Web 2.0 teknolojileri ve dijital video kullanımının öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterliği üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini öğretmenlik uygulaması dersini alan 10 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma karma desen üzerine yapılandırılmış olup araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterliğinde istatistiksel olarak pozitif yönde bir değişim olduğu ve nitel verilerin bu değişimi desteklediği görülmüştür.

Elmas ve Geban (2012) araştırmalarında, eğitim-öğretim bağlamında Web 2.0 araçlarının önemini vurgulamayı amaçlamışlardır. Araştırmalarında eğitim teknolojilerinde yaşanan değişimleri ve öğrencilerin bu teknolojileri hızlı benimsediklerini ifade etmişler, bu anlamda Web 2.0 araçlarını sekiz temaya ayırmışlardır. Buna ek olarak, Web 2.0 araçlarının öğrenci, öğretmen ve sınıf ortamına ne ölçüde fayda sağladığını tartışmışlardır.

Çinelioğlu (2013) araştırmasında, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının medyadaki şiddet sunumlarına bakış açılarında medya okuryazarlığı dersinin etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Tarama modeli üzerine yapılandırılan araştırma, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi ve Denizli Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim görmekte olan 406 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmanın sonucunda örneklemini oluşturan öğretmen adaylarının yarısından fazlası medya okuryazarlığı dersini almış olduğu görülmektedir. Medya okuryazarlığı dersini almış olan öğretmen adaylarının genel tutum puanları, henüz almamış olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek bulunmuştur. Araştırmada cinsiyet ve sınıf düzeyine göre herhangi bir farklılaşmaya rastlanmamakla birlikte, öğretmen adaylarının bilgi edinme amaçlı en çok internete ve televizyona başvurdukları, yine en çok vakitlerini geçirdikleri teknoloji kaynağı olarak internet ve televizyonu tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Korucu ve Sezer (2016) araştırmalarında, Web 2.0 teknolojilerini kullanma sıklığının öğrenci başarısı üzerindeki etkisine yönelik olarak öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırma, nitel yöntem üzerine yapılandırılmış ve 30

öğretmen ile görüşme sağlanmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin en fazla sosyal ağları kullandıkları, Web 2.0 araçlarını büyük oranda eğitim amaçlı kullandıkları, bazı öğretmenlerin ise Web 2.0 araçları kullanmada kendilerini yetersiz hissettikleri sonuçlarına ulaşmışlardır.

Karaca ve Aktaş (2019) araştırmalarında, ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin Web 2.0 uygulamalarını ne sıklıkta ve öğretim süreçlerinde hangi amaçlar doğrultusunda kullandıklarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket 168 öğretmene uygulanmış ve veriler toplanmıştır. Araştırma sonucunda sosyal ağlar ve video paylaşım siteleri öğretmenler tarafından en çok haberdar olunan, kullanılan ve öğretmenlerin kendilerini yeterli gördükleri Web 2.0 uygulamaları olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bununla beraber Web 2.0 uygulamalarını en çok iletişim, derslerle ilgili araştırma yapmak ya da dersleri destekleyici kaynak materyallere erişmek için kullandıkları sonucuna da ulaşmışlardır.

Kayar (2019) araştırmasında, liselerde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin dil öğretiminde en çok kullandıkları Web 2.0 araçlarını incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda, 100 İngilizce öğretmenine anket uygulaması yapmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin liselerde daha çok Kahoot, Youtube, Powerpoint kullandıkları görülmüştür. Bununla beraber Web 2.0 araçlarını kullanmalarındaki amaçlarını, öğrencileri derse motive etmesi, öğrencilerin derse katılımını artırması, birbirleriyle etkileşimini artırması şeklinde ifade etmişlerdir.

Keleş (2019) araştırmasında, sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerini tespit etmek ve Web 2.0 teknolojileri hakkındaki öğretmen görüşlerini incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmasında nicel ve nitel yöntemleri temel alan karma yöntem kullanmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB yeterliliklerinin yüksek olduğu tespit edilirken, araştırmaya katılan öğretmenlerin Web 2.0 teknolojileri konusunda kendilerini orta derecede yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır.

Şengür (2020) araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanım düzeylerini ve eğitimde Web 2.0 uygulamalarının kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Amaç doğrultusunda, sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanım düzeylerinin cinsiyet, yaş, kıdem, bilgisayar kullanımı, internet

kullanımı gibi değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemiştir. Araştırma nicel ve nitel verilerin birlikte kullanıldığı karma yöntem üzerine yapılandırılmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojileri kullanım düzeyleri ile cinsiyet, yaş, kıdem, bilgisayar kullanımı, internet kullanım süreleri değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Topalcengiz ve Yıldırım (2020) araştırmalarında, öğretmenlerin uzaktan meslekî gelişim katılımı sonrasında sınıf içi Web 2.0 uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma nitel yöntem üzerine yapılandırılmış ve veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın bulgularından hareketle, araştırmaya katılan öğretmenlerin Web 2.0 araçlarının farklı özelliklerini fark ettikleri, işbirliğine yönelik çalışmalarda katkı sağladığı gibi sonuçlara ulaşmışlardır.

Arabacı ve Akıllı (2021) çalışmalarında, Elazığ'da görev yapan öğretmenlerin eğitim ortamlarında Web 2.0 araçları kullanmalarına yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 30 İngilizce öğretmeni ile görüşme yapmışlardır. Araştırma nitel araştırma yöntemine göre yapılandırılmış olup araştırmanın bulgularından hareketle öğretmenlerin genel olarak Web 2.0 araçlarına olumlu baktıklarına, ders içeriği geliştirmede Web 2.0 araçlarının kullanılabileceğine ve öğrencilerin gelişimine katkı sağladığı gibi sonuçlara ulaşmışlardır.

Özcan ve Kırkgöz (2021) araştırmalarında, İngilizceyi yabancı dil olarak öğreten (EFL) öğretmenler tarafından kullanılan Web 2.0 araçlarını ve öğretmenlerin bu araçlara bakış açılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmalarını karma yöntem üzerine yapılandırmışlar; anket ve yazılı görüşmeler şeklinde veri toplaması yapmışlardır. Araştırmanın nicel kısmında 56 öğretmene uygulama yapılırken nitel kısmında ise 12 öğretmen ile görüşülmüştür. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin, öğretim amaçlı Web 2.0 araçlarını kullandıkları, Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonlarına ve iletişim becerilerine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yenmez ve Gökçe (2021) araştırmalarında, pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde matematik öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmede kullanılan Web 2.0 araçlarının okuldaki etkisine ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 11 öğretmen ile görüşmüşlerdir. Araştırmanın bulgularından hareketle, Web 2.0 araçlarının pandemi sürecinde olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Kırbaş (2021) araştırmasında, fen bilgisi öğretmenlerinin dijital içerik, teknolojiyi kullanma becerileri ve düzeylerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmasında, fen bilimleri dersi öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarına yönelik kullanım yeteneklerini ölçen “Web 2.0 Araçları Kullanım Kriterleri Formu” geliştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemine göre yapılandırılmış olup geliştirilen form 30 fen bilgisi öğretmenine uygulanmış, formun güvenilirlik değeri 0,89 olarak bulunmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin Web 2.0 araçlarını eğlenceli, verimli buldukları; öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanırken sorun yaşamadıkları; öğrenci-öğretmen ilişkisi açısından ise bütünlük sağlayıcı buldukları gibi sonuçlara ulaşmıştır.

Keskin (2021) araştırmasında, Covid 19 pandemisi sürecinde Çanakkale ilinde beden eğitimi öğretmenliği yapan bireylerin Web 2.0 araçları hakkındaki öz yeterliliklerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma modeli olarak nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma yöntem kullanmıştır. Araştırmanın nitel boyutunu 12 öğretmen oluştururken nicel boyutunu ise 244 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin yaşlarına, cinsiyetlerine, eğitim düzeylerine, çalışılan okul türüne (özel, devlet) ve hizmet yıllarına göre Web 2.0 araçlarına karşı öz yeterliliklerine ilişkin puanları arasında istatistiki anlamda, anlamlı bir farklılık olduğunu ifade etmiş, öğretmenlerin okul çeşidine göre Web 2.0 araçlarına karşı öz yeterliliklerine ilişkin puanları arasında istatistiki anlamda, anlamlı bir farklılık bulunmadığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Duyku (2021) araştırmasında, ortaokul öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma durumlarının altında yatan faktörleri Teknoloji Kabul Modeli bağlamında incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmasının örneklemini 322 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında geliştirilen Teknoloji Kabul Modeline ait fayda, algılanan kullanım kolaylığı, kullanım niyeti, tutum gibi boyutlarla ilgili olarak yapılan istatistiksel analizler neticesinde hipotezlerin tümü arasında anlamlı ilişkiler olduğu gözlemlenmiştir. Elde edilen sonuçlar ile literatürde yer alan sonuçlar arasında ilişki olduğu da ulaşılan diğer bulgular arasındadır.

Özcan (2021) araştırmasında, sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma yetkinliklerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada tarama modellerinden tekil tarama yöntemi kullanılmış olup 104 sosyal bilgiler öğretmeni

araştırmaya katılmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini yeterince kullanmadıkları; bilgisayar sahip olma durumları, bilgisayarı kullanma durumları, Web 2.0 araçlarıyla ilgili eğitim alma durumları ile yetkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu gibi sonuçlara ulaşmıştır.

Bilgin (2022) araştırmasında, yabancı dil öğretmenlerinin deneyimlerini inceleyerek Web 2.0 araçlarına ilişkin düşüncelerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmasında, karma yöntem kullanmış olup bu bağlamda ilk olarak ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 269 yabancı dil öğretmenine anket uygulaması yapmış, ardından Web 2.0 konusunda deneyime sahip olan 19 yabancı dil öğretmeni ile görüşmeler yapmıştır. Araştırmanın sonunda öğretmenlerin Web 2.0 kullanmaları ile öğretmenlik mesleği, yaşları ve eğitim dereceleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamadığını ifade etmiştir. Araştırmanın nitel sonuçları ile ilgili olarak Web 2.0 araçlarının etkileşime açık olduğu, öğrencilerle iletişim kurmada etkili olduğu, iş birliği yapılabildiği gibi sonuçlara ulaşmıştır.

2.7.2. Yurt Dışında Yapılmış İlgili Araştırmalar

Pan ve Franklin (2011) araştırmalarında, Web 2.0 araçlarının sınıf öğretiminde kullanımlarını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışma ile aynı zamanda gelecekteki uygulamalar için teknoloji entegrasyonunun önündeki engeller hakkında bilgiler verilmiştir. Araştırma, nicel yöntem üzerine yapılandırılmıştır. Bu kapsamda 559 öğretmene anket uygulamışlar ve sonuçları regresyon analizi ile açıklamışlardır. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanma konusunda düşük düzeyde öz-yeterliliklerinin olduğu ve Web 2.0 araçlarının sınıfa entegrasyonu noktasında düşük düzeyde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Adcock ve Bolick (2011) araştırmalarında sosyal bilgiler öğretmenliği eğitim programındaki değişiklikleri ve programdaki değişimlerle Web 2.0 araçlarının teknolojik pedagojik içerik bilgisi açısından dijital esnek kitap geliştirilmesini amaçlamışlardır. Araştırma nitel araştırma yöntemi üzerine yapılandırılmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle dijital esnek kitap geliştirmenin zorluklarının olduğu, aynı zamanda eğitimcilerin Web 2.0 araçları konusunda yeterli bilgi sahibi olmadıkları gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Yuen vd. (2011) araştırmalarında öğretmenlerin eğitimde Web 2.0 teknolojilerini kullanma durumları, pedagojik faydalarına yönelik farkındalık ve algılarını inceledikleri

araştırmalarında, özellikle sosyal ağ sitelerinin ve video oluşturma araçlarının öğretmenler tarafından en çok kullanılan Web 2.0 araçları olduğunu ifade etmişlerdir. Ek olarak  ğretmenlerin Web 2.0 araçlarının öğrenimine ilgi duydukları şeklindeki sonuçlara ulaşılmıştır.

Anyanwu (2012) araştırmasında, Web 2.0 uygulamalarının kullanımına ilişkin öğretmenlerin algılarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi üzerine yapılandırılmıştır. Araştırmada, Web 2.0  ğretimi ve sınıflara entegrasyonuna ilişkin beş  ğretmen ile görüşülmüştür. Araştırmanın bulgularından hareketle, mesleki gelişim atölyelerinin daha fazla Web 2.0 araçlarına uyumlu hâle gelmesi, Web 2.0 teknolojileri ve bunların sınıfa entegrasyonunun önemli olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Zakaria (2013) araştırmasında, öğrencilerin ve  ğretmenlerin Web 2.0  ğrenimindeki deneyimlerini eleştirel bir şekilde incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, karma yöntem üzerine yapılandırılmış olup veriler anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bulgulardan hareketle Web 2.0 araçlarını yükseköğretim bağlamında uygulanması için  ğrenci ve  ğretmen deneyimlerinden hareketle Web 2.0,  ğretmen ve  ğrenci boyutlu üç model geliştirildiğini belirtmiştir. Geliştirilen bu model ile ilgili detaylı bilgileri doktora tezinde belirttiğini ifade etmiştir.

Stinson (2015) araştırmasında, 8. sınıf Fen Bilgisi  ğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, nitel yöntem üzerine yapılandırılmış olup konuyla alakalı olarak beş Fen Bilgisi  ğretmeni ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle Stinson, özellikle kırsal kesimdeki  ğretmenlerinin Web 2.0 araçları konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları şeklindeki sonuçlara ulaşılmıştır.

Shahrokni ve Sadeqjoola (2015) araştırmalarında, İranlı EFL  ğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını algılaması, anlaması ve kullanmalarını incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 53 dil öğretmeninin sınıf içi, Web 2.0 teknolojilerini kullanma tutumları incelenmiştir. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin bilgisayarlı araçların öğretme-öğrenme sürecinde etkili olduklarını düşünürken derslerinde uygulama noktasında çoğunun düşük düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alhassan (2017) araştırmasında, Web 2.0 araçlarının öz-yeterliği ile öğretmenlerin bu araçları öğretimde kullanımlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın verileri Riyad kentindeki devlet okulu öğretmenlerinden elde edilmiştir. Bulgulardan hareketle, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanmaları ile öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir pozitif ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Namoco (2018) araştırmasında Kuzey Mindanao ve Filipinlerdeki devlet üniversitesinde görev yapan eğitimcilerin Web 2.0 araçları bilgi düzeyleri ve kullanma yeterliliklerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, araştırmaya katılan eğitimcilerin %87'sinin Web 2.0 araçlarından haberdar oldukları, %86'sının derslerinde Web 2.0 araçlarını kullandıkları, Web 2.0 araçları kullanan eğitimcilerin genellikle başlangıç seviyesinde oldukları şeklindeki sonuçlara ulaşılmıştır.

Faizi (2018) araştırmasında öğretmenlerin dil öğrenme ve öğretiminde Web 2.0 kullanımına yönelik algılarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma amacından hareketle Fas yükseköğretim kurumlarında görev yapan dil öğretmenleri ile çalışma yapmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle, araştırmaya katılan öğretmenlerin web tabanlı uygulamalara hem kişisel hem de eğitimsel ihtiyaçlar doğrultusunda başvurdukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ek olarak araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin büyük çoğunluğu Web 2.0 teknolojilerinin dil öğretimi ve öğrenimi üzerinde olumlu etkisi olduğunu ifade etmişlerdir.

Krouska vd. (2020) araştırmalarında öğretmenlerin bakış açısı doğrultusunda Web 2.0 araçlarının kullanılabilirliği ve eğitsel açıdan uygunluğunu incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın bulgularından hareketle, araştırmaya katılan öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar oldukları, öğretme ve öğrenme sürecinde bu uygulamaları faydalı buldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Behrang vd. (2021) araştırmalarında birleşik teknoloji kabulü ve kullanım teorisi (UTAUT) ve teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPACK) ışığında İranlı İngilizce öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini benimsemelerini etkileyen faktörleri araştırmayı amaçlamışlardır. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini kullanmaya yönelik davranışsal niyet üzerinde olumlu ve doğrudan etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dollah ve Mahmud (2022) araştırmalarında öğretmenlerin demografik durumlarının Web 2.0 uygulamalarının öğretme ve öğrenmedeki etkililiğine yönelik farklılık olup olmadığını belirlemeyi amaçladıkları araştırmalarında 217 Fen Bilgisi ğretmeni ile uygulama yapmışlardır. Araştırmanın bulgularından hareketle Web 2.0 uygulamalarının kullanımının yaşa bağlı olarak önemli farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmışlardır. Buna ek olarak cinsiyet, konum, öğretmenlik deneyimi gibi değişkenler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma durumlarını farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla nicel yöntemlerden biri olan tarama modellerinden “ilişkisel tarama modeli” kullanılmıştır. “Tarama modeli, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 2017: 77). “İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan tarama modelidir. Bu tür bir düzenlemede, aralarında ilişki aranacak değişkenler, ayrı ayrı sembolleştirilir. Ancak bu sembolleştirme (Değerler verme, ölçme), ilişkisel bir çözümlemeye olanak verecek şekilde yapılmak zorundadır” (Karasar, 2017: 81).

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evreni Millî Eğitim Bakanlığı’nda görev yapmakta olan Türkçe öğretmenleridir. Araştırmanın evrenine pratik anlamda ulaşımın zor olacağından dolayı örnekleme yöntemine gidilmiştir. “Örnekleme, araştırmanın yapılacağı evrende yer alan ve evrenin yapısını temsil eden katılımcı grubudur” (Bayrakçı, 2020: 46). Bu çalışmada örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfî (rastgele) yöntem ile Google Formlar’da hazırlanan ölçek maddelerinin verileri internet üzerinden toplanmıştır.

Araştırmalarda güvenilir sonuçlar elde edebilmek ve evren hakkında tahminlerde bulunabilmek için en uygun örneklem büyüklüğünün seçilmesi gerekmektedir. Bu noktada evren büyüklüğü ile hata payı arasındaki ilişkiye bakmak gerekmektedir. Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004: 50)’a göre örneklem hata payının olabildiğince en az değerde tutulması gerekmektedir. Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 50.000 Türkçe öğretmeni bulunmaktadır. Örneklem hata payı oranına göre 50.000 kişi üzerinden 381 kişiye ulaşmak, örneklem için yeterli olacaktır. Bu çalışmada pilot uygulama 75 Türkçe öğretmeniyle, asıl uygulama ise 422 Türkçe öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak gerek kullanım gerek erişilebilirliğinin kolay olması nedeniyle çevrim içi anket tercih edilmiştir. Araştırmanın pilot verileri ve asıl uygulama verileri Google Formlar aracılığı ile toplanmıştır. Hem pilot uygulamada kullanılan taslak hem de asıl uygulamadaki ölçek formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik bilgileri ve Web 2.0 kullanımına yönelik hangi dijital araçları tercih ettikleri yer alırken ikinci bölümde geliştirilen ölçek maddeleri yer almaktadır.

3.4. Ölçek Geliştirme Süreci

Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yapılan alan yazın taraması, literatürde farklı ölçek geliştirme sıralarının olduğunu göstermiştir. Genel olarak ölçek geliştirme süreçleri; madde havuzu oluşturma, uzman görüşlerine başvurma, ön deneme, faktör analizi ve güvenilirliğin hesaplanması olmak üzere beş temel aşamada gerçekleştirilmelidir (Balcı, 2018; Karasar, 2015; akt. Bayrakçı, 2020). Yukarıdaki ifadelerden hareketle, alan yazında yapılan ölçek geliştirme çalışmaları incelenmiş ve ölçek geliştirme sürecine yönelik olarak yapılan işlemler tabloda belirtilmiştir.

Tablo 3. 1. *Türkçe öğretmenlerinin web 2.0 araçları kullanma düzeyleri ölçek geliştirme süreci*

1. Aşama	Konuyu Belirleme	Ölçeğin Amaç ve Kapsamını Belirleme	Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma düzeylerini ortaya çıkaracak özgün bir ölçek çalışması planlanmıştır.
		Literatür Taraması	Yerli ve yabancı literatürde Web 2.0 araçları ile ilgili çalışmalar, konuyla ilgili ölçek geliştirme çalışmalarını içeren araştırmalar incelenmiştir.
2. Aşama	Madde havuzu	Web 2.0 Araçları Kullanımına Uygun Maddeler Üretme	Literatürden faydalanarak 47 maddelik madde havuzu oluşturulmuştur.
		Maddelere Yönelik Dereceli Puanlama Cetveli Oluşturulması	5'li Likert Ölçeği türünde [Kesinlikle katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kısmen katılıyorum (3), Katılmıyorum (2), Kesinlikle katılmıyorum (1)] cetvel oluşturulmuştur.

3. Aşama	Uzman Görüşü alma	Maddeler Hakkında Uzman Görüşü Alma	Hazırlanan taslak ölçeğe yönelik 5 Türkçe Eğitimi alan uzmanından ve 1 Ölçme ve Değerlendirme uzmanından görüşler alınmıştır.
		Maddelerin Gözden Geçirilmesi/Düzeltilmelerin Yapılması	Uzmanlardan alınan görüşlerden hareketle maddeler yeniden gözden geçirilmiş ve çeşitli düzeltmeler yapılmıştır.
4. Aşama	Pilot Çalışma	Pilot Uygulama	Pilot çalışma 75 Türkçe öğretmenine çevrim içi anket tekniği ile uygulanmıştır.
5. Aşama	Madde Analizleri	Açımlayıcı Faktör Analizi	Açımlayıcı faktör analizi ile Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma düzeylerine dair 13 alt boyutlu yapı ortaya çıkmıştır.
		Madde Analizleri	Güvenirlilik, Madde-Toplam Korelasyonu ve Madde Ayırt Ediciliği Analizleri yapılmıştır.
6. Aşama	Asıl Uygulama	Maddelerin Gözden Geçirilmesi/Düzeltilmelerin Yapılması	Faktör analizi ve madde analizi sonucunda uygun olmayan 26 madde çıkarılmıştır. Sonuç olarak 3 alt boyuttan oluşan 21 maddelik ölçek modeli ortaya çıkmıştır.
		Asıl Uygulama	Asıl uygulama, Türkiye'nin çeşitli bölge ve illerinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 422 Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır.
7. Aşama	Sonuçların değerlendirilmesi	Doğrulayıcı Faktör Analizi	
		Sonuçların Analizi	Öğretmenlere dair çeşitli istatistikler yapılarak araştırmanın bulguları tablolar hâlinde yorumlanmıştır.
		Düzeylerin Belirlenmesi	Öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanma düzeylerinin belirlenmesi için puan aralıkları ortaya çıkarılmıştır.

Araştırma, yukarıda belirtilen yedi aşamaya göre yapılandırılmıştır. Belirtilen aşamalar detaylı bir şekilde teze aktarılmıştır.

3.4.1. Madde Havuzu Aşaması

Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarına yönelik geliştirilen ölçek için öncelikle maddelerin “düşünürüm, zorlanırım, hoşuma gider” şeklinde mi yoksa “düşünüyorum, zorlanıyorum, hoşuma gidiyor” şeklinde mi biteceği noktasında literatürdeki benzer ölçekler incelenmiş ve konuyla ilgili dil birliğinin olmadığı fark

edilmiştir. Bu çalışmada, maddeler “düşünürüm, zorlanırım, hoşuma gider” şeklinde oluşturulmuştur.

Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarına yönelik ölçek geliştirilmesinde ilk olarak literatür taraması yapılmış ve Web 2.0 araçları ile ilgili çalışmaların eğilimleri ve bileşenleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda yurt içi ve yurt dışında yapılmış çalışmalara erişmek amacıyla YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google Sholar, SpringerLink, DergiPark alt yapısında bulunan dergiler, Elvieser vb. veri tabanları taranmıştır. Bu kapsamda “Web 2.0”, “Web 2.0 araçları” anahtar kelimeleri taratılarak yapılan araştırma sonucunda Bal (2019) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin Eğitimde Yeni Teknolojileri ve Web 2.0 Araçlarını Kullanımlarının Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmasında Web 2.0 araştırmasına yönelik olarak ölçek geliştirdiği gözlenmiştir. Bununla beraber Çelik (2020)’in Web 2.0 araçları kullanma yetkinliğine yönelik ölçek geliştirme çalışması yaptığı gözlenmiştir. Bunlara ek olarak uluslararası alan yazında yapılmış temel çalışmalar da incelenmiş ve çalışmalardan hareketle ölçekte kullanılacak maddeler oluşturulmuştur. Madde havuzu oluşturulurken Kırmızı (2017), Birişçi vd. (2018), Bal (2019), Çelik (2020), tarafından yapılan çalışmalardan faydalanılmıştır.

Ölçeğe yönelik madde havuzu oluşturulurken yukarıda belirtilen çalışmaların yanı sıra 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarından da şu şekilde faydalanılmıştır; Web 2.0 araçlarının teknolojiyle doğrudan ilişkili olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla 5.,6.,7. ve 8. sınıf kazanımları incelenmiş teknoloji, medya, dijital kavramlarıyla ilgili ortak kazanımlardan “*Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır*”, “*Medya metinlerini değerlendirir*” kazanımları ile beraber “*Yazdıklarını paylaşır*” kazanımının altında

“*öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir*” ifadesi yer aldığı görülmektedir. Programdaki bu kazanımlar madde hâline dönüştürülüp ölçeğe eklenmiştir. Bu açıdan ölçek Türkçe Dersi Öğretim Programı ile desteklenmiştir.

Web 2.0 araçları ile ilgili yapılan çalışmalar göz önünde bulundurularak 47 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzu uzman görüşüne sunulmadan önce yazım, noktalama, anlaşılabilirlik, akademik dile uygunluk açısından son kez kontrol edilip 5 Türkçe eğitimi alan uzmanına ve 1 ölçeğe ve değerlendirme

uzmanına sunulmuş ve değerlendirilmeleri alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda ölçekte madde düzenlemesi, ifade düzeltmeleri gibi işlemler yapılmıştır.

3.4.2. Pilot Uygulama Aşaması

Ölçme aracı, uzman görüşleri ardından tekrardan düzenlenerek tesadüfi örnekleme yöntemiyle internet üzerinden toplam 75 Türkçe öğretmene uygulanmıştır. COVID-19 Pandemisinden dolayı öğretmenlere internette dahi ulaşımın zor olması nedeniyle 75 öğretmene ulaşılabilmektedir.

Madde havuzu oluşturulma aşamasında aynı faktörün altında olması planlanan maddeler birlikte verilmeyip pilot uygulama formundaki maddeler karışık olarak verilmiştir. Pilot uygulama çalışmasının %36'sının (n=27) erkek, %64'ünün (n=48) ise kadın olmak üzere toplam 75 kişinin sonuçları üzerinden çeşitli analizler yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında, örneklem grubundaki öğretmenler tarafından tam anlaşılmayan, güvenilirlik katsayısını düşüren, binişik olduğu görülen maddeler ölçek taslağından çıkarılmış ve taslak 47 maddeden 21 maddeye indirilmiştir. Bu sürece yönelik yapılan analiz ve işlemler aşağıda ifade edilmiştir.

Faktör analizi yapılmadan önce verilerin analize uygun olup olmadığının incelenmesi gerekir. Verilerin faktör analizine uygunluğu ve örneklem büyüklüğünün yeterliliğini tespit etmek için KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Bartlett's küresellik testi uygulanır. Tablo 3. 2'de KMO ve Bartlett's testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 3. 2. KMO ve Bartlett küresellik testi

KMO		0,866
	Ki-kare Değeri (χ^2)	1189,940
Bartlett	Serbestlik Derecesi (df)	210
	Anlamlılık Değeri (p)	0,000*

Tablo 3.2'deki verilerden hareketle KMO katsayısının ,866 olduğu görülmektedir. Bu katsayı verilerin örnekleme yeterliliği bakımından kabul edilebilir olduğunu göstermektedir. Bartlett's küresellik test sonuçlarına bakıldığında, değerin 0,05'ten küçük ($p<0.05$) olduğu görülmektedir. Bartlett's küresellik test sonuçlarının anlamlı çıkması verilerin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. 3. *Web 2.0 araçları kullanma durumu döndürülmüş bileşen matrisi*

Madde No	Madde Silme Ölçek Ortalaması	Madde Silme Ölçek Varyansı	Madde-Ölçek İlişkisi	Madde Silme Güvenirlik Değeri
Madde1	155,080	159,642	0,505	0,604
Madde2	155,110	160,313	0,425	0,606
Madde3	155,110	159,421	0,499	0,603
Madde4	155,200	156,649	0,623	0,596
Madde5	155,270	159,523	0,431	0,605
Madde6	155,910	168,275	-0,030	0,634
Madde7	156,530	166,414	0,020	0,630
Madde8	156,370	172,318	-0,140	0,644
Madde9	155,310	154,188	0,711	0,590
Madde10	155,800	168,838	-0,049	0,637
Madde11	156,250	165,246	0,052	0,627
Madde12	155,470	158,414	0,563	0,601
Madde13	155,250	155,516	0,611	0,594
Madde14	155,570	154,410	0,637	0,591
Madde15	155,480	154,442	0,639	0,592
Madde16	156,190	168,343	-0,027	0,633
Madde17	155,480	155,172	0,604	0,594
Madde18	155,350	156,959	0,579	0,598
Madde19	156,290	168,237	-0,032	0,635
Madde20	156,200	163,189	0,116	0,622
Madde21	155,440	156,547	0,597	0,596
Madde22	155,650	153,311	0,615	0,590
Madde23	156,510	160,334	0,212	0,613
Madde24	156,320	167,058	0,003	0,631
Madde25	155,870	173,036	-0,160	0,645
Madde26	156,290	171,345	-0,114	0,641
Madde27	156,350	162,743	0,127	0,621
Madde28	155,930	174,225	-0,184	0,650
Madde29	155,480	156,226	0,603	0,596
Madde30	156,110	166,232	0,015	0,631
Madde31	156,200	162,865	0,110	0,622
Madde32	156,120	173,053	-0,161	0,645
Madde33	156,090	169,788	-0,071	0,637
Madde34	156,190	176,100	-0,245	0,651
Madde35	156,070	164,225	0,072	0,626
Madde36	155,480	157,712	0,528	0,600
Madde37	155,470	159,550	0,437	0,605
Madde38	156,010	168,121	-0,026	0,634
Madde39	156,230	175,232	-0,214	0,651
Madde40	156,150	159,613	0,201	0,614
Madde41	156,080	166,966	-0,001	0,633
Madde42	156,360	166,125	0,020	0,631
Madde43	155,430	158,788	0,524	0,602
Madde44	155,550	161,684	0,388	0,609
Madde45	155,430	160,032	0,443	0,605
Madde46	155,550	161,603	0,303	0,611
Madde47	156,270	168,036	-0,023	0,633
Cronbach's Alpha = 0,624				

Tablo 3.3 incelendiğinde, ölçekteki yeni madde yapısına göre bir maddenin diğer maddelerle olan ilişkisi 0,30'un altında olması nedeniyle ölçekten 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 41, 42 ve 47. maddelerin çıkarımına gerek duyulmuştur.

Faktör analizi sonucunda bir maddenin birden fazla faktör altında yer alması olağan bir durumdur. Dolayısıyla, bir madde aynı anda farklı faktörlerde belirlenen alt sınırdan (,30 veya ,32) daha büyük faktör yüküne sahipse ve bu faktör yükleri arasındaki fark ,10'dan küçükse, bu maddeye binişik madde denir (Bursal, 2017).

Yapılan analiz sonucunda yük değeri ,3'ün altında olan ve birbiri ile binişik olan maddeler tek tek çıkarılarak ve çeşitli pek çok kombinasyonlarda faktör analizi defalarca tekrarlanarak ölçeğin 21 maddeli ve 3 faktörlü son hâli ortaya çıkmıştır. 21 maddeye yönelik component matris tablosu ve faktör dağılımları Tablo 3.4'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 4. 21 maddeye yönelik döndürülmüş bileşenler

Madde No	Madde Silme Ölçek Ortalaması	Madde Silme Ölçek Varyansı	Madde-Ölçek İlişkisi	Madde Silme Güvenirlik Değeri
Madde1	76,210	111,954	0,608	0,929
Madde2	76,240	112,536	0,517	0,931
Madde3	76,240	112,617	0,541	0,930
Madde4	76,330	110,604	0,643	0,929
Madde5	76,400	112,162	0,499	0,931
Madde9	76,440	107,358	0,805	0,925
Madde12	76,600	111,459	0,628	0,929
Madde13	76,390	108,781	0,681	0,928
Madde14	76,710	107,859	0,704	0,927
Madde15	76,610	107,484	0,730	0,927
Madde17	76,610	108,051	0,697	0,927
Madde18	76,480	109,415	0,689	0,928
Madde21	76,570	110,032	0,647	0,928
Madde22	76,790	106,738	0,685	0,928
Madde29	76,610	110,294	0,619	0,929
Madde36	76,610	110,430	0,611	0,929
Madde37	76,600	110,919	0,584	0,930
Madde43	76,560	112,006	0,571	0,930
Madde44	76,680	115,194	0,385	0,933
Madde45	76,560	112,331	0,534	0,930
Madde46	76,680	113,896	0,366	0,934
Cronbach's Alpha = 0,932				

Tablo 3.4'e bakıldığında, ölçekteki yeni madde yapısına yönelik, bir maddenin ölçekteki diğer maddelerle olan ilişkisi 0,30'un altında olmadığından dolayı ölçekten madde çıkarımına gerek duyulmamıştır. Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için tekraren Cronbach's Alpha güvenirlilik analizi yapılmış ve ölçeğin güvenirlilik düzeyinin 0,624'den

0,932'ye çıktığı belirlenmiş ve bu değerin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (C.Alpha = 0,932)

Katılımcıların geliştirilen ölçeğin maddeleri ile ölçek toplam korelasyonu değerleri Tablo 3.5'te verilmiştir.

Tablo 3. 5. Ölçek maddeleri ile ölçek toplam korelasyon değerleri

Madde No	r	p
Madde1	0,647	0,000**
Madde2	0,567	0,000**
Madde3	0,587	0,000**
Madde4	0,683	0,000**
Madde5	0,554	0,000**
Madde9	0,830	0,000**
Madde12	0,667	0,000**
Madde13	0,721	0,000**
Madde14	0,743	0,000**
Madde15	0,766	0,000**
Madde17	0,737	0,000**
Madde18	0,726	0,000**
Madde21	0,688	0,000**
Madde22	0,730	0,000**
Madde29	0,664	0,000**
Madde36	0,656	0,000**
Madde37	0,631	0,000**
Madde43	0,615	0,000**
Madde44	0,438	0,000**
Madde45	0,583	0,000**
Madde46	0,434	0,000**

**p<0.01

Madde-toplam ilişkine yönelik tüm maddeler 0,30'un üzerinde olduğundan maddelerin ölçeğe gücünün yeterli seviyede olduğu belirlenmiş olup Tablo 3.5'e bakıldığında, ölçek maddeleri ile ölçekten elde edilen ortalama puan arasındaki ilişkilerin 0,434-0,830 arasında değişmekte olduğu görülmekte ve ilişkilerin istatistikî açıdan anlamlı olduğu görülmektedir (p<0.01). Bu sonuca göre maddelerin birbirleri ile tutarlılığında herhangi bir sorun olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 3. 6. Web 2.0 araçları kullanma durumu döndürülmüş bileşen faktör matrisi-2

Maddeler	Faktörler			Güvenirlilik
	1	2	3	
Madde 1	0,904			0,913
Madde 2	0,911			

Madde 3	0,867	
Madde 4	0,750	
Madde 5	0,669	
Madde 9	0,889	
Madde 12	0,737	
Madde 13	0,831	
Madde 14	0,797	
Madde 15	0,773	
Madde 17	0,709	
Madde 18	0,758	0,939
Madde 21	0,713	
Madde 22	0,682	
Madde 29	0,761	
Madde 36	0,666	
Madde 37	0,673	
Madde 43	0,635	
Madde 44	0,837	
Madde 45	0,851	0,893
Madde 46	0,935	

Yapılan faktör analizinden hareketle ortaya çıkan 3 faktörlü yapı, tüm detayları ile incelenmiştir. Faktörlerin adlandırılmasında maddelerin ağırlıklı olarak ifade ettikleri anlamlar dikkate alınmıştır.

Faktör 1’de dijital okuma becerisi, dijital yazma becerisi, dil gelişimi ile ilgili durumlardan bahsedildiği görülmüştür. Bu nedenle faktör 1 **“Dil Gelişimi”** boyutu olarak adlandırılmıştır. Bu faktör boyutundaki faktör yüklerinin ,90 ile ,66 arasında olması dil gelişimi boyutuna ait beş maddenin yüksek anlamlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör 2’de öğretmenlerin derslerle ve kendileri ilgili durumları (sunum, motivasyon, zorluk, vb.), derslerle ilgili öğrencilerden görüş alabilme, öğrencilerin yaratıcılıklarına yönelik olduğu görülmüştür. Bu nedenle faktör 2 **“Öğretmen, Öğrenci ve Ders”** boyutu olarak adlandırılmıştır. Bu faktör boyutundaki faktör yüklerinin ,88 ile ,63 arasında olduğu görülmektedir.

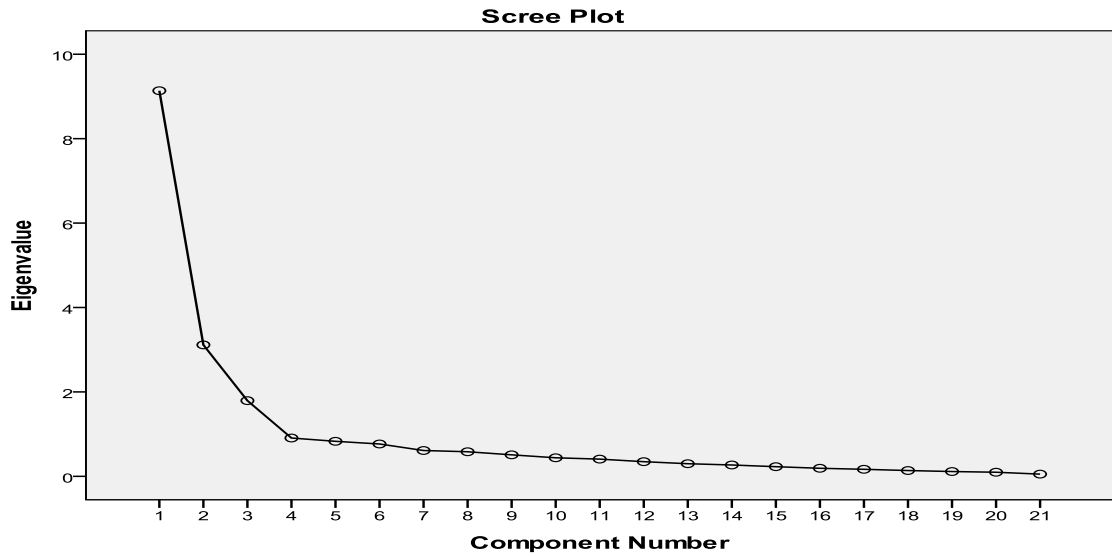
Faktör 3’te öğrencilerin yazdıklarını sosyal medyada paylaşımları, bilgi kaynaklarını etkili olarak kullanabilmeleri ile ilgili durumlardan bahsedildiği görülmüştür. Bu nedenle faktör 3 **“Sosyal Medya”** boyutu olarak adlandırılmıştır. Bu faktör boyutundaki faktör yüklerinin ,93 ile ,83 arasında olması sosyal medya boyutuna ait üç maddenin yüksek anlamlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Web 2.0 kullanma durum ölçeğine dair üç faktörün açıkladığı toplam varyansın %54,736 olduğu görülmektedir. Tablo 3.7’de üç faktöre ait varyans oranları verilmiştir.

Tablo 3. 7. *Geliştirilen ölçeğin öz değerleri ve açıkladıkları varyans düzeyleri*

Faktörler	Başlangıç Öz değerleri			Varimax (Döndürme) Sonrası Yüklerin Kareler Toplamı		
	Toplam	Varyans%	Kümülatif %	Toplam	Varyans %	Kümülatif %
1	9,136	43,503	43,503	7,510	35,763	35,763
2	3,114	14,829	58,333	3,896	18,553	54,315
3	1,793	8,538	66,870	2,637	12,555	66,870

Ölçeğin faktör yapısının ortaya çıkması için temel bileşenler analizlerinden varimax dik döndürme tekniği uygulanmıştır. Tablo 3.7’ye bakıldığında katılımcıların geliştirilen ölçeğin öz değerleri 1’in üzerinde üç faktörlü bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Birinci faktör tek başına ölçeğin %35,763’ünü, ikinci faktör tek başına ölçeğin %18,553’ünü ve üçüncü faktör tek başına ölçeğin %12,555’ini açıklamaktadır. Bu 3 faktör tamamı ise ölçeğin %66,870’ini açıklamaktadır. Açıklanan varyansın değerinin %40-%60 arasında olması yeterli görülmektedir (Scherer vd. 1988).

Şekil 3.1: Katılımcıların Geliştirilen Ölçeğe Ait Yamaç Grafiği

Yukarıdaki grafikte kırılmanın üçüncü boyuttan sonra gerçekleştiği, bu nedenle üçüncü boyuttan sonra eğimin diğer faktörler için durağanlaştığı belirlenmiştir.

3.4.3. Güvenilirlik Analizi

Güvenilirlik, ölçme aracında bulunan maddelerin birbirleri ile olan ilişkilerini, tutarlılığını ve ölçeğin ilgilenilen sorununu ne ölçüde yansıttığını belirtmektedir. Bu araştırmada maddelerin birbirleriyle tutarlılığını hesaplamak için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı kullanılmıştır. Eğitim alanındaki araştırmalarda sıkça rastlanan bir durum olan, araştırma boyunca sadece bir kez uygulanan ölçme araçları için, ölçme aracının kendi içinde ne derece tutarlı olduğunun göstereci olan iç-tutarlılık katsayıları hesaplanmalıdır (Bursal, 2017). Ölçeklerin güvenilir ve iç tutarlılığa sahip olduğunu söyleyebilmek için katsayılarının en az 0,7 olması gerekir (Tavşancıl, 2010).

Öğretmenlerin Web 2.0 kullanma durumlarına yönelik hazırlanan ölçeğe ilişkin *Cronbach Alpha* iç tutarlılık değeri Tablo 3. 8’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 8: *TÖWAKD Ölçeğine İlişkin Güvenilirlik Analizi*

Cronbach's Alpha Based		
Cronbach's Alpha	on Standardized Items	N of Items
,906	,932	21

Tablo 3.8 incelendiğinden ölçeğin *Cronbach Alpha* iç tutarlılık değerinin ,93 olduğu görülmektedir. Bu değer ölçeğin güvenilir ve iç tutarlılığa sahip bir ölçek olduğunu göstermektedir. Bununla beraber ölçeğe yönelik, alt boyutların güvenilirlik katsayıları Tablo 3.9’da gösterilmiştir.

Tablo 3. 9. *TÖWAKD ölçeği faktörlerine ilişkin güvenilirlik analizi*

Faktörler	Cronbach Alpha	Madde sayısı
Dil Gelişimi	,913	5
Öğretmen, Öğrenci ve Ders	,939	13
Sosyal Medya	,893	3

Tablo 3.9’a bakıldığında üç boyuttan oluşan ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık analizleri dil gelişimi boyutunun $\alpha=,913$; öğretmen, öğrenci ve ders boyutunun $\alpha=,939$; sosyal medya boyutunun $\alpha=,893$ olduğunu göstermiştir. Eğitim araştırmalarında

kullanılacak verilerin güvenilir kabul edilebilmesi için güvenilirlik katsayısının en az 0,70 değerini sağlaması önerilir (Tavşancıl, 2015 vd. akt. Bursal, 2017).

3.4.4. Madde Ayırt Ediciliği Analizi

Madde ayırt ediciliği, ölçekte yer alan maddelerin ölçülmesi istenen özelliklere yüksek düzeyde sahip olanlarla, düşük düzeyde sahip olanları birbirinden ayırma gücünü temsil etmektedir. Gruplar arasındaki farkı yakalayabilme, bu grupları ayırt edebilme gücü olarak da söylenebilir (Büyüköztürk, 2002).

Tablo 3. 10. Maddelerin ayırt ediciliğinin alt ve üst gruplara göre test edilmesi

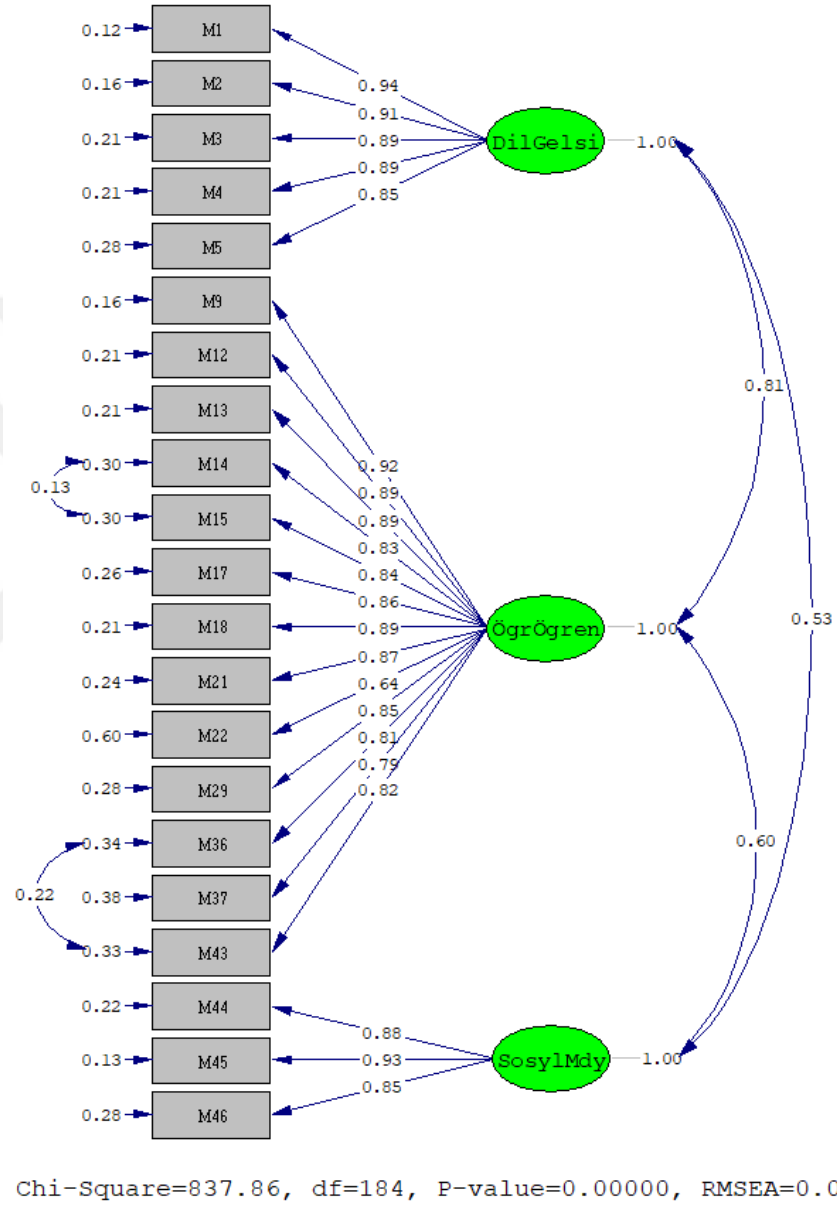
Maddeler	t	p
Madde 1	-5,329	0,000**
Madde 2	-4,460	0,000**
Madde 3	-4,714	0,000**
Madde 4	-6,367	0,000**
Madde 5	-4,856	0,000**
Madde 6	-11,235	0,000**
Madde 8	-5,877	0,000**
Madde 10	-7,623	0,000**
Madde 11	-7,822	0,000**
Madde 12	-9,407	0,000**
Madde 13	-7,859	0,000**
Madde 14	-6,823	0,000**
Madde 15	-5,876	0,000**
Madde 16	-7,603	0,000**
Madde 17	-6,294	0,000**
Madde 19	-6,866	0,000**
Madde 20	-5,850	0,000**
Madde 21	-5,670	0,000**
Madde 22	-2,565	0,000**
Madde 23	-3,784	0,000**

Araştırmaya dâhil olanların %27'lik alt ve üst gruplarının belirlenmesine yönelik geliştirilen ölçek düzeylerinin küçükten büyüğe sıralanmıştır. Sıralanan geliştirilen ölçek düzeylerinin %27'lik kısmına gelen en düşük ilk 20 ve en yüksek ilk 20 kişinin değeri incelenmiştir. Maddelerin ayırt ediciliğinin kararının verilmesinde kullanılan %27 alt ve üst değerlerinin tüm maddeler için anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<0.01$)

Pilot araştırma sonucunda uygulanan testler ve analizler ile 21 maddelik TÖWAKD ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği belirlenmiştir. Ortaya çıkan 3 faktörlü yapının Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile sınanması durumu ve uyum indeks analizlerine bir sonraki başlıkta yer verilmiştir.

3.5. Doğrulayıcı Faktör Analizi

Açıklanan faktör yapısını doğrulamak için 422 katılımcıya ulaşılmış ve yapılan DFA analizine ait standardize edilmiş beta kat sayıları Şekil 3.2’de ve Tablo 3.11’de verilmiştir.

Şekil 3. 2. Katılımcıların geliştirilen ölçeğin dfa sonucuna ait path diyagramı

Şekil 3.2 incelendiğinde, katılımcıların geliştirilen ölçeğe ait DFA sonuçlarına göre, ilk aşamada uyum kriterlerinin istenilen seviyede çıkmaması nedeniyle M14 ile M15 ve

M36 ile M43 maddeleri arasında modifikasyon yapılmasına gerek duyulmuştur. Ölçeğin faktör yüklerine ait istatistikler Tablo 3.11’de verilmiştir.

Tablo 3. 11. Ölçeğe ait standardize edilmiş beta katsayıları, r^2 , hata ve t değerleri

Faktör	Madde No	Standardize edilmiş Faktör Yüğü	R^2	Hata	t
Dil Gelişimi	M1	0,94	0,88	0,12	25,62**
	M2	0,91	0,84	0,16	24,38**
	M3	0,89	0,79	0,21	23,29**
	M4	0,89	0,79	0,21	23,27**
	M5	0,85	0,72	0,28	21,47**
Öğretmen Öğrenci ve Ders	M9	0,92	0,84	0,16	24,62**
	M12	0,89	0,79	0,21	23,31**
	M13	0,89	0,79	0,21	23,39**
	M14	0,83	0,70	0,30	21,04**
	M15	0,84	0,70	0,30	21,21**
	M17	0,86	0,74	0,26	22,18**
	M18	0,89	0,79	0,21	23,24**
	M21	0,87	0,76	0,24	22,52**
	M22	0,64	0,40	0,60	14,44**
	M29	0,85	0,72	0,28	21,70**
	M36	0,81	0,66	0,34	20,30**
	M37	0,79	0,62	0,38	19,25**
	M43	0,82	0,67	0,33	20,47**
Sosyal Medya	M44	0,88	0,78	0,22	22,59**
	M45	0,93	0,87	0,13	24,61**
	M46	0,85	0,72	0,28	22,21**

** $p < 0.01$

Yapılan DFA sonucunda ölçekte yer alan maddelerin faktör yüklerinin 0,64–0,94 arasında olduğu belirlenmiş olup bu değerler kabul edilebilir değerler olarak kabul edilmektedir. Maddeler ile örtük değişkenler arasındaki ilişkilerin istatistiksel anlamlılık düzeyinin ifadesi olan t değerleri ise $p < ,01$ düzeyinde anlamlı bulunmuş ve bütün değerlerin 2,58’den büyük olduğu görülmüştür.

Doğrulayıcı faktör analizi modelinin kabul edilme durumuna karar verebilmek için uyum kriterlerine bakılmaktadır. Schermelleh-Engel ve Moosbrugger göre kabul edilebilir ve mükemmel uyum kriterleri aşağıdaki Tablo 3.12’de verilmiştir.

Tablo 3. 12. *Araştırma kapsamında incelenen uyum kriterleri sınırlılıkları*

Uyum Kriterleri χ^2/sd	Mükemmel Uyum ≤ 3	Kabul Edilebilir Uyum ≤ 5
RMSEA	$0 < RMSEA < 0.05$	$0.05 \leq RMSEA \leq 0.10$
RMR	$0 \leq RMR < 0.05$	$0.05 \leq RMR \leq 0.10$
SRMR	$0 \leq SRMR < 0.05$	$0.05 \leq SRMR \leq 0.10$
NFI	$0.95 \leq NFI \leq 1$	$0.90 \leq NFI \leq 0.95$
NNFI	$0.95 \leq NNFI \leq 1$	$0.90 \leq NNFI \leq 0.95$
CFI	$0.95 \leq CFI \leq 1$	$0.90 \leq CFI \leq 0.95$
GFI	$0.95 \leq GFI \leq 1$	$0.90 \leq GFI \leq 0.95$
AGFI	$0.90 \leq AGFI \leq 1$	$0.85 \leq AGFI \leq 0.90$

Katılımcıların geliştirilen ölçeğin DFA sonucunda elde edilen uyum indeksi kriterleri Tablo 3.13’te verilmiştir.

Tablo 3. 13. *Katılımcıların geliştirilen ölçeğin uyum kriterleri*

X^2/df	p	RMSEA	CFI	GFI	AGFI	NNFI	NFI	RMR	SRMR
4,553	0,000	0,092	0,98	0,92	0,90	0,98	0,98	0,026	0,035

Ölçeğin kabul görmesi için sonuçlardan hareketle elde edilen uyum iyiliği kriterlerinin en az kabul edilebilir sınırlar arasında olması gerekmektedir. DFA sonucu elde edilen uyum kriterleri değerlerine bakıldığında, en önemli uyum değeri olan X^2 değerinin df değerine olan oranının 4,553 ile kabul edilebilir uyum düzeyinde, RMSEA değerinin ise 0,092 ile kabul edilebilir uyum düzeyinde olduğu belirlenmiştir. CFI değerinin 0,98 ile mükemmel, GFI değerinin 0,92 ile kabul edilebilir, AGFI değerinin 0,90 ile mükemmel uyum, NNFI değerinin 0,98 ile mükemmel, NFI değerinin 0,98 ile mükemmel, RMR değerinin 0,026 ve SRMR değerinin de 0,035 ile mükemmel uyumda olduğu belirlenmiştir. Tüm bu bulgular ışığında açıklanan faktör yapısının doğrulandığı belirlenmiştir.

3.6. Normallik Testi

“Veri analizinde kullanılacak hipotezlerin test edilmesi için ulaşılan verilerin dağılımını incelemek gerekmektedir. Verilerin dağılımı “normal olasılık dağılım” ya da “normal dağılım” gösteriyorsa parametrik testler; normal dağılım göstermiyorsa parametrik olmayan testler kullanılır” (Bayrakçı, 2018: 84).

Parametrik testler, belirli bir hipotetik evren dağılımına ve bu dağılımı belirleyen ortalama, standart sapma gibi parametrelere dayalı algoritmalar içeren esnek olmayan yöntem ve tekniklerin ortak adıdır. Parametrik olmayan testler ise genellikle bir evren dağılımından bağımsız olarak beklenen-özlenen değer farkları, sıra ve sıra farkları gibi

daha temel ve betimsel kestirimlere dayalı algoritmalar içeren esnek yöntem ve tekniklerdir (Demir, Saatçioğlu ve İmrol, 2016).

“Merkezi limit teoremine” göre örneklemin büyüklüğü 30 ve üzerinde olmak koşuluyla veriler normal dağılım gösterir (Field, 2009; Bayraktı, 2020). Ancak alanyazında dağılımın normal olup olmadığını belirlemeye yönelik, çeşitli yöntemler önerilmektedir. Bunlar; betimsel yöntemler, istatistiksel hipotez testleri ve grafiksel yöntemlerdir. Abbott (2011)’ten hareketle, normallik varsayımına yönelik testleri değerlendirirken bu testlerin örneklem büyüklüğünden etkilendikleri için hem istatistiksel hem de grafiksel sonuçları ile birlikte yorumlamak gerekmektedir. Bu gerekçe nedeniyle çalışmanın normallik varsayımı istatistiksel ve grafiksel yöntem ile değerlendirilmiştir.

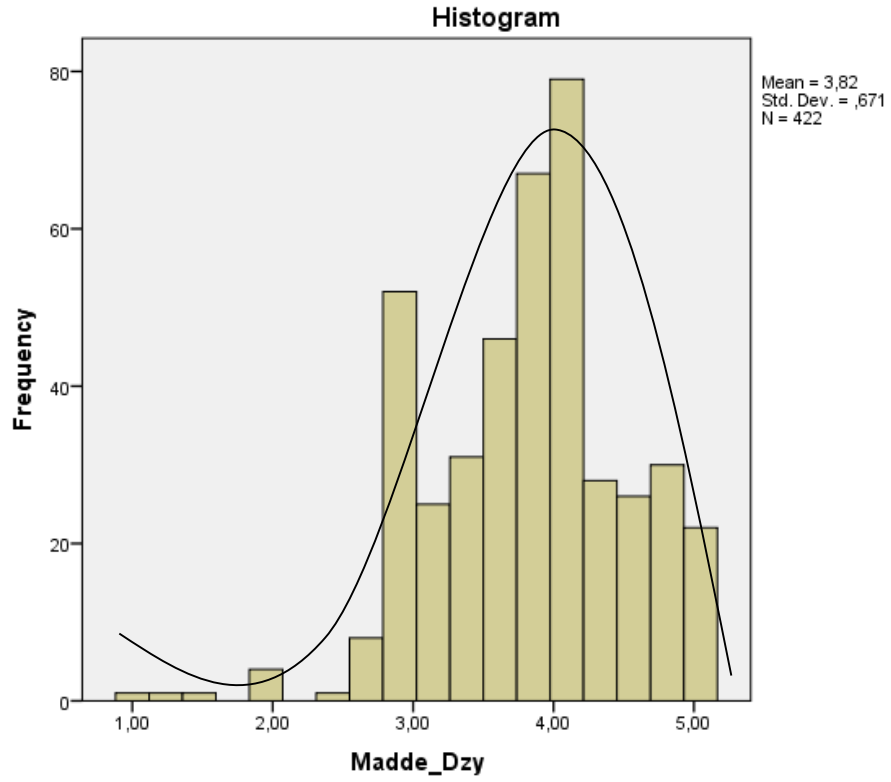
Normallik dağılımına bakılırken aritmetik ortalama, mod ve medyan değerlerinin birbirine eşit ya da yakın olmasının yanında çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 1 sınırları içinde 0’a yakın olması gerekmektedir.

Tablo 3.14. *Normallik testi sonuçları*

			Statistic	Std. Error
Madde_Dzy	Mean		3,8231	0,03264
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3,7589	
		Upper Bound	3,8872	
	5% Trimmed Mean		3,8382	
	Median		3,9048	
	Variance		0,450	
	Std. Deviation		0,67050	
	Minimum		1,00	
	Maximum		5,00	
	Range		4,00	
	Interquartile Range		0,86	
	Skewness		-0,432	0,119
	Kurtosis		0,715	0,237

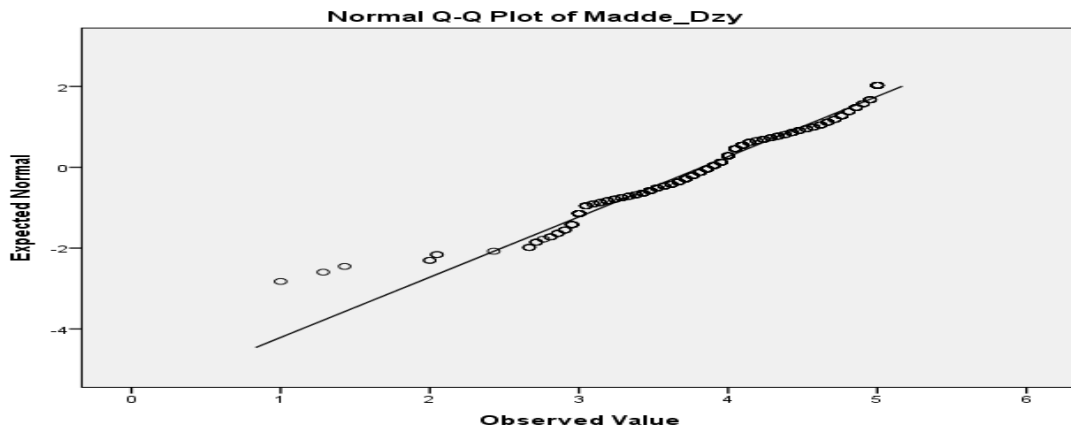
TÖWAKD ölçeğinin ortalama puanı 3,82; medyanı 3,90’dır. Bu iki değer birbirine çok yakındır. Ayrıca veri setinin çarpıklık (skewness) değeri -0,432 ve basıklık (Kurtosis) değeri 0,715’tir. Bu değerlerin de ± 1 sınırları içinde 0’a yakın olması nedeniyle veriler betimsel yöntemler açısından normal dağılım göstermektedir.

Normallik dağılımını belirlemede diğer bir yöntem de grafiksel yöntemlerdir. Aşağıdaki şekilde veri setinin histogram ve Q-Q grafikleri gösterilmiştir.

Grafik 3. 1. Ölçek puanlarının histogramı

Grafik 3. 1 incelendiğinde simetri özelliği taşıması, her değerden frekanslarının olması ve normal dağılım eğrisine yakın olması nedeniyle normal dağılım için ideal yapıya sahip olduğu söylenebilir.

Grafik 3. 2. Ölçek puanlarının q-q saçılım grafiği

Q-Q saçılım grafikleri yatay ekseninde gözlenen değişkenin nicelikleri ile dikey eksenindeki beklenen normal dağılımın yer aldığı bir grafikdir (Bayrakçı, 2020). Grafikteki

düz çizgi normallik doğrusudur ve normal bir dağılım için noktaların bu çizgi etrafında olması beklenir. Veriden ulaşılan Q-Q dağılımına bakıldığında noktaların büyük bir kısmının normallik doğrusu üzerinde toplandığı görülmektedir. Bu durum veri setinin normal dağıldığını desteklemektedir.

Betimsel ve grafiksel analizler neticesinde elde edilen analizlerden hareketle veri setinin normal bir dağılım sergilediği sonucuna varılmıştır. Normal dağılım olmasından dolayı çıkarımsal istatistik analizlerinde parametrik testler kullanılacaktır. Parametrik testler arasında yaygın olarak kullanılan testler ANOVA ve T-testi gibi tek değişkenli analizlerdir.

TÖWAKD ölçeği kapsamında elde verilere parametrik istatistik testleri uygulanmadan önce katılımcıların demografik yapısına dair yapılan betimsel analizler aşağıda ifade edilmiştir.

3.7. Demografik Değişkenler

Geliştirilen TÖWAKDÖ kapsamında katılımcı öğretmenlerden cinsiyet, eğitim düzeyleri, öğretmenlik hizmet süresi, akıllı cep telefonu, bilgisayar kullanımı, internet kullanımlarına dair veriler toplanmıştır. Bununla beraber katılımcı öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı ile ilgili bilgileri olup olmadığı ve Web 2.0 araçlarıyla ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıkları ile ilgili sorular sorulmuş ve cevaplar tablolar hâlinde yorumlanmıştır.

3.7.1. Cinsiyete Göre Dağılım

Araştırmaya katılanların %45'inin kadın (n=190) olduğu görülürken geriye kalan %55'inin (n=232) erkek olduğu görülmüştür. Kadın ve erkek sayısının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bu gruplara ait dağılım Tablo 3.15'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 15. Cinsiyete göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Erkek	190	45,0
Kadın	232	55,0
Toplam	422	100,0

3.7.2. Eğitim Düzeylerine Göre Dağılım

Araştırmanın örneklemini Türkçe öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan 422 kişinin %82,7'si (n=349) lisans, %16,1'i (n=68) yüksek lisans, % 1,2'si (n=5) doktora mezunudur. Katılımcıların eğitim durumlarına yönelik üç farklı kategorideki dağılımları aşağıdaki Tablo 3.16'da gösterilmiştir.

Tablo 3. 16. Eğitim durumuna göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Lisans	349	82,7
Yüksek lisans	68	16,1
Doktora	5	1,2
Toplam	422	100,0

3.7.3. Hizmet Sürelerine Göre Dağılım

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %45,7'sinin (n=193) on yıl ve üzeri, %19,9'unun (n=84) 1 ile 3 yıl arasında, %18,7'sinin (n=73), 7 ile 9 yıl arasında, %15,6'sının (n=66) 4 ile 6 yıl arasında öğretmenlik hizmetini devam ettirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin hizmet sürelerine ilişkin dağılım Tablo 3.17'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 17. Hizmet sürelerine göre dağılım

	Frekans	Yüzde
1-3 yıl	84	19,9
4-6 yıl	66	15,6
7-9 yıl	79	18,7
10 yıl ve üzeri	193	45,7
Toplam	422	100,0

3.7.4. Akıllı Cep Telefonu Kullanımına Göre Dağılım

Araştırmaya katılan katılımcıların %99,8'inin (n=421)akıllı cep telefonu kullandığı görülürken %0,2'sinin (n=1) kullanmadığı görülmüştür. Katılımcıların akıllı cep telefonu kullanımına ilişkin dağılımı Tablo 3.18'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 18. Akıllı cep telefonu kullanımına göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	421	99,8
Hayır	1	0,2
Toplam	422	100,0

3.7.5. Bilgisayar Kullanımına Göre Dağılım

Araştırmaya katılan katılımcıların %96,7'sinin (n=408) bilgisayar kullandığı görülürken %3,3'ünün (n=14) kullanmadığı görülmüştür. Katılımcıların bilgisayar kullanımına ilişkin dağılımı Tablo 3.19'da gösterilmiştir.

Tablo 3. 19. Bilgisayar kullanımına göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	408	96,7
Hayır	14	3,3
Toplam	422	100,0

3.7.6. İnternet Kullanım Süresine Göre Dağılım

Araştırmaya katılan katılımcıların %53,1'inin (n=224) 1 ile 3 saat arasında, %26,3'ünün (n=111) 3 ile 5 saat arasında, %13,5'inin (n=57) 5 saatten fazla, %7,1'inin bir saatten az internet kullandıkları görülmüştür. Katılımcıların internet kullanım süresine ilişkin dağılımı Tablo 3.20'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 20. İnternet kullanım süresine göre dağılım

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
1 saatten az	30	7,1	7,1
1-3 saat	224	53,1	60,2
3-5 saat	111	26,3	86,5
5 saatten fazla	57	13,5	100,0
Total	422	100,0	

3.7.7. Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumuna Göre Dağılım

Araştırmaya katılan katılımcıların %56,9'unun (n=240) Web 2.0 araçlarıyla ilgili bilgiye sahip oldukları görülürken 43,1'inin (n=182) Web 2.0 araçları konusunda bilgiye

sahip olmadıkları görülmüştür. Katılımcıların Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumlarına ilişkin dağılımı Tablo 3.21’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 21. *Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumlarına göre dağılım*

	Frekans	Yüzde
Evet	240	56,9
Hayır	182	43,1
Toplam	422	100,0

3.7.8. Hizmet içi Eğitim Durumuna Göre Dağılım

Araştırmaya katılan katılımcıların %23,7’sinin (n=100) Web 2.0 araçları konusunda hizmet içi eğitim aldığı görülürken %76,3’ünün (n=322) Web 2.0 araçları konusunda hizmet içi eğitim almadıkları görülmüştür. Katılımcıların hizmet içi eğitim alma durumuna ilişkin dağılımı Tablo 3.22’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 22. *Hizmet içi eğitim durumuna göre dağılım*

	Frekans	Yüzde
Evet	100	23,7
Hayır	322	76,3
Toplam	422	100,0

BÖLÜM 4

BULGULAR

4.1. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 1. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki

Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p*
Erkek	190	3,896	0,64193	,033	,018
Kadın	232	3,756	0,7351		

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma durumları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 190'ının erkek, 232'sinin de kadın olduğu görülmektedir. Bu bulgudan hareketle öğretmenlerin cinsiyet değişkenine bakılarak Web 2.0 kullanma düzeylerinin benzer olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca bu bulgu, cinsiyet değişkeni ve Web 2.0 kullanma düzeyi arasındaki sayısal farkın, istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir.

4.2. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Öğrenim Düzeyi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 2. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile eğitim düzeyi arasındaki ilişki

Öğrenim Düzeyi	N	Mean	t	p
Lisans	349	3,7843	-2,616	0,009
Lisansüstü	73	4,0085		

* Anlamlılık Düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Tablodan hareketle Öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ile eğitim seviyeleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p=,009$). Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, eğitim seviyesi değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Bu bulgu, araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim düzeyleri ile Web 2.0 kullanma düzeyleri arasındaki ilişkinin yakın olduğu şeklinde yorumlanabilir. Lisans mezunu olan ($N=349$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ortalamaları ($\bar{X}=3,78$) lisansüstü mezun olan ($N=73$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyi ortalamaları ($\bar{X}= 4, 00$) şeklinde olması, eğitim seviyesinin arttıkça, Web 2.0 kullanma düzey ortalamasının da arttığını göstermektedir.

4.3. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Meslekî Hizmet Süresindeki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 3. *Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile hizmet süresi arasındaki ilişki*

Hizmet Süresi	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
1-3 yıl	84	4,045	0,615		
4-6 yıl	66	3,809	0,676		
7-9 yıl	79	3,928	0,589	6,566	0,001
10 yıl ve üzeri	193	3,688	0,694		
Toplam	422	3,823	0,671		

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ile hizmet süreleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p=,000$). Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, hizmet süresi değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Bu bulgu, araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet süreleri ile Web 2.0 kullanma düzeyleri arasındaki ilişkinin yakın olduğu şeklinde yorumlanabilir. 1-3 yıl görev yapan ($N=84$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ortalamaları ($\bar{X}=4,045$) iken 10 yıl ve üzeri görev yapan ($N=193$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyi ortalamaları ($\bar{X}= 3,82$) şeklinde olduğu görülmüştür. Buradan hareketle mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 4. 4. LSD ve Post-Hoc analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	S.Derecesi	Kareler Ortalaması	F (LSD Post-Hoc)	p	Anlamlı fark
Gruplararası	8,518	3	2,839			1-3 yıl; 4-6 ve 10 yıl üzeri
Gruplariçi	180,751	418	0,432	6,57	0,01	7-9 yıl; 10 yıl ve üzeri
Toplam	189,270	421				

Tablodan hareketle, yapılan LSD Post-Hoc analizine göre 1-3 yıl görev yapan öğretmenlerin 4-6 yıl ve 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre Web 2.0 kullanma düzeylerinin daha anlamlı olduğu görülmektedir. Bununla beraber 7-9 yıl görev yapan öğretmenlerin de 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre Web 2.0 kullanma düzeylerinin daha anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,05$).

4.4. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranı ile Bilgisayar Kullanımı Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 5. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile bilgisayar kullanımı arasındaki ilişki

Bilgisayar kullanımı	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Evet	408	3,837	0,656	8,479	0,024
Hayır	14	3,425	0,957		

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma oranları ile bilgisayar kullanma değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, bilgisayar kullanma değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 408'inin evet, 14'ünün ise hayır cevabını verdikleri görülmektedir. Bu bulgudan hareketle öğretmenlerin bilgisayar kullanma değişkenine bakılarak Web 2.0 kullanma düzeylerinin benzer olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca bu bulgu, bilgisayar kullanma değişkeni ve Web 2.0 kullanma düzeyi arasındaki sayısal farkın, istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($p<0,05$).

4.5. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile İnternet Kullanım Süresi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 6. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile internet kullanım süresi arasındaki ilişki

İnternet kullanım Süresi	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
1 saatten az	30	3,6635	0,64387	4,847	0,003
1-3 saat	224	3,7577	0,70694		
3-5 saat	111	3,8533	0,56771		
5 saatten fazla	57	4,1053	0,65445		
Total	422	3,8231	0,67050		

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ile internet kullanım süresi arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p=,000$). Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, internet kullanım süresi değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Bu bulgu, araştırmaya katılan öğretmenlerin internet kullanım süreleri ile Web 2.0 kullanma düzeyleri arasındaki ilişkinin yakın olduğu şeklinde yorumlanabilir. 1 saatten az internet kullanan ($N=30$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri ortalamaları ($\bar{X}=3,666$) iken 5 saatten fazla internet kullanan ($N=57$) öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyi ortalamaları ($\bar{X}=4,105$) şeklinde olduğu görülmüştür. Bu bulgudan hareketle günlük 5 saatten fazla İnternet kullanan öğretmenlerin, günlük 1 saatten az internet kullanan öğretmenlere göre Web 2.0 kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 4. 7. LSD ve Post-Hoc analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	S.Derecesi	Kareler Ortalaması	F (LSD Post-Hoc)	p	Anlamlı fark
Gruplararası	6,363	3	2,121	4,847	0,003	5saatten fazla; 1 saatten az, 1-3 saat, 3-5 saat
Gruplariçi	182,907	418	0,438			
Toplam	189,270	421				

Tablodan hareketle, yapılan LSD Post-Hoc analizine göre 5 saatten fazla internet kullanan öğretmenlerin, 1 saatten az, 1-3 saat, 3-5 saat internet kullanan öğretmenlere göre Web 2.0 kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0,05$).

4.6. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Web 2.0 Araçlarından Haberdar Olma Durumları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 8. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile web 2.0 araçlarından haberdar olma durumları arasındaki ilişki

Web 2.0 araçlarından Haberdar olma durumu	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Evet	240	4,046	0,626	2,269	0,001
Hayır	182	3,529	0,611		

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma oranları ile Web 2.0 araçlarından haberdar olma değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, Web 2.0 araçlarından haberdar olma değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 240'ının evet, 182'sinin ise hayır cevabını verdikleri görülmektedir. Bu bulgudan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar olma değişkenine bakılarak Web 2.0 kullanma düzeylerinin benzer olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca bu bulgu, Web 2.0 araçlarından haberdar olma değişkeni ve Web 2.0 kullanma düzeyi arasındaki sayısal farkın, istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($p<0,05$).

4.7. Öğretmenlerin Web 2.0 Kullanım Oranları ile Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 4. 9. Öğretmenlerin web 2.0 kullanım oranları ile web 2.0 araçlarından hizmet içi eğitim alma durumları arasındaki ilişki

Hizmet içi eğitim	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Evet	100	4,153	0,58	5,867	0,001

Hayır	332	3,72	0,664
--------------	-----	------	-------

Tablodan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 kullanma oranları ile hizmet içi eğitim alma değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeyleri, hizmet içi eğitim alma değişkenine bağlı olarak farklılaşmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 100'ünün evet, 332'sinin ise hayır cevabını verdikleri görülmektedir. Bu bulgudan hareketle öğretmenlerin hizmet içi eğitim alma değişkenine bakılarak Web 2.0 kullanma düzeylerinin benzer olmadığı sonucuna ulaşılabılır. Ayrıca bu bulgu, hizmet içi eğitim alma değişkeni ve Web 2.0 kullanma düzeyi arasındaki sayısal farkın, istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($p<0,05$).

BÖLÜM 5

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu tezin amacı Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumlarını ortaya koyacak bir ölçek geliştirmek ve bu ölçek vasıtası ile araştırmaya katılan Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma düzeylerini belirlemektir. Tez kapsamında geliştirilen Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Kullanma Durum Ölçeği (TÖWAKDÖ), çalışmaya katılım sağlayan Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını farklı değişkenler ışığında ortaya çıkarmıştır.

Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını incelemek amacıyla tezde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma için yurt içi ve yurt dışında yapılan konuyla alakalı çalışmalar incelenmiştir. Ölçek geliştirme aşamasında literatürde yer alan ölçek geliştirme aşamaları izlenmiştir.

Ölçeğin geliştirilme sürecinde Web 2.0 araçları ile ilgili çalışmaların eğilimleri ve bileşenleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamında öncelikle literatür taranarak 47 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. Farklı kaynaklarda yer alan konu ile ilgisi olan maddeler havuza eklenerek madde havuzu geniş tutulmaya çalışılmıştır.

Ölçeğe yönelik madde havuzu oluşturulurken yukarıda belirtilen çalışmaların yanı sıra 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarından da şu şekilde faydalanılmıştır; Web 2.0 araçlarının teknolojiyle doğrudan ilişkili olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla 5.,6.,7. ve 8. sınıf kazanımları incelenmiş teknoloji, medya, dijital kavramlarıyla ilgili ortak kazanımlar çıkarılarak madde hâline dönüştürülüp ölçeğe eklenmiştir. Bu açıdan ölçek Türkçe Dersi Öğretim Programı ile desteklenmiştir.

Web 2.0 araçlarıyla ilgili yapılan çalışmalar göz önünde bulundurularak oluşturulan 47 maddelik madde havuzu, uzman görüşüne sunulmadan önce yazım, noktalama, anlaşılabilirlik, akademik dile uygunluk açısından kontrol edilmiş ve 5 Türkçe eğitimi alan uzmanına ve 1 ölçme ve değerlendirme uzmanına sunulmuştur. Alınan görüşler doğrultusunda madde düzenlemesi, ifade düzenlemesi gibi işlemler yapılmıştır.

Ölçme aracı, uzman görüşlerinin ardından tekrar düzenlenerek tesadüfi örnekleme yöntemiyle internet üzerinden 27 erkek, 48 kadın olmak üzere toplam 75 Türkçe öğretmenine uygulanmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu aşama öncesinde ölçeğin faktör analizine uygunluğunu test etmek için KMO ve Bartlett testlerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda KMO değeri 0.866, Bartlett testi $p < 0.05$ için anlamlı bulunmuştur.

Ölçekte yer alacak alt boyutları keşfetmek için açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Faktör yükü 0.30'dan küçük olan 26 madde ölçekten çıkarılmıştır. Scree Plot (Şekil 41) özdeğeri (eigenvalue) 1 ve 1'den büyük olan kırılma noktası ölçeğin faktör sayısını göstermektedir. Grafik üçüncü boyuttan sonra düz bir plato oluşturmaya başlamaktadır. Sonuç olarak ölçeğin 21 maddeli ve 3 boyutlu hâli ortaya çıkmıştır.

Analizler sonucunda alt boyutlara yükleme yapan maddeler özelliklerine göre isimlendirilmiştir. Birinci alt boyut maddeleri içerisinde dijital okuma, dijital yazma, dil gelişimi ile ilgili maddeler olduğu görülmüştür. Bu yüzden birinci alt boyut “Dil Gelişimi” olarak adlandırılmıştır. İkinci alt boyut maddeleri içerisinde öğretmenlerin derslerle ve kendileri ile ilgili durumları (sunum, motivasyon, zorluk vb.), derslerle ilgili öğrencilerden görüş alabilme, öğrencilerin yaratıcılıklarıyla ilgili maddeler yer aldığı görülmüştür. Bu yüzden ikinci alt boyut “Öğretmen, Öğrenci ve Ders” olarak adlandırılmıştır. Üçüncü alt boyut maddeleri içerisinde medya, sosyal medya, bilgi kaynaklarının kullanımı gibi maddelerin yer aldığı görülmüştür. Bu yüzden üçüncü alt boyut “Sosyal Medya” olarak adlandırılmıştır.

Maddelerin birbiri ile tutarlı olup olmadığını görmek için geliştirilen ölçeğin madde kolerasyonu ile ölçeğin toplam kolerasyonu arasındaki ilişki incelenmiş ve ölçek maddeleri ile ölçekten elde edilen ortalama puan arasındaki ilişkilerin 0.434-0.830 arasında olduğu görülmüştür. Bu durum madde ilişkilerinin istatistikî açıdan anlamlı olduğunu göstermiştir.

Ölçeğin güvenilirliğinin belirlenmesi için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Her alt boyut için değerler ayrı ayrı ele alınmıştır. Dil Gelişimi boyutunun güvenilirlik katsayısının 0.913, Öğretmen, Öğrenci ve Ders boyutunun güvenilirlik

katsayısının, 0.939, Sosyal Medya boyutunun güvenilirlik kat sayısının 0.893 olduğu görülmüştür. Bununla beraber ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alpha değeri ise 0.932 olarak görülmüştür.

Ölçeğin asıl uygulaması 422 Türkçe öğretmenine uygulanmıştır. Uygulama sonrası ölçeğin Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Yapılan DFA sonucunda ölçeğin kabul görmesi için uyum iyiliği kriterlerinin en az kabul edilebilir sınırlar arasında olması gerekmektedir.

DFA sonucunda elde edilen uyum kriterleri değerleri incelendiğinde, en önemli uyum değeri olan X^2 değerinin df değerine olan oranının 4,553 ile kabul edilebilir uyum düzeyinde, RMSEA değerinin ise 0,092 ile kabul edilebilir uyum düzeyinde olduğu belirlenmiştir. CFI değerinin 0,98 ile mükemmel, GFI değerinin 0,92 ile kabul edilebilir, AGFI değerinin 0,90 ile mükemmel uyum, NNFI değerinin 0,98 ile mükemmel, NFI değerinin 0,98 ile mükemmel, RMR değerinin 0,026 ve SRMR değerinin de 0,035 ile mükemmel uyumda olduğu belirlenmiştir. Tüm bu bulgular ışığında açıklanan faktör yapısının doğrulandığı belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma durumları cinsiyet, eğitim düzeyi, meslekî hizmet süresi, bilgisayar kullanma durumları, internet kullanım süreleri, Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumları, hizmet içi eğitim alma durumları gibi açılardan farklılık gösterip göstermedikleri değerlendirilmiştir. Ayrıca yukarıda belirtilen değişkenlerin bazılarıyla TÖWAKD puanları arasında anlamlı ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Bu incelemeler için bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi ANOVA ve LSD Post-Hoc analizlerinden faydalanılmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçların değerlendirilmesi ve literatürdeki benzer çalışmalarla ilgili olan tartışma aşağıda verilmiştir.

Cinsiyet, yaş ve öğretmen demografik faktörleri, eğitimdeki yılların sayısı, öğrenme ve teknoloji entegrasyonunu etkilemiştir (Inan ve Lowther, 2010). Araştırmanın cinsiyet değişkenine göre erkek katılımcıların TÖWAKD ortalama puanlarının kadın katılımcıların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla beraber öğretmenlerin Web 2.0 kullanma durumları cinsiyet değişkeni açısından anlamlı olarak farklılık gösterdiği görülmüştür. Batsila, Vavougiou, Tsihouridis, & Ioannidis (2014)

çalışmalarında, erkek öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kadın öğretmenlere göre daha sık kullandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Almekhlafi ve Abulibdeh (2018) araştırmalarında, Web 2.0 uygulamalarını kullanma konusunda kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Buna ek olarak Goswami ve Dutta (2016) teknoloji kullanımının cinsiyet değişkenine göre incelenmesine yönelik yaptıkları çalışmada, teknolojiyi teknik anlamda kullanma konusunda, genel olarak erkeklerin kadınlardan daha yüksek ortalama sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Şengür (2020) araştırmasında cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulguların aksine Al-Rawajifh, Fong ve Idros (2010) çalışmalarında cinsiyetin öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanmaları noktasında anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde Quadri (2014) çalışmasında erkek ve kadın öğretmenler arasında Web 2.0 araçları kullanma noktasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Web 2.0 teknolojileri dijital okuryazarlık kavramı ile doğrudan ilişkilidir. Dolayısıyla cinsiyet değişkeni açısından dijital okuryazarlık üzerine yapılmış çalışmalardan da faydalanmanın doğru olacağı düşünülmektedir. Bayrakçı (2020) çalışmasında dijital okuryazarlık üzerine bir ölçek geliştirmiş ve erkek katılımcıların dijital okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Narasuman (2014) Malezya'daki öğretmen yetiştirme kurumlarında görev alan İngilizce öğretmenlerinin bilgi iletişim teknolojileri entegrasyonunu incelediği çalışmasında cinsiyet bağlamında herhangi bir farklılık olmadığını ifade etmiştir. Bingöl (2022) ortaokul öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeylerini incelediği araştırmasında erkek öğretmenlerin kadınlara göre daha yüksek düzeye sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ocak ve Karakuş (2019) çalışmalarından erkeklerin kadınlara göre teknolojik uygulamalar kullanma açısından daha yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. (Bayrakçı, 2020; Timur ve Timur, 2014; Acar, 2015; Kırıyıcı, 2018; Tekin ve Polat, 2017; Schonard, 2018) birçok çalışmada erkeklerin teknoloji kullanma düzeylerinin yüksek olmasının nedenlerini, bilişim teknolojileri ilgili fakültelere ve mesleklere erkeklerin daha fazla rağbet göstermesi ve meslekte erkek egemenliğinin devam etmesi gibi nedenler olduğunu ifade etmişlerdir. Erkeklerin genel olarak bilgisayar oyunlarına daha meraklı olması, bilgisayarın detaylarını daha iyi öğrenmelerini zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla erkeklerin teknolojiyi kullanma düzeylerinin kadınlara göre yüksek olması bu açıdan olağan bir durum olarak görülmektedir.

Eğitim durumuna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %82'sinin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Bal (2019) öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanma düzeylerini incelediği çalışmasında katılımın en fazla lisans mezunu olan öğretmenlerden olduğunu ifade etmiştir. Bununla beraber bu araştırmada lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin lisans mezunu olan öğretmenlere göre TÖWAKD puanlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgunun aksine Bellah ve Dyer (2007) araştırmalarında öğretmenlerin akademik dereceleri ve teknoloji ilişkisi arasında anlamlı bir farklılık göremediklerini ifade etmişlerdir. lisansüstü mezun seviyesinde olan öğretmenlerin TÖWAKD puanlarının lisans mezunu olanlara göre daha yüksek olmasının nedeni de akademik olarak daha fazla eğitim almaları olduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin meslekî hizmet süreleri değerlendirildiğinde en fazla katılımın 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerden olduğu görülmektedir. Bununla beraber hizmet süreleri açısından öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Özellikle 1-3 yıl görev yapan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeylerinin, 4-6 yıl ve 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla beraber 7-9 yıl görev yapan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeylerinin 10 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Şener (2019) Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını incelediği araştırmasında, öğretmenlerin kıdemlerine göre Web 2.0 araçları kullanmaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ifade etmiştir. Bellah ve Dyer (2007) araştırmalarında, öğretim yılı daha az olan öğretmenlerin teknolojik uygulamalara daha aşina oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Şengür (2020) araştırmasında, öğretmenlerin Web 2.0 kullanımına yönelik görüşlerini almış ve meslekî hizmet süresi 1-17 yıl arasında olan öğretmenlerin düzeyleri ile 18 ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Katrancı ve Uygun (2013) çalışmalarında mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin kıdem süresi yüksek olan öğretmenlere göre teknoloji kullanımına daha istekli oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Horzum (2010) öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumlarını incelediği araştırmasında öğretmenlik deneyimine göre anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulguların aksine Güneş ve Buluç (2017) çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımını incelemişler ve eğitim teknolojilerini kullanmada kıdemi yüksek olan öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanmada daha etkili oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Buna ek olarak Kuyubaşoğlu ve Kılıç (2019) araştırmalarında özellikle 6-10 arasındaki öğretmen

düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Basappa vd. (2013) araştırmalarında deneyim sahibi olan öğretmenlerin eğitim teknolojisi farkındalıklarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Karasakaloğlu, Saracaloğlu ve Uça (2011) Türkçe öğretmenlerinin teknoloji tutumlarını inceledikleri araştırmalarında meslekî kıdem açısından öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmişlerdir. Şener (2019) Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını incelediği çalışmasında öğretmenleri meslekî deneyimleriyle Web 2.0 araçları kullanım becerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmiştir. Araştırmaların büyük bir çoğunluğunda göreve yeni başlayan öğretmenlerin, kıdem yılı yüksek olanlara göre daha fazla olduğu görülmüştür. Kıdem yılı düşük olanların teknolojiyi kullanma durumlarının yüksek olması beklenen bir durumdur, çünkü göreve yeni başlayan öğretmenlerin teknolojiyle erken yaşta tanışması, kıdem yılı fazla olan öğretmenlere göre teknoloji kullanımında daha tecrübeli olduklarını göstermektedir. Dolayısıyla göreve yeni başlayan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma düzeylerinin yüksek olması olağan bir durum olarak görülmektedir. Ayrıca yukarıda ifade edilen durumdan kaynaklı, göreve yeni başlayan öğretmenlerin teknolojiyi sınıfa daha kolay entegre edebilecekleri düşünülmektedir.

Öğretmen, eğitim sisteminin akışını sağlamak durumundadır. Toplumda bilgisayar kullanımı artmaya devam ederken öğretmenler de sınıf içinde bilgisayarların kullanımına yönelik hazırlık yapmak zorundadır (Gilakjani, 2013). Araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgisayar kullanma durumları değerlendirildiğinde öğretmenlerin %96'sının bilgisayar kullanıcısı olduğu görülmektedir. Bununla beraber öğretmenler arasında bilgisayar kullanımı açısından anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Çelik ve Bindak (2005) öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını inceledikleri araştırmalarında bilgisayar sahibi olan öğretmenlerin teknolojiye daha yatkın oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Hermans vd. (2008) araştırmalarında sınıf öğretmenlerinin bilgisayar kullanma durumlarının bilişim teknolojilerini kullanmalarına katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bu bulguların aksine Kahraman (2013) Türkçe öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitim durumu ve teknolojiye yönelik tutumlarını incelediği araştırmasında bilgisayar sahibi olma değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa ulaşamadığını ifade etmiştir. Ek olarak Almekhlafi ve Abulibdeh (2018) araştırmalarında öğretmenlerin bilgisayar kullanımı ile web 2.0 araçları kullanmaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmişlerdir. Web 2.0 araçları, bilgisayar ve internet temelli öğretim teknolojileridir. Bilgisayar kullanan öğretmenlerin ortalamalarının, bilgisayar

kullanmayan öğretmenlere göre daha yüksek olması olağan bir durum olarak görülmektedir.

Dünya nüfusunun yarısından fazlası interneti kullanmaktadır (Raju ve Anitha, 2017: 51). We Are Social (2022) Dijital Raporu'nda dünya genelinde 4,95 milyar internet kullanıcısı ve 4.6 milyar sosyal medya kullanıcısı olduğu belirtilmiştir. Rakamlara göre İnternet kullanıcıları dünya nüfusunun %67,1'ini oluşturmaktadır. Raporda tüm kullanıcıların günlük ortalama 6 saat 56 dakika İnternet kullandıkları belirtilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin internet kullanım süreleri değerlendirildiğinde; internet kullanımı ile Web 2.0 kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle günlük 5 saatten fazla internet kullanan öğretmenlerin, günlük 1 saatten az, 1-3 saat, 3-5 saat internet kullanan öğretmenlere göre TÖWAKD ortalama puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Yani öğretmenlerin internet kullanım süresi arttıkça Web 2.0 araçları kullanma ortalamaları da artmıştır. Bununla beraber öğretmenlerin tamamının az/çok internet kullandıkları gözlenmiştir. Benzer şekilde Sabancı (2005) araştırmasında, öğretmenlerin interneti kullanma oranlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Altunkaynak ve Çağınlar (2020) araştırmalarında, görüşme yaptıkları öğretmenlerin %72 oranında sık sık internet kullandıklarını ifade etmişlerdir. Almekhlafi ve Abulibdeh (2018) araştırmalarında öğretmenlerin internet kullanımı ile web 2.0 araçları kullanmaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ifade etmişlerdir. Kahraman (2013) Türkçe öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitim durumu ve teknolojiye yönelik tutumlarını incelediği araştırmasında, öğretmenlerin bilgisayar kullanma süreleri ile teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulguların aksine Horzum (2010) öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumlarını incelediği araştırmasında internet kullanım süresi açısından anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmiştir. Bununla beraber Şener (2019) Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını incelediği araştırmasında, öğretmenlerin internet kullanım süresi ile Web 2.0 kullanma durumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. İnsan yaşamının ayrılmaz bir parçası hâline gelen teknolojik cihazlar, beraberinde internet kullanımını da gerekli kılmıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin internet kullanımları arttıkça Web 2.0 kullanma düzeylerinin de artması olağan bir durum olarak görülmektedir. Buna ek olarak Web 2.0 araçlarının internet tabanlı öğretim teknolojileri olduğu düşünüldüğünde interneti fazla kullanan

öğretmenlerin Web 2.0 ortalamalarının daha yüksek olması öngörülen bir durum olarak görülmektedir.

Philomina ve Amutha (2016)'dan hareketle 21. yüzyıl öğretmenlerinde bilgi iletişim teknolojisi (BİT) farkındalığı gereklidir çünkü geleneksel öğrenme ve öğretme yöntemleri bu amaca hizmet etmeyecektir. Bu açıdan öğretmenlerin global ve güncel gelişmelerden haberdar olmaları, teknolojiyi derslerinde aktif bir şekilde kullanmaları beklenmektedir (Özer ve Gelen, 2008). Araştırmaya katılan öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar olma durumları değerlendirildiğinde, öğretmenlerin 240'ının evet cevabı verdiği görülürken 182'sinin ise hayır cevabı verdiği görülmektedir. Bununla beraber öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdar olmaları ile Web 2.0 araçları kullanma durumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yani Web 2.0 araçları konusunda bilgi sahibi olan öğretmenlerin bu araçları kullanmada daha etkili olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Karaca ve Aktaş (2019) araştırmalarında, öğretmenlerin web 2.0 araçlarından haberdar oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Horzum (2010) araştırmasında öğretmenlerin Facebook, MSN, VPS uygulamalarından haberdar oldukları sonucuna ulaşmıştır. Çakır (2012) araştırmasında, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerinden haberdar oldukları sonucuna ulaşmıştır. Burk (2016) araştırmasında, Web 2.0 araçları hakkında bilgi sahibi olma durumunun öğretmenlerden öğretmene farklılık gösterdiğini, bazı eğitimcilerin Web 2.0 araçlarına daha hâkim olduklarını ifade etmiştir. Yürektürk ve Coşkun (2020) araştırmalarında Türkçe öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımı noktasında Genel Ağ, EBA, Akıllı tahta kullanımı gibi konulardan haberdar olduklarını ifade etmiştir. Timur vd. (2020) araştırmalarında, uygulamalarına dâhil olan öğretmenlerin Web 2.0 kavramlarından haberdar oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının Web 2.0 araçlarından haberdar olması olumlu bir durum olarak görülmektedir çünkü bu durum, Web 2.0 araçları hakkında bilgi sahibi olan öğretmenlerin aynı zamanda bilgisayar, teknoloji ve internet kavramlarına yatkın olduğunu göstermektedir. Günümüz Z kuşağının teknoloji ile iç içe yetiştiği düşünüldüğünde, öğretmenlerin güncel olanı takip etmesi, onların beklentilerine yönelik hareket etmesi faydalı bir durum olarak görülmektedir.

Özellikle 2010 yılında başlayan FATİH projesinin okullara etkileşimli tahta ve internet ağı kurması ile beraber hizmet içi eğitimlerde artış gözlenmiştir. Hizmet içi

eğitimlerin, öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarına katkı sağladığı ifade edilebilir (Yıldız, Sarıtepeci ve Seferoğlu, 2013). Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet içi eğitim alma durumları değerlendirildiğinde, araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin 100'ünün evet cevabı verdiği görülürken 332'sinin ise hayır cevabı verdiği görülmektedir. Benzer şekilde Duyku (2021) araştırmasına dâhil olan öğretmenlerin çoğunun herhangi bir eğitim almadıkları sonucuna ulaşmıştır. Ek olarak Demircioğlu, Yadigaroglu ve Demircioğlu (2016) çalışmalarında öğretmenlerin teknoloji konusunda herhangi bir hizmet içi eğitim almadığı sonucuna ulaşmışlardır. Burk (2016) araştırmasında öğretmenlerin Web 2.0 kullanımına yönelik hizmet öncesi, hizmet içi eğitim almadıkları için bu teknolojilere yönelik eksiklikleri olduğunu ifade etmektedir. Al-Baz (2013) araştırmasında, öğretmenlerin Web 2.0 teknolojileri konusunda eğitim almalarına rağmen bu araçları kullanmaları noktasında eksiklikleri olduğunu ifade etmişlerdir. Durak ve Seferoğlu (2016) araştırmalarında, öğretmenlerin hizmet içi eğitimde en fazla ihtiyaç duydukları konuların başında teknoloji ve İnternetin eğitim amaçlı kullanımı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bununla beraber hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma ortalamalarının eğitim almayanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Yürektürk ve Coşkun (2020) Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini inceledikleri araştırmalarında hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Şener (2019) Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 kullanma durumlarını incelediği araştırmasında, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarına ilişkin hizmet içi eğitim alıp almama durumları ile Web 2.0 araçları kullanım becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Lortoğlu (2008) araştırmasında, eğitim teknolojisi konusunda hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin, ders ortamında teknoloji kullanımına yönelik katkısı olduğunu ifade etmiştir. Şengür (2020) araştırmasında, teknoloji ile ilgili hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin meslekî anlamda ve Web 2.0 araçları konusunda derslerine katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Başaran vd. (2021) araştırmalarında, öğretmenlerin teknoloji eğitimiyle ilgili hizmet içi eğitim almaları gerektiğini, özellikle de hizmet içi eğitimin EBA, Zoom, vb. programları kullanmada, çevrim içi sınıf yönetiminde, çevrim içi materyal hazırlamada, dersin verimliliği ve anlaşılabilirliği noktasında önem arz ettiğini ve faydalı olacağını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Eğitim geçmişten bugüne ülkelerin en temel yapı taşlarından biri olan, çağın koşullarına göre kendini yenileyen, değişime açık olan, dinamik bir yapıdır. Bu değişim ve yenilik

olgularının aslı unsuru ise öğretmenlerdir. Günümüz öğretmenlerinin çağın koşullarına uygun, öğrenci merkezli, 21. yüzyıl okuryazarlık becerilerine hâkim; teknolojik gelişmeleri araştıran, sorgulayan, üreten, paylaşan bireyler olması beklenmektedir. Bu doğrultuda lisans öğrenimleri sürecinde edinemedikleri bilgi ve becerileri kazanabilmeleri, çağın gereklerine uyum sağlayabilmeleri için MEB tarafından öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmesi olumlu bir durum olarak görülmektedir. Buna ek olarak hizmet içi eğitimlerin uygulamalı anlatımlarla yapıldığı düşünüldüğünde, hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanım düzeylerinin, hizmet içi eğitim almayanlardan daha yüksek olması olağan bir durum olarak görülmektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgulardan hareketle, gelecekte yapılabilecek çalışmalara ve araştırmalara yönelik öneriler aşağıda ifade edilmiştir.

- Araştırma sonucunda erkeklerin Web 2.0 araçlarını kullanma ortalamaları kadınlardan daha yüksek çıkmıştır. Kadınların teknolojiyi daha aktif kullanmalarına yönelik teşvik edici, bilgilendirici eğitimler düzenlenebilir.
- Araştırma sonucunda öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun internet kullandığı görülmüştür. Öğretmenlerin interneti hangi amaçlarla kullandığı tespit edilip bu amaçlar doğrultusunda Web 2.0 araçlarına yönelik eğitimler verilebilir.
- Araştırma sonucunda hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanma ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla Web 2.0 araçları kullanma noktasında hizmet içi eğitimlerin katkıları olduğu görülmektedir. Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim verilmeden önce, Web 2.0 kullanma seviyeleri belirlenip seviyeler doğrultusunda kademeli eğitimler verilebilir.
- Araştırma sonucunda kıdem yılı daha yüksek olan öğretmenlerin Web 2.0 kullanma ortalamalarının diğerlerine oranla daha düşük olduğu görülmüştür. Özellikle kıdem yılı yüksek olan öğretmenlere yönelik olarak daha fazla teşvik edici, bilgilendirici, eğitici konferanslar düzenlenerek aktif katılımları sağlanabilir.

- Web 2.0 araçları kullanımında, öğretmenlerin öncelikle ilgi alanlarına yönelik bir anket uygulanıp bu ilgi alanları doğrultusunda hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Ablott, M. (2011). *Understand educational statistics using Microsoft Excel and SPSS*. Wiley.
- Adak, M. M. (2021). *COVID-19 pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde bilişim teknolojileri öğretmenlerinin deneyimlerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Adcock, L., ve Bolick, C. (2011). Web 2.0 tools and the evolving pedagogy of teacher education. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 11(2), 223-236.
- Al-Baz, M. (2013). The effectiveness of a Web 2.0-based training program in developing e-learning skills and in-services science teachers' attitudes towards it. *Journal of Scientific Education*, 16(2), 113-160.
- Alhassan, R. (2017). Exploring the relationship between Web 2.0 tools self-efficacy and teachers' use of these tools in their teaching. *Journal of Education and Learning*, 6(4), 1-12. <http://doi.org/10.5539/jel.v6n4p217>.
- Alkan, C. (1997) *Eğitim teknolojisinin ikibinli yıllarda yapılandırılması*. Anı Yayıncılık.
- Almekhlafi, G. A., ve Abulibdeh, A. S. E. (2018). K-12 Teachers' perceptions of Web 2.0 applications in the United Arab Emirates? *Interactive Technology and Smart Education*, 15(3). 238-251. DOI 10.1108/ITSE-11-2017-0060.
- Al-Rawajfih, K. Fong, S. & Idros, S. (2010). Stages of concern in integrating e-learning in discovery schools. *Asian Social Science*, 6(8), 54-63. Erişim yeri: <https://ccsenet.org/journal/index.php/ass/article/view/6668>.
- Altunkaynak, M., ve Çağımlar, Z. (2020). Sınıf öğretmenlerinin ilkokuma yazma öğretiminde eğitim teknolojilerini kullanma ve eğitsel olarak faydalanma durumları. *Millî Eğitim Dergisi*, 226 (49), 93-122. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1089276>.
- Al-Zeidiyyen, N.J. vd. (2010). Teachers' Attitudes and Levels of Technology Use In Classrooms: The Case of Jordan Schools, *International Education Studies*, 3(2), 211-218.

Anderson, C. (2012). Using Web 2.0 tools for feedback in the classroom. *Distance Learning*, 9(2), 21-25.

Anderson, P. (2007). What is Web 2.0? Ideas, Technologies and implications for education. JISC Technology and Standards Watch. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.108.9995&rep=rep1&type=pdf> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 22.06.2021.

Anglin, S., M. (2017). *Technology integration by general education teachers of English language learners*. [Unpublished doctoral dissertation]. Walden University.

Anyanwu, K. (2012). *Teachers' perception concerning use of web 2.0 applications following professional development*. [Unpublished doctoral dissertation]. University of Houston.

Aslan, R. (2020). Tarihten günümüze epidemiler, pandemiler ve covid-19. *Ayrıntı Dergisi*, 8(85), 35-41. <https://dergiayrinti.com/index.php/ayr/article/view/1353/2382>

Ayvacı, H. Ş., Bakırcı, A. G. H., ve Başak, M. H. (2015). Fatih projesinin uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların idareciler, öğretmenler ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6-11.

Bal, H. (2019). Öğretmenlerin eğitimde yeni teknolojileri ve Web 2.0 araçlarını kullanımlarının değerlendirilmesi. Millî Eğitim Bakanlığı.

Bal, M. (2016). *Popüler Kültür Metinlerinin Ana Dili Eğitiminde Kullanımı*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Bal, M. ve Uslu, E. (2018). Türkçe öğretimi sürecinde dijital bölünme. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 228-245.

Banaz, E. (2020), Türkçe eğitiminde Web 2.0 araçlarının kullanımı. Ahmet Zeki Güven (Ed.), *Türkçe eğitime genel bir bakış* içinde (s. 377-403). Pegem Akademi yayıncılık.

Basappa, A., Jaganna, K. D., Sushma, N. J. ve Yashawantha, B. (2013). Secondary school teachers' educational technology awareness and usege. *International Journal of Multidisciplinary Science and Research*, 1(2), 1-9.

<http://ijpe.in/issues/IJMSR/IJMSR%20VOLUME%202%20%20ISSUE%201%20SEP%20%202013%20BOOK.pdf>

Başaran, M., Ülger, I.G., Demirtaş, M., Kara, E., Geyik, C., ve Vural, Ö. F. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin teknoloji kullanım durumlarının incelenmesi. *OPUS-International Journal of Society Resarchers*, 17(37), 4619-4645. DOI: 10.26466/opus.903870.

Batıbay, E. F. (2019). *Web 2.0 uygulamalarının Türkçe dersine motivasyona ve başarıya etkisi: Kahoot örneği*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Batsila, M., Vavougiou, D., Tsihouridis, C. & Loannidis, G. S. (2014). Teachers' attitudes towards the use of Web 2.0 tools in educational practice- A critical approach. *International Conference on Interactive Collaborative Learning (ICL)*. 464-472, Dec. Dubai.

Bayrakcı, S. (2020). *Dijital yetkinlikler bütünü olarak dijital okuryazarlık: Ölçek geliştirme çalışması*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Behrang, M. S., Mehdi, V. D., ve Hossein, H. T. (2021). Investigating factors that influence EFL teachers' adoption of web 2.0 technologies: Evidence from Applying the UTAUT and TPACK. *The Electronic Journal for English as a Second Language*. 25 (1), 1-21. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1302436>

Bellah, K. A., & Dyer, J. E. (2007). Elementary teachers' attitudes and stages of concern about an agricultural literacy curriculum. *Proceeding of the 2007 AAAE Research Conference*, 61-81. <http://www.agedweb.org/WRAEC/2006/documents/c1paper.pdf>

Benzer, A. (2017). Öğretim teknolojilerinin Türkçe eğitiminde kullanımı. *Fatih Projesi, Eğitim Teknolojileri Zirvesi*, İstanbul.

Benzer, A. (2019). *Dijital çağda öğretim teknolojileriyle Türkçe eğitimi*. EBY Yayınevi.

Bilgin, E. (2022). *Pedagogical Uses of Web 2.0 Tools in Foreign Language Teaching: A Study to Define Best Practices*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Bingöl, H. (2022). *Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğretmenlerin Dijital Okuryazarlık Düzeyleri ile Meslekî Motivasyonlarının İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Birişçi, S. vd. (2018). Web 2.0 hızlı içerik geliştirme öz yeterlik inancı belirlemeye yönelik ölçek (W2ÖYİÖ) geliştirme çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 187-208. ISSN: 2147-1908.

Boyacı, Ş, D. ve Özer, M. (2019). Öğrenmenin geleceği: 21. yüzyıl becerileri perspektifiyle Türkçe dersi öğretim programları. *Anadolu Journal of Education Sciences International*, 9(2), 708-738.

Bryant, T. (2006). Social Software in academia. *Educause Quarterly*, 29(2), 61-64. <https://er.educause.edu/articles/2006/1/social-software-in-academia> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 22.06.2021.

Burk, C. A. (2016). *High school teachers' perceptions of knowledge and usage of web 2.0 for instructing English learners*. [Unpublished doctoral disserttation]. Northcentral University.

Bursal, M. (2017). *SPSS ile temel veri analizleri*. Anı Yayıncılık.

Büyüköztürk Ş. Kılıç Çakmak E.K. Akgün Ö.E. Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (7. Baskı). Pegem Akademi Yayınları.

Choudhury, N. (2014). World wide Web and its journey from Web 1.0 to Web 4.0. *International Journal of Computer Science and Information Technologies*, 5(6). 8096-80100

Collis, B. ve Moonen, J. (2008). Web 2.0 tools and processes in higher education: quality perspectives. *Educational Media Intetnational*, 45(2), 93-106.

Conole, G. ve Alevizou, P. (2010). A literature review of the use of Web 2.0 tools higher education. <https://www.advance-he.ac.uk/knowledge-hub/literature-review-use-Web-20-tools-higher-education> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 23.06.2021.

Courville, K. (2011). Technology and Its Use in Education: Present Roles and Future Prospects. Online Submission. Paper presented at the 2011 Recovery School District Technology Summit. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED520220.pdf> erişim tarihi: 01.15.2022.

Çakır, R. (2012). Technology integration and technology leadership in schools as learning organizations. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 11(4), 273-282. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ989277.pdf>.

Çelik, H. C., ve Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10). 27-38.

Çelik, T. (2020). Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 449-478.

Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.

Çinelioğlu, G. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

Demir, E., Saatçioğlu, Ö. ve İmrol, F. (2016). Uluslararası dergilerde yayımlanan eğitim araştırmalarının normallik varsayımları açısından incelenmesi. *Curr Res Educ* 2(3), 130-148.

Demircioğlu, G., Yadigaroğlu, M., ve Demircioğlu, H. (2016). Kimya öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisine (TPAB) yönelik hizmet içi eğitim (HİE) ihtiyaçlarının belirlenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(2), 156-185. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/258711>.

Dikmen, U. A., Kına, M. H., Özkan, S., ve İlhan, N. M. (2020). COVID-19 epidemiyolojisi: Pandemiden ne öğrendik. *Journal of Biotechnology and Strategic Health Research*. 1, 29-36. DOI: 10.34084/bshr.715153.

Direkci, B., Şimşek, B. ve Ayvalli, M. (2020). Türkçe öğretmenlerine yönelik teknolojik pedagojik alan bilgisi ölçeğinin geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 56, 272-291.

Dollah M. H., ve Mahmud, S. N. D. (2022). The relevance of demographic factors to the use of web 2.0 applications among science teachers. *International Journal of Academia Resarc in Business and Social Sciences*, 12(3), 559-571. <http://dx.doi.org/10.6007/IJARBSS/v12-i3/12159>

Durusoy, O. (2011). *Öğretmen Yetiştirmede Web 2.0 ve Dijital Video Teknolojileri Kullanılarak Öğretmenlik Öz-Yeterliliğinin Geliştirilmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Duyku, E. (2021). *Ortaokul Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanımının Teknoloji Kabul Modeli ile İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Uludağ üniversitesi Eğitim Bilimleri ensititüsü.

Eğitim Bilişim Ağı. (EBA). (2019). *Eba ana sayfa*. <https://www.eba.gov.tr/#/anasayfa> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021.

Elmas R. ve Geban, Ö. (2012). 21. yüzyıl öğretmenleri için Web 2.0 araçları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.

Ergin, M. (2011). *Türk dil bilgisi*, Bayrak Basım/Yayım.

Erkuş, A. (2016). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-1*. (3. Baskı). Pegem Akademi Yayınları

Estable, R. M. (2014). Web 2.0 use in higher education. *European Journal of Open, Distance and e-Learning*, 17(2), 130-142.

Faizi, R. (2018). Teachers' perceptions towards using web 2.0 in language learning and teaching. *Educ Inf Technol*. 23, 1219-1230. <https://doi.org/10.1007/s10639-017-9661-7>

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi. (FATİH). (2021). *Proje hakkında*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/sayfasından> erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi. (FATİH). (2021). *Fatih projesiyle okullara kazandırılmak istenen alt yapı hizmetlerinin hedefleri*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/altyapi-erisim.html> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi. (FATİH). (2021). *Fatih projesinin bileşenleri*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021

Gazioğlu, N. (2020). *Orta yetişkinlikte İnternet kullanımının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Maltepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Genç, Z. (2010). Web 2.0 yeniliklerinin eğitimde kullanımı: bir Facebook eğitim uygulama örneği. *Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 10-12 Şubat 2010 Muğla Üniversitesi, Muğla, 237-238.

Güneş, F. (2011). Dil öğretimi yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(15),123-148.

Gilakjani, P., A. (2013). Factors contributing to teachers' use of computer technology in the classroom. *Universal Journal of Educational Resarch*, 1(3), 262-267. Doi: 10.13189/ujer.2013.010317

Gowsami, A. & Dutta, S. (2016). Gender diffences in technology usage- A Literature Review. *Open Journal of Business and Management*, 51-59. https://www.scirp.org/pdf/OJBM_2016011410094953.pdf

Gross, J. (2011). *Building your library career with Web 2.0*. Erişim adresi. <https://ebookcentral.proquest.com>.

Güneş, A. M. ve Buluç, B. (2017). Sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımları ve öz yeterlik inançları arasındaki ilişki. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10(1), 94-113. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/281995>.

Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 124-148.

Güven, A. Z. ve Banaz, E. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dinleme becerisine yönelik Web 2.0 araçlarının kullanımı: Lyrics Training örneği. *Çukurova Araştırmaları*, 6(2), 296-304.

Güven, A. Z., Özbilen, U. ve Karaca, Y., M. (2022). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretim sürecinde karşılaşılan sorunlar. *International Journal of Languages' Education and Teaching (IJLET)*, 10 (1). 1-14. DOI : 10.29228/ijlet.57362.

Hermans, R., Tondeur, J., Van Braak, J., & Valcke, M. (2008). The impact of primary school teachers' educational beliefs on the classroom use of computers. *Computers & Education*, 51(4), 1499-1509.

Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası insan bilimleri dergisi*. 7(1), 604-634.

Inan, F. A. & Lowther, D. L. (2010). Factor affecting technology integration in K-12 classrooms : A path model. *Educational Technology Resarch & Development*, 58(2), 137-154. Doi: 10.1007/s11423-0009-9132-y

İşman, A. (2002). *Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojileri yönündeki yeterlilikleri*. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/115822> sayfasından erişilmiştir. Erişim tarihi: 16.06.2021

İşman, A. (2011). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Pegem A. Yayıncılık.

Kahraman, E. (2013). *Türkçe öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime ve teknolojiye yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kapan, K. ve Üncel, R. (2020). Gelişen Web teknolojilerinin (Web 1.0- Web 2.0- Web 3.0) Türkiye turizmine etkisi. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 276-289.

Kaplan, K. ve Gülden, B. (2021). Öğretmen görüşlerine göre salgın (COVID-19) dönemi uzaktan eğitim ortamında Türkçe Eğitimi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* (24), 233-258. DOI: 10.29000/rumelide.995291.

Karaca, F. ve Aktaş, N. (2019). Ortaöğretim öğretmenlerinin Web 2.0 uygulamaları için haberdarlıklarının, yeterlilik düzeylerinin, kullanım sıklıklarının ve eğitsel amaçlı kullanım biçimlerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 212-230.

Karakuş, N. ve Er, Z. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının Web 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili görüşleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*. 9, 177-197.

Karacakaloğlu, N., Saracaloğlu, S. A. ve Uça, S. (2011). Türkçe öğretmenlerinin teknoloji tutumları ile bilgi teknolojilerini kullanma düzeylerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 7(2), 26-36. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/160819>.

Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (32. Basım). Nobel Yayınevi.

Katrancı, M. ve Uygun, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri. *Adıyaman üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 773-797. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423864829.pdf>.

Kayar, S. (2019). *A Study On The Most Commonly Used Web 2.0 Tools Among Turkish High School Teachers of English*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Keleş, H. (2019). *Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknopedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri ve Web 2.0 Teknolojileri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Keskin, M., A. (2021). *Covid-19 Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçlarını Kullanma Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Kırbaşı, Ö. (2021). *Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçları Kullanmalarının İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Korucu, A. T. ve Sezer, C. (2016). Web 2.0 teknolojilerini kullanma sıklığının ders başarısı üzerindeki etkisine yönelik öğretmen görüşleri. *Journal of Resarch in Education and Teaching*, 5(2), 379-394.

Koyuncuoğlu, A. (2021). *Okul yöneticilerinin eğitimde teknoloji entegrasyonu konusunda görev ve sorumluluklarına ilişkin görüşleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Köse, U. (2010). *Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı*. XII. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildirinin genişletilmiş hâli, Muğla.

Krouska, A., Troussas, C., ve Sguuropoulou, C. (2020). Usability and educational affordance of web 2.0 tools from teachers' perspectives. *Pan-Hellenic Conference on Informatics*. 107-110. <https://doi.org/10.1145/3437120.3437286>.

Kuyubaşoğlu, M. ve Kılıç, F. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre eğitimde bilişim ağı (EBA) kullanım düzeylerinin incelenmesi. *İleri Eğitim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 32-52. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/727164>.

Kuznetsova, N. ve Soomro, K. A. (2019). Students out-of-class Web 2.0 practices in foreign language learning. *Journal of Education and Educational Development*, 6(1), 78-94.

Lemke, C., Coughlin, E. Garcia, L., Reifsneider, D. & Baas, J. (2009). *Leadership for Web 2.0 in education: Promise and reality*. Culver City, CA: Metiri Group.

Lortoğlu, A. (2008). Sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı öğretim programı kapsamında, eğitim teknolojisi uygulamalarında karşılaştıkları güçlükler. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Luo, T. (2013). Web 2.0 for language learning: Benefits and challenges for educators, *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching (IJCALLT)*, 3 (3), 1-17.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2006). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2006). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (6-8)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2015). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2017). *Türkçe öğretmenliği özel alan yeterlikleri*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı). (2018). 2023 Eğitim Vizyonu Hakkında. http://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf. Erişim tarihi: 14.06.2021

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB. (Millî Eğitim Bakanlığı) (2017). Eğitimde Fatih Projesi Hakkında. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/proje-hakkinda>. Erişim tarihi: 08.06.2021.

Namoco, S. O. (2018) “Enny- Menny- Miny Moeing” The use of web 2.0 tools in the teaching practice amon public university educators in northern Mindanao, Philippines. *Sci. Int. (Lahore)*, 30(6), 959-964.

Narasuman, S. (2014). *Factor of information commination technology integration in ESL teacging among Engelish language lectures in Malasian teacher training institutions*.

[Unpublished doctoral disserttation]. University Putra. vailable at: [http://psasir.upm.edu.my/40242/7/FPP% 202014%2025%20IR%20A.pdf](http://psasir.upm.edu.my/40242/7/FPP%202014%2025%20IR%20A.pdf).

O'Reilly, T. (2009) *What is Web 2.0?*. O'Reilly Media.

Ocak, G. ve Karakuş, G. (2019). Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık öz-yeterlilik becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1). 129-147.

Özcan, F. (2021). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma yetkinliklerinin incelenmesi. *Kapadokya Coğrafya Dergisi*, 1(3).

Özer, B., ve Gelen, İ. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 39-55.

Özipek, K. (2019). *Padlet uygulamasının öğrencilerin akademik başarıları ile teknolojiye ve Türkçe dersine karşı tutumlarına etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Pan, C. S. (2010). *The relationship between teachers' self efficacy and the integration of Web 2.0 tools in K-12*. [Unpulished doctoral disserttaion]. University of Ohio.

Parlak, A. (2005). *İnternet ve Türkiye’de internetin gelişimi*. <http://www.hasanbalik.com/projeler/bitirme/39.pdf> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021.

Philomina, J. M., ve Amutha, S. (2016). Information and communication technology awareness among teacher educators. *International Journal of Information and Education Technology*, 6(8), 603-606.

Quadri, K. L. (2014). *Teachers' perceptions ann attitudes toward the implementation of Web 2.0 tools in secondary education*. [Unpublished doctoral disserttation]. MS, City Walden University.

Sabancı, B. (2005). *İlköğretimde çalışan branş öğretmenlerinin İnternet kullanma durumları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Ensitüsü.

- Sarısepetçi, M., Durak, H., ve Seferoğlu, S. S. (2016). Öğretmenlerin öğretim teknolojileri alanında hizmet içi eğitim gereksinimlerinin FATİH projesi kapsamında incelenmesi. *Turkish Journal of Computer and Matematic Education*, 7(3), 601-620. https://yunus.hacettepe.edu.tr/~%20sadi/yayin/Saritepeci-Durak-Seferoglu_FATIH-HIE_TURCOMAT-2016-7.3.pdf.
- Shahrokni, A., S. ve Sadeqjoola, L. (2015). Iranian EFL teachers' perception, familiarity and use of web 2.0 tools in TEFL. *Teaching English with Technology*, 15(3), 31-46.
- Shire, W. and Mckinney, P. (2021). Web 2.0 tools and information literacy instruction in UK university libraries: Hype or reality? *Journal of Information Literacy*, 15(2), 124-149.
- Solomon, G., & Schrum, L. (2007). *Web 2.0: New tools, new schools*. Eugene, OR: International Society for Technology in Education.
- Stefancik, R. ve Stadiova, E. (2020). Using Web 2.0 tools podcast in teaching foreign languages. *Advanced Education*, 14, 46-55.
- Stevenson, P. M. ve Liu, M. (2010). Learning a language with Web 2.0: Exploring the use of social networking features of foreign language learning Websites. *CALICO Journal*, 27(2), 233-259.
- Stinson, A. (2015). *Exploring 8th grade middle school science teachers' use of web 2.0 tools*. [thesis]. Alabama State University.
- Susar-Kırmızı, F. (2017) Ekrandan okumaya yönelik tutum ölçeğinin (EKYÖTÖ) geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 5(1), 286-301. Doi number: 10.18298/ijlet,1675.
- Şener, F. (2019). *Teknopedagogik eğitim kapsamında Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma durumları*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şengür, S. (2020). *Sınıf Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Düzeyleri ve Eğitimde Web 2.0 Uygulamalarının Kullanımına İlişkin Görüşleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tarakçı, E. (2014). Web 1.0 Web 2.0 Web 3.0 ve Bilişim Teknolojileri Öğretimi. Afyon Kocatepe Üniversitesi <https://prezi.com/2muaxqqqbdo/Web-10-20-30-ve-bilisim-teknolojileri-ogretimi>. Erişim tarihi: 01.06.2021

Tavşancıl, E. (2010). Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi. Nobel Yayıncılık.

Timur, S., Timur, B., Arcagök, S., ve Öztürk, G. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarına yönelik görüşleri. *Ahi Evran Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 63-108.

Türk Eğitim Derneği. (TED). (2009). *Öğretmen yeterlikleri özet rapor*. Ankara: Adım Okan Matbaacılık Basım Yayın.

Türkiye İstatistik Kurumu. (TÜİK). (2020). *Hanehalkı bilişim teknolojileri (BT) kullanım araştırması, 2020*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679) sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 19.06.2021.

We are Social. (2021) *Digital in 2021 global digital overview*. <https://wearesocial.com/digital-2021> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 08.05.2022

We are Social. (2021) *Overview of Internet user*. <https://wearesocial.com/blog/2021/04/60-percent-of-the-worlds-population-is-now-online> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 08.05.2022

Web 2.0 nedir? <http://etwinningonline.eba.gov.tr/lesson/Web-2-0-araclari-nedir/> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 26.06.2021.

Weber, S. (2004). *The İnternet*. Chelsa House.

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Yenmez, A., A., ve Gökçe, S. (2021). Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme amaçlı kullanılan web 2.0 araçlarına yönelik öğretmen görüşleri. *HAYEF: Journal of Education*, 18(2), 167-178.

Yıldız, H., Sarıtepeci, M., Seferoğlu, S. (2013). Fatih projesi kapsamında düzenlenen hizmet içi eğitim etkinliklerinin öğretmenlerin meslekî gelişimine katkılarının İSTE öğretmen standartları açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1, 375-392. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/yonetim/icerik/makaleler/301-published.pdf>.

Yuen, S. C. Y., Yaoyuneyong, G., ve Yuen, P. K. (2011). Perceptions, interest and use: Teachers and web 2.0 tools in education. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 7(2), 109-123.

Yürektürk, F. N., ve Coşkun, H. (2020). Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ve teknoloji destekli Türkçe öğretiminin etkililiğine dair görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 986-1000.

Zakaria, M. H. (2013). *E-learning 2.0 experiences within higher education: theorising students' and teachers' experiences in web 2.0 learning* [Thesis]. Queensland University of Technology. <https://eprints.qut.edu.au/61958/>.

İnternet Kaynakları

<https://covid19.saglik.gov.tr/> Erişim Tarihi: 02.07.2022

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr> Erişim Tarihi: 19.06.2021

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html> Erişim Tarihi: 19.06.2021

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/altyapi-erisim.html> Erişim Tarihi: 19.06.2021

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/icerik.html> Erişim Tarihi: 19.06.2021

<https://www.eba.gov.tr/#/anasayfa> Erişim Tarihi: 19.06.2021

<http://etwinningonline.eba.gov.tr/lesson/Web-2-0-araclari-nedir/> Erişim Tarihi: 26.06.2021

<https://oygm.meb.gov.tr/www/ilkogretim-ozel-alan-yeterlilikleri/icerik/257> Erişim Tarihi: 22.03.2022

[https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanım-Arastirmasi-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanım-Arastirmasi-2020-33679) Erişim Tarihi: 22.03.2022

<https://wearesocial.com/digital-2022> Erişim Tarihi: 8.05.2022

<https://wearesocial.com/blog/2022/04/60-percent-of-the-worlds-population-is-now-online> Erişim Tarihi: 8.05.2022

<https://www.mindmeister.com/> Erişim Tarihi: 15.02.2022

<https://coggle.it> Erişim Tarihi: 15.02.2022

<https://www.spiderscribe.net/> Erişim Tarihi: 15.02.2022

<https://www.mindomo.com/> Erişim Tarihi: 15.02.2022

<https://tr.padlet.com/> Erişim Tarihi: 16.02.2022

<https://studio.hpreveal.com/landing> Erişim Tarihi: 16.02.2022

<https://www.blendspace.com/> Erişim Tarihi: 16.02.2022

<https://en.linoit.com/> Erişim Tarihi: 16.02.2022

<https://wordart.com/> Erişim Tarihi: 18.02.2022

https://www.canva.com/tr_tr/ Erişim Tarihi: 18.02.2022

<https://makebeliefscomix.com/> Erişim Tarihi: 18.02.2022

<https://www.pixton.com/> Erişim Tarihi: 18.02.2022

<https://www.storyjumper.com/> Erişim Tarihi: 21.02.2022

<https://www.storyboardthat.com/tr> Erişim Tarihi: 21.02.2022

<https://storybird.com/> Erişim Tarihi: 21.02.2022

<https://evernote.com/intl/tr> Erişim Tarihi: 21.02.2022

<https://trello.com/> Erişim Tarihi: 23.02.2022

<https://www.blogger.com/about/> Erişim Tarihi: 23.02.2022

<https://www.tumblr.com/> Erişim Tarihi: 23.02.2022

<https://kahoot.com/> Erişim Tarihi: 23.02.2022

<https://puzzlemaker.discoveryeducation.com/> Erişim Tarihi: 25.02.2022

<https://get.plickers.com/> Erişim Tarihi: 25.02.2022

<https://www.powtoon.com/home/> Erişim Tarihi: 25.02.2022

<https://prezi.com/> Erişim Tarihi: 25.02.2022

<https://app.edu.buncee.com/> Erişim Tarihi: 02.03.2022

<https://www.emaze.com/> Erişim Tarihi: 02.03.2022

<https://www.visme.co/> Erişim Tarihi: 02.03.2022

<https://www.easel.ly/> Erişim Tarihi: 02.03.2022

<https://piktochart.com/> Erişim Tarihi: 07.03.2022

<https://venngage.com/> Erişim Tarihi: 07.03.2022

www.edmodo.com Erişim Tarihi: 07.03.2022

<https://www.classdojo.com/tr-tr/> Erişim Tarihi: 07.03.2022

<https://www.remind.com/> Erişim Tarihi: 07.03.2022

<https://www.beyazpano.com/> Erişim Tarihi: 07.03.2022

<https://yegitek.meb.gov.tr/www/gecmisten-gunumuze-yegitek/icerik/3312> Erişim Tarihi: 07.25.2022

EKLER

Öğretmenlerin Web 2.0 Araçları Kullanma Durum Ölçeği

1. Cinsiyetiniz:	☐ Erkek	☐ Kadın		
2. Öğrenim Düzeyiniz:	☐ Lisans	☐ Yüksek Lisans	☐ Doktora	
3. Meslekî hizmet süreniz () 1-3 yıl () 4-6 yıl () 7-9 yıl () 10 yıl ve üzeri				
4. Akıllı cep telefonunuz var mı? ☐ Var ☐ Yok Var ise kaç yıldır kullanıyorsunuz....				
5. Bilgisayarınız var mı? ☐ Var ☐ Yok Var ise kaç yıldır kullanıyorsunuz....				
6. Günde ortalama kaç saat internet kullanıyorsunuz?				
☐ Hiç	☐ 1 saatten az	☐ 1-3 saat	☐ 3-5 saat	☐ 5 saatten fazla
7. Sınıfınızda aşağıdaki teknolojik materyallerden hangileri bulunmaktadır? Lütfen işaretleyiniz.				
☐ Etkileşimli Tahta	☐ Bilgisayar	☐ Tablet	☐ Projeksiyon Cihazı	☐ Kablolu/ Kablosuz İnternet
☐ Yazıcı	☐ Tarayıcı	☐ Kamera	Diğer.....	
8. Eğitimde Web 2.0 Araçlarının kullanımı ile ilgili bilginiz var mı?		() Evet () Hayır () Kısmen		
9. Web 2.0 araçlarıyla ilgili hizmetiçi/özel bir eğitim aldınız mı?		() Evet () Hayır		

		Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin dijital okuma becerilerine katkı sağladığını düşünürüm.					
2.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin dijital yazma becerilerine katkı sağladığını düşünürüm.					
3.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin dil gelişiminde etkili olduğunu düşünürüm.					
4.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine yardımcı olduğunu düşünürüm.					
5.	Web 2.0 araçlarıyla öğrencilerin ders ile ilgili görüşlerini alabilirim.					
6.	Derslerimde web 2.0 araçları kullanmak, derslerimi daha eğlenceli hâle getirir.					
7.	Web 2.0 araçları ile ders anlatımı öğrencilerin aktifliğini artırır.					
8.	Web 2.0 araçlarının ders sunumlarımı zenginleştirdiğini düşünürüm.					
9.	Web 2.0 araçlarını kullanarak daha iyi ders anlattığımı düşünürüm.					
10.	Web 2.0 araçlarının ders anlatma motivasyonumda etkili olduğunu düşünürüm.					
11.	Web 2.0 araçları kullanılarak yapılan eğitimde bilginin daha kalıcı olduğunu düşünürüm.					
12.	Öğretme sürecinde web 2.0 araçlarını kullanmak hoşuma gider.					
13.	Web 2.0 araçlarının yeni teknolojileri öğrenmeye katkı sağladığını düşünürüm.					
14.	Web 2.0 araçlarını kullanmakta zorlanırım.					
15.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin yaratıcılıklarını kısıtladığını düşünürüm.					
16.	Web 2.0 araçlarındaki farklılık yaratıcı düşünmeye yardımcı olur.					
17.	Web 2.0 araçlarının yaratıcılığımı engellediğini düşünürüm.					
18.	Web 2.0 araçlarının güvenilir olmadığını düşünürüm.					
19.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin medya metinlerini değerlendirmelerine yardımcı olduğunu düşünürüm					
20.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin bilgi kaynaklarını kullanmalarında etkili olduğunu düşünürüm.					
21.	Web 2.0 araçlarının öğrencilerin yazdıklarını sosyal medyada paylaşımlarına yardımcı olduğunu düşünürüm.					

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Emrullah BANAZ

Doğum Yeri:

E-postası:

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

Aldığı Sertifikalar:

Yabancılar Türkçe Öğretimi Sertifikası (180 saat).

Uzmanlık Alanı: Türkçe Eğitimi ve Öğretimi

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Türkçe Öğretmenliği	Giresun Üniversitesi	2015
Y. Lisans	Türkçe Eğitimi	Giresun Üniversitesi	2017
Doktora	Türkçe Eğitimi	Akdeniz Üniversitesi	2022

Yüksek Lisans Tez Başlığı ve Tez Danışmanı:

Ortaöğretim Öğrencilerinin Medya Okuryazarlığı Düzeyleri (Giresun İli Örneği)

Doç. Dr. Sedat MADEN

Doktora Tez Başlığı ve Tez Danışmanı:

Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçları Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN

İş/Tecrübe Deneyimi

Usta Öğretici- Yabancılar Türkçe Öğretimi Dersi (A1 Seviyesi), (2022).

ESERLER

A. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

A1

Güven, A. Z. ve Banaz, E. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dinleme becerisine yönelik web 2.0 araçlarının kullanımı: Lyrics Training örneği. *Çukurova Araştırmaları Dergisi*, 6 (2), 296-304.

Güven, A. Z. ve Banaz, E. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kitaplarının çoklu zekâ kuramı açısından incelenmesi (İstanbul yabancılar için Türkçe B1-B2 kitap seti örneği). *International Journal of Languages Education and Teaching*, 8(2), 44-52

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2020). Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin metinlere yönelik okuma motivasyonları. *International Journal of Language Academy*, 8(3), 240-247.

Güven, A. Z., Banaz, E., Özbilen, U. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin e-okumaya yönelik görüşleri (B1 seviyesi örneği) *Yeni Türkiye Hasan Celal Güzel Özel Sayısı*, 104. 254-261.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2018). 5. sınıf Türkçe ders kitaplarının dijital okuryazarlık bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(55), 686-698.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2018). Türkçe öğretmen adaylarının dijital yazma alışkanlıkları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 103-112.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2017). Medya okuryazarlığı ile ilgili lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 5(1), 588-605.

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda/kongrelerde sunulan bildiriler

B1.

Banaz, E., Maden, A., Ustabulut, M. Y., ve Maden, S. (2022). Türkçe öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımı ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin eğilimleri. *International Conference on Social Sciences and Humanities IBU*. 13-15 Haziran, Makedonya.

Banaz, E., Maden, A., Ustabulut, M. Y., ve Maden, S. (2022). Türkçe eğitiminde ölçme ve değerlendirme ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin eğilimleri. *International Conference on Social Sciences and Humanities IBU*. 13-15 Haziran, Makedonya.

Güven, A. Z. ve Banaz, E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe eğitimi ders kitaplarının dijital okuryazarlık bağlamında değerlendirilmesi (İstanbul B1, B2, C1 Ders Kitapları Örneği). *Sosyal Bilimlerde Yeni Arayışlar ve Yönelimler Sempozyumu*. 21-22 Nisan, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğreticilerinin zorlandıkları konular ve nedenleri. *XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*. 16-18 Ekim, Samsun, Türkiye

Güven, A. Z., Özbilen, U. ve Banaz, E. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde klasik müziğin yazma becerisine etkisi. *III. International Word of Turks Symposium of Social Sciences*. 12-14 Nisan, Antalya, Türkiye

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2019). YTB öğrencilerinin Türkçe kavramına ilişkin algılarının incelenmesi. *III. International Word of Turks Symposium of Social Sciences*. 12-14 Nisan, Antalya, Türkiye

Güven A, Z., ve Banaz, E. (2018). Türkçe ders kitaplarında çoklu zekâ kuramının kullanımı: 5. sınıf Türkçe ders kitabı örneği. 2. *Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyumu* 2-4 Kasım, Çanakkale, Türkiye.

Güven, A. Z. vd. (2018) Antalya Efsanelerinde Değer Aktarımı. III. *INES Education and Social Science Congress*, 28 Nisan – 1 Mayıs, Alanya/Antalya, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2018). Geçmişten günümüze Türkçe öğretim programlarında medya okuryazarlığı yansımaları (1981,2005, 2015, 2017 Programları Örneği). V. *International Eurasian Educational Resarch Congress*, 2-5 Mayıs, Antalya, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2018). Barış Manço'nun şarkılarında Türkçenin kullanımı, 4. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Sempozyumu*, 3-5 Mayıs, Alanya/Antalya, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2018). Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin metinlere yönelik okuma motivasyonları. 4. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Sempozyumu*, 3-5 Mayıs, Alanya/Antalya, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2018). Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarının dış yapı özellikleri açısından incelenmesi (Yunus Emre, İstanbul kitap seti örneği). VIII. *International Congress of Resarch In Education*, 9-11 Mayıs, Manisa, Türkiye.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2017). 5. sınıf Türkçe ders kitaplarının dijital okuryazarlık bağlamında değerlendirilmesi. *Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*, 2-4 Kasım, Malatya, Türkiye.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2017). Türkçe öğretmen adaylarının dijital yazma alışkanlıkları. *Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*, 2-4 Kasım, Malatya, Türkiye.

Güven, A. Z., Banaz, E. ve Özbilen, U. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin e-okumaya yönelik görüşleri. *Türk Dili Konuşan Ülkeler Kurultayı*, 13-16 Kasım, Ankara, Türkiye.

Maden, S., Maden, A. ve Banaz, E. (2016). Medya okuryazarlığı ile ilgili lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. VI. *Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi* 14-15 Ekim, Rize, Türkiye.

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C1. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplardaki bölümler:

C1.1.

Banaz, E. ve Maden, S. (2021). Ortaöğretim Öğrencilerinin Medya Okuryazarlığı Düzeyleri. Esin Yağmur ŞAHİN (Ed). *Türkçe Eğitimi ve Türk Edebiyatı Araştırmalar* içinde (137-159). Çanakkale, Paradigma Akademi.

Banaz, E. (2020). Türkçe Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı. Ahmet Zeki GÜVEN (Ed). *Türkçe Eğitime Genel Bir Bakış* içinde. Ankara, Pegem A yayıncılık.

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-36380087-605.01-299072
Konu : Araştırma İzni (Emrullah BANAZ)

22.02.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 21.02.2022 tarihli ve 50913635-302.08.01-297122 sayılı yazı,

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Doktora Programı Doç.Dr.Ahmet Zeki GÜVEN danışmanlığındaki 20175420002 numaralı öğrencisi Emrullah BANAZ'ın "Türkçe Öğretmenlerinin Web 2.0 Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli tez çalışması kapsamında hazırladığı ölçeklerini Türkiye genelinde bulunan öğrenci dilekçesinde belirtilen illerdeki resmî ortaokullarda görev yapan öğretmenlere uygulayabilme isteğinin **uygun görüldüğüne** ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının 15.02.2022 tarih E.43535923 sayılı yazısı Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU
Müdür

Ek: Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının yazısı

Dağıtım:
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına
Sayın Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSDELC9R32 Pin Kodu :69542

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSDELC9R32&eS=299072>

Akdeniz Üniversitesi Enstitüler Binası A Blok 3. Kat ANTALYA

Telefon No:0 242 227 00 85 Faks No:0 242 226 19 30

e-Posta:ebe@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağ:http://ebe.akdeniz.edu.tr

Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yusuf ÜLGER

Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 3577

EK-9. BİLDİRİM SAYFASI

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

☐ Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

01.08.2022

Emrullah BANAZ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANMA DURUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ORJİNALLİK RAPORU

% **19**
BENZERLİK ENDEKSİ

% **17**
İNTERNET KAYNAKLARI

% **4**
YAYINLAR

% **8**
ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	openaccess.maltepe.edu.tr İnternet Kaynağı	% 2
2	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
3	er.educause.edu İnternet Kaynağı	% 1
4	Submitted to Canakkale Onsekiz Mart University Öğrenci Ödevi	% 1
5	acikerisim.nku.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
6	www.heacademy.ac.uk İnternet Kaynağı	% 1
7	openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
8	www.iojes.net İnternet Kaynağı	% 1